

ARREGGEL

Ára 24 mler

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TEREZ-KÖRUT 53. SZÁM

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ÉS 278-83

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 3 pengő. Egyes szám Ára 30 Groschen 4 dinár, 120 lira, 2 francia frank, 10 lei

TELEFONOK VASÁRNAP DÉLUTÁNTÓL REGGELIG: JOZSEF 203-30, JOZSEF 310-19

VII. évfolyam

Budapest, 1928 október 15

44. szám

A „Graf Zeppelin“ hétfőn reggel nyolc órakor, európai időszámítás szerint dél- után 2 órakor érkezik Lakehurstba Egész Amerika ébren leste vasárnap éjszaka a „Graf Zeppelin“-ről érkező híreket, amely sérülései és a vihar miatt 24 órás késéssel éri el az amerikai szárazföldet Hatvanezer ember, tizezer autó Lakehurstban, egész Németország a rádió hallgatójánál

(A Reggel tudósítójától.) A „Graf Zeppelin“, amely szombaton délután megsérült bűszke utján az Óceán fölött,

nem érkezik meg menetrendszerűen a lakehursti röplőterre, amelyen pedig hatvanezer ember várta szívszorongva egész vasárnap éjszaka.

Huszonegyórás késése lesz a szakértők szerint a „Graf Zeppelin“-nek, minthogy sérülései s a vihar miatt sebességét harminc tengeri mérföldre kellett lecsökkentenie. Huszonegy óra: nem sokkal több, mint egy behavazott gyorsvonat késése — s késés csupán, nem is szerencsétlenség! Az emberi haladás gyönyörű győzelme a „Graf Zeppelin“ óceánröplése minden késelem ellenére is, mert hiszen

az orkánnal küzdő óriási léghajó útjának minden mozzanatáról, utasainak hogylétéről, műszereinek állapotáról mindent tud mind a két kontinens

s nem aggodalommal, csupán hűszíttel türelmeltenséggel várják érkezését. Amikor e sorok íródnak, kivilágítva uszik, imbolyog a „Graf Zeppelin“ a fekete éjszakában, a fekete Óceán s a viharzó ég között:

az ég luxushajója, amelynek motorjai és világosbattériái belezognak és bevilágítanak a sötétségbe.

Vasárnap éjszaka egész Amerika ébren és talpon leste a „Graf Zeppelin“-ről érkező

A Zeppelin vasárnapi útja az Óceán fölött

(A Reggel tudósítójától.) A Reggelhez egymásután befutó sürgöny- és telefonjelentések alapján, valamint az amerikai rádiógramokból pontosan megállapítható a „Graf Zeppelin“ vasárnapi útja az Óceán fölött.

A szerkesztőség összes telefonvonalait lefog-

híreket. Az amerikai szerkesztőségek előtt sűrű tömegek állnak s

Németország sok százezernyi rádiókészülékének hallgatóinál egy emberként áll az egész német nemzet, hogy a berlini s az amerikai leadóállomások legújabb híreiről értesüljön.

Éjjel két órakor kaptuk az utolsó jelentést:

Newyork, október 14.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A washingtoni tengerészeti hivatal főnökének számitása szerint a „Graf Zeppelin“ a javítási munkálatok miatt csökkentett sebesség és az erős ellenszél folytán

hétfő reggel nyolc óra előtt (newyorki időszámítás szerint) nem érkezhetik meg Lakehurstba.

Berlin, október 14.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Azt a hírt, hogy a „Graf Zeppelin“ ismét a Bermuda-szigetek közelében van, illetékes helyen azzal magyarázzák, hogy a léghajó a vihart akarja elkerülni és

kedvezőbb légköri viszonyokat keres.

Friedrichshafenbe sem érkeztek eddig részletesebb jelentések. Ezt annak tulajdonítják, hogy Eckenner az amerikai újságállalattal kötött szerződése miatt nem számol be részletekben a helyszétről.

Friedrichshafenben meg vannak győződve arról, hogy komoly aggodalomra nincs semmi ok.

láló érdeklődésekre gyorsulóan félóránként változó fölvilágosításokat kell adnunk, amint az újabb és újabb jelentéseket az óceánjáró léghajóról kapjuk. Ezek szerint a „Graf Zeppelin“ sérülései s az ellenszél miatt csak rendkívül lassan halad s Lakehurstba való megérkezése az új folyamán teljesen bizonytalan.

Jó reggelt!

Négyhónapos édes, hosszú és nyugalmas álma után fölébredt a magyar politika. Holnap megnyílik a parlament, a miniszter urak és a képviselő urak jó reggelt kívánhatnak egymásnak. Az országnak, valljuk be, egyetlen jóreggelle sem volt az elmúlt hónapok alatt. Csak a vak nem látja, hogy gazdasági helyzetünk leromlott, a megélhetés nehezebb lett: a polgárság reménytelenebb, elkéseredettebb, kiábrándultabb, mint a Bethlen-rezsim hetéves kormányzása alatt bármikor. Igéretekben nem hisz, várakozásaiban csalódott, a frázisoktól megundorodott, a jövő bizonytalanságai miatt nyugtalan, a megélhetési gondjai, a folytonos lemondás miatt ingerült, gyanakvó, bizalmatlan. Bethlen István mammuttöbbsége dacára soha ilyen kedvezőtlen, fülledt és baljóslatu atmoszférában nem állott a képviselőház elé. Az ellenzék most meggyőződéssel és kötelességérzetten kívül egy mind általánosabb közhangulat fűti cselekvésre, amelynek ereje nagyobb a kormány hatalmánál. Hogy a hazafias aggodalom hangja, a közéleti bírálat szava, az ellenzéki fölajdulás, az igazságok őszinte föltárása, a sérelmek és visszaélések kitérgetése a haza ellenségeinek malmára hajtja a vizet, avagy fölszabadítja a forradalmak ördögeit, ennek az avas frázisnak, üres csökönynek már be nem dül senki ebben az országban. Igenis, minden dolgozó, önérzetes polgár a Krisztus kínszenvedéseit szenvedő hazájának nemcsak kívánja, de el is várja a közélet emberétől, hogy elmondja, vagy megírja, ami a szíven fekszik, belpolitikai, külpolitikai, gazdasági és társadalmi kérdésekben egyaránt. Mi aztán igazán nem rejtejtük véka alá a véleményünket eddig sem. A Reggel a kurzus-részség idejében sem tett lakatot a szájjára, amikor pedig nem is bátorság, de istenkísértő vakmerés volt józannal, őszintén, magyaráni megmondani a véleményünket. Ma fokozottabb kötelesség a független, becsületes, szókimondó bírálat, mint valaha: ma a nemzeti társadalom teljessége ott van azok mögött, akik kiállnak a közérdek, a közérköcsök, a politikai és a gazdasági igazságok védelmében. Ma már nincs hatalom, amely el tudja némitani a jogos kritikát: ennek az egészségtelen, rothasztó, kietlen atmoszférának vége és éppen ezért hiszünk egy egészségesebb, nemesebb, tisztultabb magyar közélet kialakulásában. Az ellenzéknek, amelyre most rábíznák a bizalom éltető napsugarai, egyetlen jó tanácsot adhatunk: egységesen vonulni föl a parlament küzdelmek porondjára. Egyszerű erővel és tehetséggel vivni meg a harcot egy boldogabb, szabadabb, emberibb életért és hazáért. Egy szerteszakadozott széthúzó, jobbra vagy balra kacsintó ellenzéki frontnak nincs keresztiválója sem a harcban, sem a győzelemben. A nagyközönség nem érti és nem keresi a niányszokat, érzelmi, hiúsági ellentéteket, amelyek a fölvonuló pártokat és frakciókat egymástól elválasztják, erre nincs se időnk, se kedvünk, se érzékünk. Egy táborban, egyenes uton: ez a közvélemény parancsszava. A parancsnak engedelmeskedni kell.

Egész Európa és Amerika ébren és talpon lesi a legkisebb híreket is a léghajóról,

egy newyorki kábel szerint az amerikai szerkesztőségek előtt óriási tömegek várják a „Graf Zeppelin”-ről érkező legfrissebb híreket s

a lakehursti légi kikötőben európai időszámítás szerint este 7 órakor már több mint hatvan ezer ember várakozott,

akiknek nagyrésze autón érkezett oda. A légi kikötő előtt több mint tízezer autót számoltak össze az esti órákban. Az alábbiakban adjuk a „Graf Zeppelin”-ről a vasárnap folyamán érkezett távirati és telefontudósításainkat, valamint eredeti kábel- és rádiótudósításainkat.

6000 kilométerre az amerikai szárazföldtől

Friedrichshafen, október 14.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Ide 7 óra 15 perckor este érkezett jelentés szerint a „Graf Zeppelin”-t 5 óra 35 perckor, amerikai idő szerint (középeurópai idő szerint 11 óra 35 perckor) az északi szélesség 35 és a nyugati hosszúság 75 fokán látták. A léghajó légvonalban

hatezer kilométernyire van az amerikai parttól.

Egy későbbi jelentés szerint a léghajó 10 óra 30 perckor, amerikai idő szerint (középeurópai idő 4 óra 30 perc) 500 mérföldnyire volt Lakehursttól. A léghajó óránként sebessége 30 mérföld.

Vasárnap estére várja Newyork a „Graf Zeppelin”-t

Friedrichshafen, október 14.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A léghajópilotállomáshoz beérkezett hivatalos amerikai rádiójelentés szerint a „Graf Zeppelin” ma éjjel 2 órakor (középeurópai idő) 51 fok nyugati hosszúság és 34 fok 5 perc északi szélesség alatt volt, tehát a Bermuda-szigettől 300 kilométerre északkeletre.

A légvonalban Newyorktól 1560 kilométer.

Newyorkban azt hiszik, hogy a léghajó az esti órákban Lakehurstba érkezik.

Berlin, október 14.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Lakehurstból érkező jelentések szerint a

„Graf Zeppelin” vasárnap délután 4 órakor (középeurópai időszámítás) 1000 kilométernyire volt Newyorktól.

Azzal számolnak, hogy a léghajó éjjelkor érkezik meg a légikikötőbe, tehát amerikai idő-

Hatvan ezer ember a lakehursti repülőtéren

Lakehurst fölvilágosítást kér . . .

Newyork, október 14.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A repülőter vezetőse több ízben fölvilágosításért fordult a „Zeppelin”-hez, de a léghajó a következő választ adta:

„Nem tudunk nektek válaszolni, mert igen foglalt minket a sajtóanyag továbbítása.”

Ezért a tengerészeti állomás parancsnoka, Jackson kapitány meg egyszer sürgős választ kért a léghajó vezetőjétől arra, hogy milyen előkészületeket tegyen a leszállásra. A kapitány sürgőnyre a következőképpen hangzik:

„Választ kérek a mostani helyzetről és a

Ideális leszállás

Lakehurst, október 14.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Az éjszakai időjárás jelentések könnyen változó, tiz mérföld sebességű szeleket jósolnak. Azt hiszik, hogy ma ideális körülmények között lehetne leszállni. Az ég felhős, nincs kizárva kisebb eső.

A Bermudák fölött

Washington, október 14.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A Zeppelin a Bermuda-szigetszoporthoz tartozó St. Davis-szigetet ma amerikai idő szerint 12 óra 10 perckor elhagyta.

Tisztán hallják Amerikában a Zeppelin rádiókészülékeit

Newyork, október 14.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A tengerészeti rádióállomás reggel 7 órakor (középeurópai idő szerint délután 1 óra) a következőket jelentti:

A „Graf Zeppelin” rádiókészülékeit állandóan tisztán hallani.

A rádióüzenetek azonban magántermészetűek és nem közölhetők. Lehetetlen kiszámítani a léghajó pillanatnyi helyzetét. Tegnapi körülbelül

200 rádióüzenetet váltottak a „Graf Zeppelin” utasai barátokkal és rokonokkal.

Az üzeneteket a chatham-i rádióállomás továbbította. Egy-egy üzenet átlag 35 szó volt.

számítás szerint este 7 órakor. Lakehurst légi kikötője teljesen felkészülten várja a léghajó érkezését.

Lakehurst, október 14.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A tengerészeti rádióállomás Rosendal parancsnoktól szikratáviratot kapott a „Graf Zeppelin”-ről, amely szerint a léghajó vasárnap délután szándékozik Lakehurstba érkezni. Ugyancsak rádiógramot küldött Rosendal parancsnok az elmúlt éjjel a washingtoni tengerészeti miniszteriumnak és bejelentette, hogy a „Graf Zeppelin” körülbelül háromnegyed éjszaka gyorsasággal

simán röpül.

Tegnap, este 7 órakor (középeurópai idő szerint ma hajnali 1 óra) a léghajó 34 fok 40 perc északi szélesség, 56 fok 10 perc nyugati hosszúság alatt volt. Ha a „Graf Zeppelin” hasonló sebességgel halad tovább, vasárnap délután érkezik Lakehurstba.

megérkezés előrelátható idejéről. Szükség van erre a fölvilágosításra. Szükséges továbbá, hogy többször kapjunk helyzetjelentést.”

Délben (körülbelül 6 órájában középeurópai idő szerint) egy félórával a kapitány sürgőnyre, a válasz meg nem érkezett meg. Azt sem tudják, hogy a léghajón fővették-e Jackson kapitány sürgőnyét vagy egyáltalán figyelmen kívül agyták.

A katonai és magánrepülőgépek tegnap este óta a long-islandi repülőtéren készenlétben állanak.

A katonai repülőgépek a „Graf Zeppelin” léghajót elkísérik az utolsó 25 mérföldön. A magánrepülőgépek saját tudósítóikkal, fényképszekekkel és magánemberekkel előre repülnek a léghajónak az Ocean egy jelentékeny részén. Ifjabb MacCrack, a kereskedelemügyi miniszterium légügyi segédtitkára a német követség főbb tagjaival ma Lakehurstba repült a „Graf Zeppelin” üdvözlésére. Warner tengerészeti segédtitkár és Robinson segédtitkár szintén Lakehurstba akarnak repülni.

530 kilométerre Newyorktól

Newyork, október 14.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A „Graf Zeppelin” 6 órakor (középeurópai időszámítás szerint)

530 kilométernyire volt Lakehursttól.

Arra számítanak, hogy

éjszaka 1 órára megérkezik.

Hitelt folyósítunk

dologi fedezetre, folyószámlakövetelésekre és vevőváltókra

Előleget nyújtunk

értékpapírokra, autóra, szőnyegre, zongorára és egyéb kereskedelmi árukra

BANK- ÉS ÁRUFORGALMI

Budapest V. Nádor-utca 30. szám

Lakehurstban a légikikötőben már

60.000 ember várakozik,

akiknek nagy része autón érkezett ide. Eddig több mint

10.000 autót számoltak meg a légikikötő előtt.

Még sem érkezik vasárnap Lakehurstba a „Graf Zeppelin”

Washington, október 14.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Tájékozott körökben azzal számolnak, hogy

a „Graf Zeppelin” vasárnap este már nem érkezik Lakehurstba, hanem majd csak hétfőn reggel.

Utjának utolsó részén igen heves ellenszerekkel kellett küzdenie, ami a léghajó sebességét természetesen csökkentte. Közben állandóan dolgoznak a megserült stabilizációs fölület további kijávitásán. A tengerészeti miniszteriumhoz a léghajó irányváltotásáról érkezett jelentéseket magán-rádiójelentések is megerősítik. Ezek szerint

a léghajó rendkívül lassan halad előre mert a bal stabilizációs fölülete megrongálódott.

Ez utóbbi hírt hivatalosan még nem erősítették meg. Azok a hírek, amelyek szerint a léghajó veszedelmekben forog, természetesen csak fokozzák a lakosság izgalmát és érdeklődését a „Graf Zeppelin” utja iránt és

egész Amerikában óriási tömegek várják a szerkesztőségek előtt a legfrissebb híreket.

Annyi máris bizonyos, hogy

a léghajó hétfő előtt semmiesetre sem jut Lakehurstba.

Valószínűleg a Cap Hatteras felé halad, mint amely Amerikának a legközelebb eső kiszögellése a Bermudák felé.

Berlin, október 14.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A mai esti jelentésekből arra lehet következtetni, hogy a „Graf Zeppelin” az erős ellenszerek miatt rendkívül lassan halad előre. Ugyancsak akadályozza a gyors előrejutásban az a sérülés is, amely a Bermudák előtt érte. Most már bizonyos, hogy ma semmiesetre sem éri el Amerikát. Aggodalomra azonban nincs ok.

A Fox Brothers cég vette meg a Zeppelint 1,200.000 dollárért

Berlin, október 14.

A „Montag” newyorki szikratávirata szerint a Fox Brothers International Corporation a Colon spanyol-amerikai társaság megbízásából 12 millió dollárért megvette a „Graf Zeppelin” léghajót.

Most olcsón

Eredeti angol oxford és selyem-puplin anyagokból méret után 17.50

Vidékre mintákat küldünk

KLUBHELYISÉG

a főváros szívében, egyesületek, társaskörök, sportkörök stb. céljaira kiválóan alkalmas, mosdottal, utjazásért igénybe vehető egyes estekre, tanonnlatság, hangverseny, fotóvásárlás stb. céljaira. — Bővebbet délután 5 óratól 7 óráig az Újságkiadó Otthonában, VII. Erzsébet-körút 49. II. emelet (Royal-Szálló)

BUNDÁT

SAK

Rózsánál

Vegyen! IV. VÁCI UCCAB. KRISTÓF TÉR SAROK.

Záborszky István egészségügyi főtanácsost, az Országos Munkásbiztosító Pénztár igazgatófőorvos helyettesét fölfüggesztették állásától

(A Reggel tudósítójától.) Az Országos Munkásbiztosító Pénztárnak, amely két hét előtt az Országos Társadalombiztosító Intézet nevet vette föl és Budapest egész orvosi karának szenációja van.

Záborszky István egészségügyi főtanácsos, helyettes igazgató-főorvost a lefolytatott előzetes vizsgálat után fölfüggesztették állásától és egyidejűleg megindították ellene a fegyelmi eljárást.

A múltán föltűnést keltő ügynek érdekes előzményei vannak, amelyek részben még az elmúlt zavaros időkkel függenek össze. Záborszky dr. azelőtt az Országos Munkásbiztosító Intézet igazgató-főorvosa volt. Néhány éve az Országos Munkásbiztosító Intézet összeolvadt a Budapesti Kerületi Munkásbiztosító Intézetel és annak Piumel-úti székházába költözött. Záborszky már akkor konfliktusba került a Budapesti Kerületi Munkásbiztosító Pénztár igazgató-főorvosával, Friedrich Vilmos egyetemi tanárral. Az ellentétek gyakran robbantak ki súlyos jelenetekben, amelyek többször a nyilvánosság előtt zajlottak le. A januári nagy átalakulások idején, amikor tudvalevően az összes orvosok állását fölmondották, továbbá az Országos Munkásbiztosító Intézet teljesen új adminisztratív és orvosi vezetését kapott.

Záborszky megpályázta az igazgató-főorvosi állást,

melylet összekötletései révén sánzai is voltak. Végül azonban a díszes állást mégis Barla-Szabó József országgyűlési képviselő, egyetemi magántanár nyerte el, aki hozzáértésével és pártatlanságával azóta nemcsak a Munkásbiztosító egész orvosi karának, hanem a felsőbb hatóságoknak becsülését és szeretetét is megnyerte. Barla-Szabó, valamint a Pénztár adminisztratív vezetősége, elsősorban Huszár Károly és Rodé János utóda a vezérigazgatói tisztségben, Balogh Andor nagy erejűvel láttak hozzá, hogy az utóbbi évek politikai és gazdasági viszonyai közepette leromlott Munkásbiztosító Pénztárt képessé tegyék erősen kiszélesített feladatai teljesítésére. Ebben a munkában

rosszu ideig hátráltatták őket a személyi kérdések.

amelyek az alkotó munkát természetesen akadályozták. Köztudomású, hogy azon kinevezések során, amelyekkel január elején az egész adminisztratív és orvosi személyzetet újonnan alkalmazták, számos, joggal fölhabozható igazságtalanság is történt, amelyeket jórészt már elmináltak, néhány leginkább vidéki eset kivételével. Az alkotó munka már az

egész vonalon megindulhatott és hogy a Pénztár orvosi karában

a sérelmek reparálása után sem állt helyre a teljes harmónia.

ennek az oka Záborszky István volt, aki nem tudta elviselni, hogy az igazgató-főorvosi állást Barla-Szabó József nyerte el és nem kímélte a Pénztár jelenlegi vezetését sem, amelyet saját orvosi és alárendeltjei előtt is diszkreditálni igyekezett olyan kijelentésekkel, hogy

a szakértelmet nélkülöző vezetéség előbb-utóbb csödbe viszi a Pénztárt.

Az Országos Munkásbiztosító Intézet kiterjedt adminisztrációja szükségessé tette, hogy az Intézet terjeszkedjék. Csilléry András, akinek orvosszövetségi elnöki minőségében a személyi kérdés megoldása terén kétségtelenül érdemei vannak, nagy központi fogászati intézet fölállítását javasolta, amelynek, valamint a Pénztár egyes szakorvosi rendelkezéseinek elhelyezésére az Intézet megvásárolta és átalakította a Csengerly-utcai volt Hamburg-szaldót. Ezzel

a házvétellel és átalakítással kapcsolatban Záborszky nemcsak az Intézet vezetéségét, hanem Csilléry Andrást is nyilvánosan olyan inszinnuációkkal illette,

amelyek a Pénztár orvosi karában méltán

A megszökött Havas bankár bizalmasa vasárnap jelentkezett a rendőrségen és bevallotta, hogy 20.000 pengőt sikkasztott főnökétől A sikkasztó Ehrenfeld Jenő Havas szökésekor öngyilkosságot akart elkövetni, felesége csavarta ki kezéből a revolvert

(A Reggel tudósítójától.) Meglepő fordulat történt vasárnap a megszökött Havas Lajos bankár ügyében. Havas banküzetében, amely a főzsepárolta épületében van, miután a megszökött bankár ellen tömeges följelentések érkeztek a rendőrséghez, még javában folyik annak megállapítása, hogy mily nagy a károség, amidőn

vasárnap kiderült, hogy olyan pénzek is eltűntek, amiről eddig nem tudtak.

Erről az újabb fordulatról tudósításunk a következő: Ugyanakkor, amikor a bankház főnöke, Havas Lajos eltűnt, elmaradt a banküzetből Havas egyik bizalmi tisztviselője, Ehrenfeld Jenő is. Az irodában azt hittek,

keltettek nagy föltűnést és előbb-utóbb természetesen a vezetéség tudára jutottak. Záborszky akciója különösen az elmúlt napokban erősödött meg, azzal a hírrel kapcsolatban, hogy Csilléry András lemond mandátumáról és az új fogászati intézet vezetői minőségében, főorvos-igazgatói rangban az Országos Társadalombiztosító Intézethez kerül. Csilléry Andrásnak és Barla-Szabó József igazgató-főorvosnak tudomására jutottak Záborszky István nyilatkozatai, amelyek valóságuk esetén alkalmasak lettek volna arra, hogy a mai vezetéséget diszkreditálják. Ezért

Csilléry András Huszár elnököt és Balogh vezérigazgatótól azonnali vizsgálat elrendelését kérte Záborszky ellen, az általa terjesztett és ugy a Pénztár vezetéségét, mint őt súlyosan terhelő adatok ügyében.

A vizsgálat azonnal megindult és rendkívül súlyos tényeket derített ki Záborszky ellen, amelyek tárgyában ő oly módon kívánt védekezni, hogy a számos szávashető tanu által megerősített és jegyzőkönyvbe foglalt állításokat letagadta, ami még azoiban a körökben is méltó föltűnést keltett, amelyek Záborszkyt még a legutóbbi időkig fözdők. Nagyon természetes, hogy ez a teljesen szokatlan viselkedés még súlyosbította Záborszky helyzetét.

Az előzetes vizsgálat és a tanuk vallomásai alapján Záborszky Istvánt szombat délben fölfüggesztették állásától és elrendelték ellene a fegyelmi vizsgálatot.

Általános a vélemény, hogy ha a fegyelmi Záborszky távozásával végződik, akkor az Országos Társadalombiztosító Intézetben a teljes harmónia helyreáll, amelyet az ő türelmetlensége és örökös intrikái fölborulással fenyegettek.

hogy beteg, vagy talán azért nem jár be hivatalába, mert kínosan érintik a kellemetlen események. Nem tűnt föl távolmaradása a megszökött Havas testvéröccsének sem, aki most bátyja helyett vezeti a bankház ügyeit. Így az irodából nem is érdeklődtek, hogy Ehrenfeld miért nem jelentkezik. Most derült ki, hogy

azon a napon, amikor Havas Lajos ellen többen följelentést tettek, Ehrenfeld Huba-utca 7. szám alatti lakásán öngyilkosságot akart elkövetni.

Előzően megírta bucsulevelét és revolverrel a kezében már a tülkört előtt állt, hogy föbelője magát, amikor felesége véletlenül belépett a szobába és az utolsó pillanatban az öngyilkosságot kezéből kicsavarta a revolvert. A halálra-szánt Ehrenfeld és felesége között izgalmas jelenet játszódott le ezután. Ehrenfeld bevallotta feleségének, hogy

ő is részes főnöke tönkretételében, mert hónapokon keresztül 20.000 pengő áru értékű papírt sikkasztott el tőle,

a papirokat értékesítette, a pénzt elköltötte és most, miután főnöke megszökött, bizonyosra veszi, hogy az ő büne is ki fog derülni. E vallomás után Ehrenfeldné megígértette férjével, hogy lemond öngyilkossági szándékáról, majd pedig mindketten elmentek dr. Földvári Béla ügyvédhez, akivel közölték a történeteket és Ehrenfeld előadta az ügyvédnek azt is, hogy szeretne önként jelentkezni a rendőrségen, miután alapos a gyanúja, hogy manipulációja amugyis ki fog derülni. Az ügyvéd helyeselte szándékát és így dr. Földvári kíséretében

Ehrenfeld vasárnap megjelent a főkapitányságon, hogy sikkasztásáról vallomást tegyen.

Azok a rendőrtisztviselők, akik a megszökött Havas Lajos ügyében folytatták a nyomozást, a legnagyobb meglepetéssel fogadták Ehrenfeld vallomását arról, hogy a bankház érték-papírállományát jelentékenyen megdezsálmálta; eddig ugyanis a vizsgálat az Ehrenfeld-féle sikkasztásnak semmiféle nyomára nem akadt. Ehrenfeld vallomásában elmondotta, hogy mint a bankház bizalmi tisztviselője, az irodából ő vitte a Giróba a részvényeket és a kísérőlevelet rendszeresen meghamisította és az így nyert különbözetet megtartotta magának. Mintán a könyvelésnél a meghamisított kísérőlevéllel egyenlő adatokat írt be, erre a műveletre a bankházban nem jöttek rá. Ehrenfeld Jenő azzal fejezte be vallomását, hogy néhány hónappal azelőtt

olyan ismeretséget kötött, ami igen sok pénzbe került

s az elsikkasztott pénzt ez emésztette föl. A vallomás jegyzőkönyvbe vétele után Ehrenfeldet őrizetbe vették s nyomban megkezdtek annak vizsgálatát, hogy miként követhette el

A
Modiano
cigaretta-papír
és hüvely a legjobb
és ennél fogva a leg-
elterjedtebb

ezt az eddig észre nem vett sikkasztást. Már vasárnap délben a rendőrszettek megjelentek a cég irodájában és újabb revíziót kezdtek, hogy a sikkasztást kinyomozzák. A banküzletben Ehrenfeld sikkasztásának híre éppen olyan nagy meglepetést keltett, mint a vendérségen, eddig ugyanis az összes hiányzó pénzről azt hitték, hogy azt mind Havas Lajos vitte magával.

Ehrenfeld önéleplezése után a banküzletben most már parhuzamosan nyomozás folyik egyrészt annak megállapítására, hogy mennyit

sikkasztott Havas az üzletfelek kárára, másrészt, hogy mennyit sikkasztott Ehrenfeld Havas kárára. Ehrenfeld letartóztatása ügyében csak hétfő döntenek, az ügyet ugyanis komplikálja az a körülmény, hogy

ellene, mint alkalmazott ellen, csak a cég főnöke tehet följelentést, aki viszont tudvalevően szökésben van.

Igy Ehrenfeld letartóztatását csak akkor lehet majd elrendelni, ha megállapíthatják, hogy okirathamisítást is kövölt el, ami hivatalból üldözhető bünteselekmény.

A nyolcórás munkaidőről

még az idén törvényjavaslatot terjeszt a Ház elé
Vass népjóléti miniszter

Technikai okokból csak tíz nap múlva kezdik meg a hadikölesöntulajdonosok segélyezését

(A Reggel tudósítójától.) Vass népjóléti miniszter a holnap kezdődő őszi ülészakban először a *fürdőügyi és turisztikai törvényjavaslatot* terjeszti be a Háznak, majd két nemzetközi szerződést tárgyal. Egyik a párisi egészségügyi nemzetközi segélynyújtó egyezményről, a másik a rabslóság elleni küzdelemről intézkedik. Utána a

Lex Vass III.

kerül a Ház elé a *kézműparosok öregségi és rokkantsági biztosításáról*. E javaslatokon kívül még ebben az esztendőben elkészíti Vass miniszter a *ludórésszel ellentét biztosításáról* és a *nyolcórás ipari munkaidő szabályozásáról* szóló törvényjavaslatot.

A nyomorba jutott hadikölesöntulajdonosok e hétre várják a segélyezésükről szóló törvény végrehajtási utasításának megjelenését. Ennek késése különböző magyarázatra adott alkalmat, ezért Vass miniszterhez fordultunk fölvilágosításért.

— A végrehajtási utasítás — mondta Vass József a Reggelnél — már teljesen elkészült. Megjelenésének csupán

technikai akadályai voltak.

Az államnyomda számításom szerint 10 napon belül elkészül az időről nyomtatványokkal és a végrehajtási utasítás akkor azonnal meg is jelenik.

„Az egész ország érzi: a dolgok így nem mehetnek tovább!”

— **mondotta Szilágyi Lajos a magán-tisztviselők vasárnapi kongresszusán**

(A Reggel tudósítójától.) A magánalkalmazottak és a velük kooperáló gépészek, művezetők és hajósok vasárnap tartották kongresszusukat a régi képviselőházban. Dobay Raimund főtitkár fölolvasta Rákosi Jenő levelét, amelyben a jogos igényekkel föllépő magán-tisztviselőkkel szolidárisnak vallja magát.

Szilágyi Lajos

volt az első szónok.

— A magánalkalmazottak helyzete katasztrofális — mondotta. — Ez az osztály, amely százezer emberből és a hozzá tartozó családtagokból áll, teljesen a munkaadó kezében van.

Egy rossz napon mindez megbosszulhatja magát.

Az a törtélem, amelyet a magánalkalmazottak eddig viseltek sorukat, egy napon megszűnhet, kitörhet az elkeveredés. Nemcsak Kanizsa mondja, hogy „a dolgok így nem mehetnek tovább”, hanem érzi ez az egész ország is.

Dr. György Emil ismertette ezután a határozati javaslatot, mely a magánalkalmazottak jogviszonyainak szabályozását, a nyugdíjvalórizálási törvény novelláris módosítását és fizetés-egyeztelő paritásos bizottságok föllállítását kívánja. Ciszmarék József, Körös János, Sarkadi Sándor és Szűcs József fölszólalásai után dr. Biköl Dénes rámutatott arra, hogy a békeszerződés is kimondja, hogy a munkások és tisztviselők bére minden országban legalább is az életvívón legyen. Ausztria mintájára

munkás- és tisztviselőkamaraát kell alapítani,

amely előterjesztést tegyen azokra a szociális újításokra vonatkozóan, amelyeket a kormánynak törvénybe kellene iktatni.

Berkó Gyula

mondott ezután beszédet:

— Ez a népgyűlés is bizonyítja, hogy

minden gondolkodó és józan embert a kegyér és a megélhetés érdekel, nem pedig a politika.

Vezető politikusaink úgy gondolják, hogy minden egy van jól, ahogy ok csinálják, házasságra, kritika semmi szükség. Mi ellenben azt hisszük, az a helyes, ha belenézünk a széles társadalmi rétegek életébe, meglátjuk a bajukat. Ezeket a bajokat gyógyítani kell, mert nemcsak az az osztály, hanem a nemzet is tonkre mehet bele!

Apponyi vasárnap Jászberényben válaszol Bethlen nagycenki beszédére,
amelyben a legitímisták a szabadkirályválasztás proklamálását lájálják

(A Reggel tudósítójától.) A miniszterelnök nagyecenki beszéde vasárnapra valóságos forrongásba hozta a legitímista frontot. A keresztény párt értekezletét keddre hívták össze és a párt vezetői tagjai szerint itt

nyílt színvallásra fogják szorítani a kormányt a királykérdésben.

A legitímista vezeték véleménye szerint ugyanis a miniszterelnök nagyecenki beszéde nem jelent mást, mint

a királykérdésnek váratlan napirendre-tűzést, mégpedig szabadkirályválasztó alapon.

A gyökeres alkotmányjogi reform bejelentését annál veszedelmesebbnek tartják, mert a kormány most készül a házszabályok radikális szigorítására, amely szerintük nem is célozna mást, mint a legitímizmussal való teljes elfertőzés és a gyökeres alkotmányjogi reform parlamentti keresztülhátszolásának megkönnyítését. A legitímista politikusok ezekre az aggodalmaikra való tekintettel Apponyi Albert grótot kéri föl arra, hogy a királykérdést Bethlen miniszterelnökkel tisztáztassa.

Apponyi a legitímista politikusok kérésére helnap érkezik Gyöngyösapátiából Budapestre,

majd legitímista elbarátaival való tanácskozás után Jászberénybe utazik, ahol vasárnap beszámolóbeszédet mond és a miniszterelnök nagyecenki kijelentésével szemben a királykérdés minden részletére kiterjedően kifejti aggodalmait.

Napfénytej

Értesítjük az igen tisztelt közönséget, hogy a wieni nagyvárosi tejellátó üzemekben már régebben alkalmazott „Hoffmann-Kohl” szabadalmazott eljárással kezel, hideg kvarcfényvel (ultra-violettsugarakkal) besugárzott tejet

Napfénytej

elnevezéssel hozunk rövidesen forgalomba, mely a külföld hírneves orvos-professzorai szerint a fiatal fejlődő szervezet megerősítését és ellenállóképességét fokozza és főként az

angolkór

de más betegségek megelőzésére és gyógyítására is (tuberkulózis) kiválóan alkalmas.

Előállítására csak kiválasztott gazdaságokból, higiéniai szempontok szem előtt tartásával, különös gonddal kitermelt és kezelte tejet használunk fel.

Napfénytej

amelyet mintaalommal védett alumínium-kupakos (1. 1/2, 1/4-literes) két üvegekben fogunk árusítani, az emberi szervezetre való hatásában egyenértékű a nap élető sugaraiával. — Gazdag vitamintartalma, nagy tápértéke, kellemes íze és forralhatósága miatt nemcsak betegek, de az egészséges kicsinyek és fölötték meglepően eredményes táplálékul is szolgál.

Napfénytej

— mihelyt az erre vonatkozó és a közeli napokban várható hatósági engedély megjelenik — 234 főközetünkben és 1880 viszontelárusítóhelyünkön (fűszer-, pék-, élelmiszerüzletekben, tej- és kávéházakban stb.) előnyös árban lesz kapható. A kvarcfényvel (ultra-violettsugarakkal) kezelt tej forgalomba hozatalát szabályozó hatósági engedély ugyanis ezideig még nem jelent meg. Kérjük tehát e rövid ideig a már eddig is nagy számban érdeklődő közönség szíves türelmét.

Országos Magyar
Tejszövetkezeti Központ m. sz.
Fővárosi Tejüzem Rt.
Sopron-, Győr- és Vas megyei Tejgazdasági Rt.
Tejtermelő és Ipari Rt.
Tejértékesítő és Tejgazdasági Rt.
Lurie és Társa Tejüzem.

Az üzletember is

CHAMPION

gyújtógyertyát használ, mert
az idő pénz!

Dénes és Friedmann Rt.
Budapest, VI. ker., Dessewffy-utca 29. sz.

Bethlen Trianonról

és a nyugatmagyarországi kérdéstről két beszédet tartott vasárnap Sopronban a hűségkapu és a hűségserleg fölvatásán

„Volt szövetségstársaink nem tagadhatják meg, hogy Magyarországgal egyetértésben, vele megegyezve, a nép meghallgatásával döntessék el ez a kérdés!”

Sopron, október 14.

(A Reggel tudósítójától.) Sopron és környékének népe vasárnap kettős ünnepet ült. Átdadták Bethlen miniszterelnöknek a diszpolgári oklevelet és impozáns ünnepség keretében avatták föl a hűségkaput, annak a ragaszkodásnak emlékéül, amely a város és vidékének népe a népszavazás alkalmával tanusított. Az emlékmű, amelyet Hihisch Reszó építeszt és Kisfaludy-Sztróbl Zsigmond szobrász gyönyörű munkája, az ősi városortnyot díszíti.

Az ünnepélyen résztvett Bethlen miniszterelnök, akifől fontos politikai kijelentéseket vártak.

A miniszterelnök azonban tartózkodott minden az aktuális politikát érintő nyilatkozattól. Ott volt az ünnepélyen Zsitvay, a képviselőház elnöke, Herrmann és Klebelsberg miniszterek, Széchenyi Bertalan gróf, a felsőház alelnöke, Anygán Béla államtitkár, főváhá számos képviselő és felsőházi tag. A soproni dalárdák éneke után vitéz Simon Elemér főispán megnyitotta a közgyűlést, utána Turner Mihály polgármester tartotta meg az ünnepi beszédet: — Ha újabb megpróbáltatás jönne — mondotta —, lesznek férfiak, akik a hűségkapu tesztjeit fogják védeni!

Sopron ismét köfkaként áll majd az ország nyugati határán.

Ezt ígére a hűség városának polgárai nyevében, a hűség mai ünnepén.

A polgármester ezután átadta a művész diszpolgári oklevelet Bethlen Istvánnak.

A miniszterelnök

a következő beszéddel válaszolt: — Eljöttem önök közé, hogy meghajtsam az ország zászlaját Sopron polgárainak hűfői hűségé föl. Az én kiténtetésem nem a hétfős miniszterelnöknek szól, hanem szól nekem egyénileg, aki résztvettem abban a munkában, hogy Sopron megmentsük a hazánkat. Ha visszagondolok azokra az idökre, amikor kérdésessé vált, vajjon Sopron és vidéke megmarad-e Magyarországnak, ma is szorongó érzés fog el. Kétségben voltunk a tekintetben, vajjon sikerül-e egy talpalatnyi földet is megmenteni az országnak eme értékes részéből.

Igenis szükség volt önfeláldozó férfias akcióra, mert a hazát nem szavakkal, hanem tettekkel menfik meg.

Szükség volt mérsékletre és bölcsességre is, mert túlfeszíteni a húrt nem lehet és nem szabad. Ha háls földad a férfias fölépés és akció, ha könnyű dolog mindig mérsékletet és bölcsességet hirdetni.

semmi sem nehezebb, mint egy elszánt akció közepén Megállni-t kiáltani, nehogy elpattanjon a hur, amely megfeszítették.

Valóban Civitas Fidelissima Sopron, mert inkább választotta a szegénységet, a küzdelmes életet, minstsem hogy hazát cseréljen. A népszavazás, az egyetlen, amelyet a trianoni békeszerződés rendelkezéseivel szemben kiorosz-

kolni képesek voltunk, bebizonyította, hogy a nem-magyarajku polgártársaink hűen kitarítottak az országgal szemben és ezzel bebizonyította azt is, hogy nem igaz az a fölfogás, amelyből a trianoni békeszerződés kiindult. Meg vagyok győződve, hogy eljön az az idö, amidön újból fölrágyog az igazság napja és e napon lehetetlenségnek tartom, hogy volt szövetségstársaink a győzők jogára hivatkozzanak, amelyet magukra nézve sem ismernek el. Lehetetlennek tartom, hogy ezen a napon megtagadják azt, hogy

Magyarországgal egyetértésben, vele megegyezve és a nép meghallgatásával döntessék el ez a kérdés.

Hiába hallatszanak át hangok a határon, hogy emellett a döntés mellett 70 millió ember áll ért, ezt nem hiszem és nem tudom elképzelni, mert a mi igazunk mellett az igazság, a jog, a felelősség hűséghez való való köteles ragaszkodás áll és ez erősebb, mint az erőszak joga, amelyre csak a győzők hivatkozhatnak. Eljöttem önök közé, hogy hirdessem ezt az igazságot és hirdessem a nemzet bizalmát jövőre iránt. Eljöttem, hogy tudja ennek az országnak minden lakója, hogy Sopron példát adott a hűfői hűségért és ez az, ami képesíteni fogja az országot arra, hogy valaha jobb sorsot lásson a mai napoknál.

Délután 1 órakor többszázterítetes díszbehd volt a Kaszinó nagytérében. Itt avatták föl a hűségserlegét, amelyet gróf Széchenyi Bertalan, a felsőház alelnöke, a Széchenyi-nemzetiség halálja jelöl adományozott Sopronnak és vidékének a népszavazás alkalmával tanusított hűségéért. A díszbehd egyetlen szónoka

gróf Bethlen István

miniszterelnök volt, aki a serlegavató beszédet mondotta:

A Széchenyi-nemzetiség gróf Széchenyi Istvánnak, a legnagyobb magyarnak a tradícióit követte, amikor Sopron város hűségét megfizette ezzel az adománnyal. E serlegre Széchenyinek a következő szavai vannak bevéve: „Hát fognak hazaim pihenni, kérdem gyakran magamtól, e hazában-e, avagy a külföldön.” Mintha a tulvilágról szólna hozzánk a legnagyobb magyar elmének aggodalma! Valóban, mit látunk, ha széjjelnézünk a hazán. Rákóczi Ferenc hazaim nem magyar földben nyugszanak, Szent László városa nincs magyar földön, Pozsony, az ősi koronázó város, amelyhez a magyar történelem anyai tradíciója és anyai heroikus megnyilatkozása fűződik, szintén nincs magyar földön.

Azon a földön, amelyen a Báthoryak, Boeszkayak, Bethlenek, az erdélyi fejedelmek sírja van, idegen zászló leng.

— Azt mondhatnánk, hogy hontalanok vált a magyar saját hazájában, mert egyharmadát a hazának területileg megartottuk ugyan, de a magyar történelem emlékének háromnegyed része kívül rekedt a határokon. Lehet-e esodalkozni azon, hogy a legnagyobb magyar, aki profétai lelkelvel megérezte a jövőt, mintha sejtette volna, hogy elkövetkezhetik egy idö és kétségessé válik, hogy Nagyceuk és Sopron magyar területen lesznek. Eitől a szegénytől, etől a megaláztatástól mentette meg a nemzetet Sopronnak hűsége. Sopron rendületlenül kitarított a nehéz pillanatokban hazája mellett, tanuságot adva a haza iránti hűségének, amelynek legnagyobbfoku, legnemesebb megnyilatkozását adta. Kérdem önöktől: Nem volt-e

elhagyva ez az ország 1918-ban és azután? Valóban rokotalanul él ez a nemzet egy év-czédre óta Európa e pontján és gyakran voltak történelemben pillanatok, amikor magárahagyva önérejből kellett helytállania magáért.

Sohasem volt ez a nemzet ugy elhagyva, mint 1918-ban, amikor saját fia hagyta el, amikor itt álltunk lefegyverezve, körülveve az ellenségetől.

akik, mint Prometheus testéből, a nemzet czerépes testéből fosztottak le egy-egy darabot. A belső polgárháboru után fiait, egymásra fenekedve, nem törődtek a haza sorsával, hanem mindenki mentette a maga érdekét, amikor a gazdasági és pénzügyi összeomlás előestéjén mindenki utolsó értékeit mentette az országból, hogy külföldre vigye, akkor a külvilágtól elzárva, attól megvetve álltunk egyedül itt a nemzetek csatájában. Ebben az időben nem lett volna vesztély elárulni a hazát, mert mellette kitarítani nem jelentett kiténtetést és jutalmat. Sopron híven kitarított ezekben a nehéz pillanatokban, amikor mindenki elárulta, amikor mindenki szembefordult és elhagyta ezt a nemzetet.

Legyen áldott emléke ennek a hűségnek, amely példát kell hogy mutasson a jövőben minden magyar nemzedéknek, valahányszor meg nehéz sors vár a hazára.

— De többet jelent még Sopron hűsége. Csak a háboru befejezése után eszméltünk föl arra, hogy egységes propaganda által megszervezett külföldi közvéleménnyel állunk szemben, amely pálcát tört Magyarország fölött, mondván, hogy ez az ország nem érdemes arra, hogy olyan területek fölött uralkodjék, amelyekben nem-magyarajku polgárok laknak, mert hiszen elnyomja őket és velük szemben igazságtalan politikát folytat. Hiába mutattunk rá arra, hogy ez a fölfogás egy hazug propagandának a következménye és nem felel meg a tényeknek. Hiába követeltük, hogy kérdezzék meg a népet, majd a népszavazás során kiderült, hogy igaz-e vagy sem, az volt a felelet, hogy a népnek aravahatott vezére már nyilatkozott, tehát föléleges a nép megkérdésése. És akkor jött a soproni népszavazás, amely bebizonyította, hogy

olyan területek, ahol nem-magyarajku polgártársaink vannak többségben, amelyekről a győző hatalmak azt állították, hogy más országokhoz kívánunk csatlakozni, mellettünk nyilatkoztak.

És én állítom, hogyha nemcsak Sopronban és környékén, hanem az ország számos más területén, amelyet ugyanilyen módon csatoltak el az országtól, megkérdették volna a népet, a válasz ugyanaz lett volna, mint Sopronban és környékén.

— Vádom azokat, akik annak idején kieszelték a trianoni békeszerződést,

hogy a nép akaratát ellenére, a nép tudta nélkül, mint sakkfigurákat tolták őket egyik hatalom köréből a másikba és ezzel megcsúszították azt a morális alapot, amelyre mindig hivatkoznak, amikor a trianoni békét igazolva akarják. Sopron bizonyítékot adott a magyar nemzet igazsága mellett, amelyre mos-untalan hivatkoznunk fogunk azokkal szemben, akik más területen a népet megkérdéznü nem merték. Sopron hűségével az első évet verte be a trianoni szerződésbe, az első pillért bontotta meg.

reviziót vitt keresztül a trianoni szerződésben

és bizonyítékot adott a nemzet igazsága mellett. Legyen áldott tehát Sopron városa és hazafiasan gondolkozó népe.

A miniszterelnök ezután nemeskára eltávozt és visszautazott a fővárosba.

Cunyanők

nincsenek, — csak kényelemszerető, vagy hanyag nők vannak, akik önmagukkal szemben tartozó kötelességeiket nem teljesítik. A leánygyermek már világrajövetelkor magával hozza nemének minden báját, s későbbi fejlődése folyamán kibontakozó szépségének összes alapvonásait. — Akik azonban a természet e bőséges ajándékára nem vigyáznak, — s azokat kifejlődésükben nem támogatják — más szóval arebőriket rendszeresen nem gondozzák, nem ápolják; — azok a legkülönbözőbb szépséghibáknak önmaguk vetik alapját, — s egész életükben „esunyák” maradnak. Ha minden no

rendszeresen kemolitozza magát, késő öregségéig megtartja fiatalos, üde arebőris távoltartja magától az elrutoszt szépséghibákat. Az a kis gondosság, amivel az arebő kemolitozása jár — minden nőnek önmaga iránti kötelessége — amit pusztán kényelemszeretettől elmulasztani nem szabad.

Kérje ingyen

az arebő szépséghibáit és azok szakszerű kezelését tárgyaló irodalmi ismertetőt bármely gyógyszerárban, drogériában vagy illatszertárban; ahol esetleg nem volna, oda megküldeti a

„Medichemia” rt., Budapest X. Póstaflók 19

Csudálatos karcsu lesz,

ha nálam szerzi be kabátját

Kabátjaim híresek! Páratlan szép választék Föltűnő olcsó árak

Zoltán

Szervita-tér 4 az udvarban

A nagy forgalmunk

biztosítására olesón látjuk el a t. vásárlóközönséget finom és izléses árakkal

Ime:

Angol és francia selyemnyak-		3.90 ⁶¹
kendők	P	
Párisi szines la Linon zseb-		4.00
kendők	P	
Angol magasgyapjuharisnya	P	8.50
Angol puhakalapok	P	18.00
Angol la Oxford ingek 2 gal-		22.00
lérrel	P	

Minden darabot garantál!

SPIRA ES BEREGI

cég szolidasága

Fióküzlet BUDAPEST Astória szál-
DEBRECEN Kossuth Lajos-utca 15 lötöl 2-ik ház

„Rövidesen kialakul az új ellenzéki helyzet,”

— mondja Kállay Tibor, aki vasárnap éjjel Budapestre érkezett Berki kijelenti, hogy kedden megindulnak a tárgyalások az egységes polgári ellenzéki front megteremtéséről

(A Reggel tudósítójától.) Öt hétig tartó választási harc után Nagykanizsa ellenzéki mandátumával a zsebében vasárnap este 10 órakor érkezett meg Budapestre

Kállay Tibor

volt pénzügyminiszter, aki az egységes polgári ellenzéki front megteremtéséről ezeket mondta A Reggel-nek:

— E pillanatban érkeztem meg, még nem ismerem a budapesti hangulatot, éppen ezért nem is tudok érdemben nyilatkozni. Azt hiszem, főleg az hangulatos, hogy szorosán kitartok a nagykanizsai választási kampány alatt hangoztatott politikai elvek mellett.

Politikai hitvallásom szigorúan azokhoz az elvekhez fog alkalmazkodni, amelyeket Nagykanizsán megszögeztem. A parlament már kedden összeül, kétségtelül rövidesen kialakul majd az ellenzéki helyzet.

Berki Gyula,

aki Nagykanizsán Kállay oldalán harcolt, ez-

ket mondta:

— Az egységes polgári népszerűség — ez alatt azt értem: demokratikus — ellenzéki front megteremtése nemcsak, hogy lehetséges, hanem kézenfekvő is. A nagykanizsai választás eredménye kétségtelenül

siettetni ennek az egységes frontnak a kialakulását.

Egy szempillantást kell csak vetni az ugynevezett egységes kormánypártja, amely tulajdonképpen nem is párt, hanem koalíció. Tíz frakciója is van, amelyek között nemcsak világnézeti ellentétet is vannak s, ime, mégis hétesztendő uralomra tekinthet vissza.

A polgári ellenzék tagjai között igazán sokkal könnyebb lesz az együttműködési alapot megteremtetni.

Ez a kérdés egyébként most már előkészítés alatt áll és mielőtt a parlament kedden összeül, módunk lesz az egységes polgári ellenzéki front megteremtésének részleteit is megbeszélni.

Vass József

Wekerle Sándor és Széll Kálmán vasárnap emlékünnepe az ellenzék figyelmébe ajánlotta Bethlen cenki beszédét

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt a Közmivédelési Tanács diszgyűlés keretében áldozott

Széll Kálmán és Wekerle Sándor emlékének.

Az Akadémia filéstermék zsúfolásig megtöltöttek a társadalmi, politikai és kulturális élet kiválóságai. A kormány képviselőitében Vass József volt jelen, továbbá Darányi Kálmán és Dróhr Imre államtitkárok. Megjelentek az ünnepségen övezgy Wekerle Sándorné, Wekerle Sándor és családja, Wekerle Géza, Wekerle Sándor szülőfaluját, Mór községet tiszteleg küldöttség képviselte, Némethy Károly beszédében kiemelte, hogy Széll Kálmán hívta életre az Országos Közmivédelési Tanácsot és Wekerle Sándor neve is egybeforrt a tanács történetével. Berzevich Albert ezután ünnepi beszédben ismertette Széll és Wekerle politikai pályafutását. Az ő érdemük, hogy a háborúelőtti évtben csaknem hatvanézer analfabéta részesült oktatásban. Hogy Wekerle kezében tört össze Magyarország, nem az ő hibájának róható föl, mert ő mindent megtett, öreg korában fölládozta magát és megpróbált szembeszállni az előretörő végzettel. A forradalmak után a tanács élen programot készített az ország közmivédelése részére,

ideális liberalizmusa azonban visszhang nélkül maradt,

mert hisz a tanácsnak még levéltájkra sem volt abban az időben pénze.

Vass József

népjelölti miniszter beszélt ezután.

Önt is megtanítjuk a cukrászsütemények otthoni készítésére!

Szeresse be tehát még ma „A mi süteményes könyvünk”-et

a Vánca-könyvet, mely újszerű módon tanítja meg Önt arra, amit oly nagyon kívánt már ismerni. Igaz örömet fog Önnek szerezni ez a látványos, malacok 162 képpel meggyarazott 150 jobbnál jobb receptje az ön félóra órától készre kész.

Beszerezhető minden fűszeresnél és süteményboltban 20 fillért, vagy bérmentve megkötési 30 fillér postabélyeg beklüszése ellenében a Vánca sütőporgyár, Budapest VIII., Tavaszmező-u. 2.

— A magyar kormány nevében hoztam egy szót virágot az emlékezet oltárára — kezdte beszédét. Egy államférfinak a munkáját nem szabad csak a siker szerint mérni. Mert például Wekerle Sándor a nemzet olyan szörnyű helyzetében volt kétségtelen vezető munkára vállalkozni, amikor a sikernek még a reménye sem volt meg. Hiszen a végzetlen kellett szembeszállnia. És amikor tegnap

a cenki sirbort mellől a miniszterelnök kiáltása elhangzott, az a kiáltás, amelyben szolidaritást küvetel és arra int, hogy fogjuk össze a nemzet minden erejét lehetőleg egy történelmi fókuszba, hogy teremtsük meg a nemzet belső egységét és hogy a nemzet milliói közül ne érezhesse magát senki se kizártnak, akkor ez a kiáltás összeadott annak a halk muzsikának a hangjával, amely a két nagy államférfi működéséből hangzott föl felénk. Ez eseműl ki abból a beszédből, amely tegnap Nagycenken elhangzott annak a férfinak a szájából, aki ma Magyarországon életében vonalat huz és kell hogy ráhagasson a nemzet minden egyes tagja és

kell, hogy ez a diszkyűlés figyelvejen arra a férflura, aki a maga vívótló lelkével hordja a magyar kereszt sulyát és próbálja a magyar nemzet lelkét kifényesíteni a remény tüzevel és céltűzésének programjával.

Azért kell ezt megtennem, mert ahogy Wekerlénk és Széllnek mindig az volt a föladata, hogy a nemzet egyetemeségét őrízze és erősítse, most is minden társadalmi tényezőnek, minden kulturális munkásnak,

minden politikusnak — akár az ellenzéken, akár a kormánypárton — meg kell értenie,

hogy minden erőnköt arra kell szentelni, hogy az emlékezés hidja alatt keservesen tajtékzó magyar vízek megdöbshassák magukat az a medret, amely szélesebb lesz, mint volt valaha.

Helgoland mellett vasárnap délben fölrobbant egy óriási motoros hajó

Egy ember meghalt, hét súlyosan megsebesült

Berlin, október 14.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap délben a Kungsholm 18.000 tonnás motoroshajón, amely próbautat tett az Északi-tengeren,

óriási robbanás történt.

Helgoland közelében a motor ismeretlen okból fölrobbant, darabjai az antennáig röpültek. A legénység éppen ebédelt, óriási pánik támadt. Hamburgi jelentések szerint

egy ember meghalt, hét súlyosan megsebesült.

Főzőiskolámat

urilasszonyok, urilányok részére október 1-én megkezdem. Megbeszélés 4-6-ig ENDREYNE, Erzsébet-körút 58, III. 19

A polgárság kezd végre kibúzózni a meghunyászkodó tempóból!

— mondotta Gál Jenő vasárnapi beszámolóján, amelyet egy fiatal ember Gömbös ellenzésével akart megzavarni

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap tartotta beszámolóját Gál Jenő a budai Vigadó nagyszobájában, 1000—1200 főnyi közönség jelenlétében. Fővárosi Miklós lekes megnyitása után a gyűlés Pakots Józsefet választotta elnökké.

— A demokratikus ellenzék — mondotta Pakots — a kormány rendszerének élő lelkiismerete. Xerxes udvarában volt egy rabszolga, akinek az volt a föladata, hogy a zsarnoknak minden eszelekedeténél a fülébe súgja: „Emlékezzél a főnöködre.” Nekünk is

az a hivatásunk, hogy az uralmonlevőket figyelmeztessük: „Emlékezzetek a jorra!”

Gál Jenő kezdte meg ezután beszámolóját, amelynek során a közönség föllálasszal áldozott Vásonyi Vilmos emlékének.

— A kormány pártja egységes pártnak nevezi magát. Ok a párt egységére helyezik a sulyt, mi a nemzet egységét; a nemzeti összefogó erő, a polgári hatalom erejét hirdetik.

A külföld nem hisz ennek az országunk, mert belső alkotmányos berendezésünket fogynak tartják. A miniszterelnök a legnagyobb magyar sirbortja előtt jelentette ki, hogy alkotmányunk reformjára van szükség. Nem ismerjük még Bethlen terveit, de azt előre is kijelenthetjük, hogy a szent korona nemcsak a királynak, de az egész nemzetnek jelképe, amit meg kell őrizni. Ha a mai idők hasonlítanak is a Széchenyi idejéhez, azért még

ne hasonlítsa magát senki Széchenyire.

Az epigon politikusok csak rázódnak, elősködnék a tanak elméleti fenségéből, gyakorlatban pedig törvényeink közül csak egyet favorizálnak: a kisajátítási törvényt.

Van egy osztály, amely kiséjártja magának a Jogi és elvezetek privilégiumait, de kizárja azokat, akik értéket munkával dolgoznak. A mi pártunk nem az, hogy simlókossággal az a kritika erejével akar eredményeket elérni, de azért éljen a kormány. Mi, igenis, meg akarjuk bukítani a kormányt! Alszemérmes az a politikus, aki letagadja, hogy ő kormányos akar jüni. Láttuk Nagykanizsán hogy a fölébredt lelkiismeret elsodorta azokat, akikhez előbb még szentül hitelt.

A polgárság kezd végre kibúzózni a meghunyászkodó tempóból!

Gömbös államtitkárságát kritizálta ezután élesen Gál. Eközben incidens támadt.

egy fiatal ember közbekiált: Eljen Gömbös!

Akármit is beszél, ott van az ő helye az államtitkári széknél! A közönség zajongása közben kivezettk a fiatalembert.

— Szóval fogom lenni a parlamentben — folytatja Gál — annak a zavarosban halászó banlanknak az ügyét, akinek fizetésképtelenségi ügyében állandóan újabb terminusokat adnak. Lássuk a könyveit,

kik azok az üzletfelek, akiknek ezt a példátlan előzetekenséget köszönhetik?

Egyik közeli állam fővárosában a minap összeomlott egy palota, mert rosszul keverték a cementet. Így fog összemenni az az építkezés is, amin a mi kormányunk dolgozik és

maga alá fogja temetni az építőket!

Fábián Béla mondott ezután beszédet:

— Hozzászámolkozás után sikerült megfektetnem — mondotta — hogy Bud, miután az egyik miniszteri székből kibukott, miért került egy másikba. Azért, mert

Bethlennek szomorú tapasztalatai vannak bukott miniszterével: Kállayval, Daruváryval, Nagy Emillel.

Nem akarta tehát, hogy több legyen egy bukott miniszterrel, nehoay az is ellene forduljon!

A beszámológyűlés Kabakovics József szavával végződött és a tömeg a demokrácia éltetésével oszlott szét.

A titokzatos futár

Ivan Mosjoukine oly sok üzenetet hozott a titokzatos világból, amelyet Stendhal leplezett le legszébb regényében, a világradalom remekében, a „Le Rouge et le Noir”-ban — hogy a csillogó egyenruhás, dalás szép futár még nem engedhetjük továbbfutni! Még itt tartjuk közöttünk, hogy továbbra is hirt adjon a száz év előtti világ rejtelmeiről, az akkori ember, az akkori asszony, az akkori lélek vágjairól és vergődéseiről, szerelméről és családásáiról... Ivan Mosjoukine, a nagy orosz művész, Lil Dagover, a finom Reinhardt-színésznő, Agnes Petersen, az érdekes északi naiva egy jütsszék el nekünk Stendhal legszébb regényét a Napoleon sorsára vágódó ifjúról, annak szerelmes asszonykedveséről és a megbabonázott ledányamalkáról, hogy ezt a remek filmet még nem engedhetjük útjára! A Fórum és a Palace, köztudatnra prolongáltak műsorukat és a „Titokzatos futár” továbbra is telt házat vonz...

Lord Birkenhead indiai államtitkár a királyhoz intézett táviratban váratlanul lemondott állásáról

London, október 14.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése. Lord Birkenhead, az indiai ügyek államtitkára lemondott állásáról. Ez a hír politikai körökben annál nagyobb meglepetést keltett, mert

a lord elhatározásának állítólag szenzációs okai vannak,

amelyeket egyelőre titkolni kívánnak a nyilvánosság előtt. Lord Birkenhead a lemondott táviratban közölte a királlyal, aki azt azonnal elfogadta és lord Wintertont bízta meg az ügyek további vitelével.

London, október 14.

A „Reuter”-ügynökség jelenti: Lord Birkenhead indiai államtitkár, akinek közeli visszalépéséről szóló híreket több ízben is cáfolták, végleg lemond a politikai tevékenységről

és az üzleti életben fog szerepet vállalni. Londoni üzleti körökben már régebben emlegették, hogy több nagy sajtóváltást megakart a maga számára nyerni Birkenheadet. Azt hiszik, hogy most végre

valamelyik lapváltásának sikerül Birkenhead közreműködését a maga számára biztosítani.

„A közigazgatást nem a hatalomra, hanem a megértésre kell bazírozni!”

— mondotta vasárnapi beszámolóján Scitovszky belügyminiszter Nagy Emil kanizsai beszédére is választolt és a kormány nimbuszát védelmezte

Balassagyarmat, október 14.

(A Reggel tudósítójától.) Scitovszky Béla belügyminiszter vasárnap délelőtt tartotta meg beszámolóját a vármegyeház nagytermében. A miniszter Gombós és Sztrangarszky államtitkárak és husz kormánypárti képviselő kíséretében le Balassagyarmatra. Scitovszky azzal kezdte beszédét, hogy holnap lesz két ére, hogy belügyminiszterre néztek ki és ez alatti az idő alatt megváltozott a nézete sok mindennél.

— Lehetnek idők — folytatott — amikor az ellenzéki kedvvel el tudja viselni az ország. A főbűnök az, hogy ellenzék legyen, hogy helyes közszellem alakulhasson ki, de meg nem vagyunk túl a bajokon és veszedelmeken, ma még nem engedhetjük meg a mindennapos való ellenzéki kedvet bűnösül. Ha nálunk mulasztás történt a törvényhozás terén, úgy ez csak a közigazgatás terén történhetett.

Mindenki, aki magyarnak vallja magát, annak érdeke, hogy az országban jó közigazgatás legyen.

En számítok ebben a küzdelemben a széles rétegekre, mert a közigazgatási reform ezeknek érdekelti kívánja szolgálni. En az ügyességnek, az országunk akárok jó közigazgatást adni, nem az egyes osztályoknak. A tervezett reform nem akar centralizálni, hanem gazdagítani akarja az autonómiákat. Ezeknek mai működését

nem az igazi autonómiának, hanem csak az autonómia karikatúrájának tartom.

hiszen nem ők gyakorolják az autonómiát, hanem megbízunk egy érdemes férfit ezzel. Aki azt mondja, hogy a centrális hatalom túlzásosról van szó, annak kijelentem, hogy bennem mélyen él az autonómia iránti szeretet, de nem kételkedéssel. Nem akárok biztosítani helyőst a kormányzat részére,

nem akárok ikerbefolyást. Támadjuk a virilis rendszert, amelyet demokratizálni akarok. En érdekelt-ségi alapon akárok kifejleszteni a viriliséget, de nemcsak a születés és a rangon réven, hanem abban a tekintetben kívánom korlátozni, hogy válogassák ki a nagy adófizetők közül azt, akit érdemesebbnek tartanak arra, hogy érdekeiket az autonómia előtt képviselje. A reform lehetőségét ad arra, hogy a törvényhatósági testületek működését fölfüggesz-szék, ha huzafias szempontokból kifogás merül föl ellens. Ez súlyos rendelkezés, de

törvényes eszközöknek kell rendelkezésre állni minden olyan erővel szemben, amely a mi nemzeti irányzatunkat sérti, vagy tönkre akarja tenni.

Nem felejtethjük a multat! Csak mi, polgári társadalom legyünk poltronok! Féljünk magunknak olyan eszközöket adni, amelyeket adott esetben föl tudunk használni a polgárság erősítésére? A közigazgatás nemcsak az emberekől függ, mert

ha az „ápparátusban van a hiba, minden erő-feszítés meddő.

A jó közigazgatáshoz először egészenesen kifejlesztett etikai, erkölcsi és nemzeti alapon álló közszel-lem, ugyanilyen erős alapon álló tisztviselői kar szükség. Lehetetlen fölvevés az, hogy Magyarország csak esendőrrel lehet megerősíteni a közigazga-tást. A közigazgatást

nem a hatalomra, hanem a megértésre kell bazírozni.

Vádolják a közigazgatást azzal, hogy lassú. Ezen is segíteni szándékszik a kormányzat, közelebb akarja hozni az egész közigazgatást a polgársághoz, hogy benne támaszt és erőt lásson és ha kell, bizakodást is meríthessen.

A miniszter ezután foglalkozott Nagy Emil

nagykanizsai támadásával.

— Vannak olyan intézkedések — mondotta — amelyek nem váltanak ki szimpátiát, de ebből nem következik, hogy a kormányzat féljék a nimbusza és etele hanyatlóban van. Senkinek az élete nem örök, de nincs senki sem hivatta arra, hogy mások politikai napját a horizont alá süllyessze és napoktól támasszon föl a sötétségből.

Nem elég, hogy valaki egyszer-kétszer elutazzék Angliába.

itt súlyos föladatokról van szó, amelyek megoldá-sához ítélet, erő szükséges. A felelős állásban levő államférfi sok mindent tehet, de egyet nem, nem áldozhatja föl a meglévő eredményeket.

A beszámolót bankett követte, amelynek szó-nokai a kormányzót, a belügyminisztert, Gomb-bós és Sztrangarszky államtitkárokat köszön-tötték föl. Scitovszky és kísérete vasárnap este utazott vissza a fővárosba.

Linzben simán folyt le vasárnap a Heimwehr fölvonulása

Bécs, október 14.

A Bécsi Távirati Iroda jelenti: A Heimwehr mai linzi fölvonulása teljesen programszerűen folyt le, incidens nem történt.

Rákosi Jenő vasárnap adta át Újpestnek a városközi lawn- tenniszverseny vándordíját

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap este a Hungária-szállóban a Magyar Országos Lawn-tennisz Szövetség bankettet rendezett, amelyen

Rákosi Jenő

átadta Rothermere lord serlegét Újpest város-ának, amely a városok közötti vándordíjért folytatott verseny győztese lett.

— Ez a serleg — mondotta Rákosi Jenő — emlé-mát jelent, rajta van Rothermere lord címere, a méh, amely szorgalomra, gyűjtésre sarkalja a ma-gyar embert. Az emberiség szellemé kiszáradt, szük-sége van a fölfrissítésre. Ezt hivottól szolgálni a sport és ezt szolgálja az a művész serleg, amelynek küldőjével a legutóbbi napokban is szerencsém volt beszélni.

Olyan egyén az, akiben a nagyság nem ölte meg az embert és akiben az ember sohasem akadály a nagyságnak. En, aki sohasem utesem sportot, ime átújultam ezt a serleget. A mai kor szellemének szüksége van a sportra, hogy testben megerősödjék, elgy-erősek legyünk szellemi terén is fölvenni a harcot.

Ezután Rakovszky István, Kelemen Aurél és a kultuszminiszternek képviselőitben Schrö-der államtitkár beszéltek. Végül Semsey Alá-dár, Újpest város polgármestere és Aschner Lipi, az UTE elnöke megköszönték a serleget.

Huszonyolcan szenvedtek tűz- halált az angliai vasuti katasz- trófnál

London, október 14.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A Glou-cestershire mellett szombaton lejártszódot vasuti katasztrófa sokkal borzalmasabb, mint amilyennek az első jelentések föltüntették. A szerencsétlenül járt feherovonat petrolcumtank-jai ugyanis hatalmas lánggal meggyulladtak és a tűz lángrollobantotta a vonatot össze-átközött személyvonat szétroncsolt kocsi-jait is. A romok alatti levő utasok

tűzhalált szenvedtek

és a hatalmas tűz miatt a mentésre gondolni sem lehetett, Eddig

28 koromma égett, teljesen fölismerhetetlen holttestet húztak elő az összeégett kocsi-törmelékkel alól,

de azt hiszik, hogy még számos holttest kerül majd elő. A megmenekült utasok borzalmak részleteket mondanak el. Egy kereskedelmi utazónak sikerült feleségét és két gyermekét sebesülten megmenteni, tehetetlenül kellett azonban végignéznie, amint nővére a lángok martaléka lett. Egy másik utas podgyaszát akarta kimenteni s eközben a lángok őt is el-kapták. A szerencsétlen ember koromma égett.

Mint minden évben, ugy ezidén is a legszebb házikabátokat hozom a legolesőbb árban

Selyem pouplin ing
komplett nagyságban 11 P

Schwarzenberg
uridivatüzletében
VI, Teréz-körut 18, Oktogon-tér

FÖLDES és TSA

BÉCSI-UTCA 9
(Fischer Simon céggel szemben)

Fölhívjuk figyelmét!

**Legújabbban érkezett
velencei gyöngyből készült váza
és világítóvirágjainkra**

**Kalapdiszek, ruhavirágok, disztollak,
eredeti párisi modellek nagy választékban**

Óriási küzdelem árán Alag nyerte a szezonzáró Lovaregyleti díjat

a vásárra lovagolt Rum és a rengeteg holt súlyt vivő Parola ellen

(A Reggel tudósítójától.) A Lovaregylet vasárnap fejezte be nyolchónapos versenykampányát. Az utolsó napon — amint évtizedek óta hagyományosan — a

Lovaregyleti díjat

futották, a látványos nagy stayerversenyt, amely az idei demersziós versenyekben sem vesztette el régi varázsát.

A verseny

internacionális jellege az idén elmaradt.

Talán nem is olyan nagy baj a szezonvég anyagi csődje után. Az esztrák, eseli, román istálló tulajdonosok sem küldtek lovakat, de a 2800 méteres futam így is megőrizte régi keretét, a versenyben az idén is az évről-évre talpon levő legjobb és legszebb lovak találkoztak.

A sportsmannek, trénernek, zsokéknak, boknaknak és fogadónak már hetekkel ezelőtt Próhl amsterdami bankár lovának,

Parolának,

a szívós kis „csodabarnának” előlegezték a győzelmet. És valóban, az utolsó pillanatokig úgy látszott, hogy a 30.000 pengős díjat tőle senki el nem veheti. A határtalan bizalom

a parádénál csak erősödött.

bár új riválisok is jelentek: Sítában, Báualban és Rajnában. Csak Alagot, a mult-

heti Leger-nyerőről hallgatott mindenki. A rengeteg csalódást hozott Alag tízes kurzus mellett sem talált pártfogásra, a közönségnek még élénk emlékezetében volt a gyászos Szent István-díj, ahol ragyogott usztak el a Schiffer-loron. Pedig ez az opozíció ez egyszer nem volt túlságosan indokolt. A megbízhatatlan Alag mellé most is vezetőlovat küldött az istálló s az előrelátható nagy iramban számolni kellett Alag szívósságával. A verseny képe pillanatról pillanatra változott. Eleinte Sita, majd Stable-pride vezetett, a fordulóban Rajna színei villantak elő, az egyenesben Alag lépett előre, a tárnál Parola létszik könnyű nyeregnek, végül a mindvégig hátul fogott

Rum szől bele az életré-halálra menő heves finisbe.

A verseny sorsát a célkarikánál nem a jobb ló dönti el a maga számára, hanem a két felől lévő támadással szemben szívósságban cédlező lovas.

A Lovaregyleti díj hőse: se nem Schiffer Miksa, se nem Alag, hanem a zsoké: Gyulás Bálint.

A bírói ítélet $\frac{3}{4}$ hossz, fejhossz. Rum második. Parola harmadik. Parola lovasa, az ügyes kis Balog több mint 15 kiló holt súlyt vitt nyeregben. Ime az utólagos excusa a nagy favorit vereségére.

Az őszi concours győztesei: Imre Dénes, Széchenyi Irma grófnő és Eber Amália

(A Reggel tudósítójától.) Szombat és vasárnap tartották meg a margitszigeti MAC-pályán a Nemzeti Lovardá-Egylet által rendezett országos lovasmérkőzéseket, amelyekben a hűvös időjárás ellenére nagyszámú, díszes közönség jelent meg. Vasárnap délután Hortly Miklós kormányzó is végignézte a nehéz díjugratásokat; a közönség soraiban ott láttuk még: Algyay-Pap Sándort, herceg Hohenthalo Ferencet, gróf Széchenyi Viktort, Tóthváradny-Asbóth, Péányi, Ujfalussy, Kórpály tábornokokat, Rakorszky Iránt és másokat. Fél-ünnepi kedvvel, hogy az Analiából importált irlyánderék most, hosszú akklimatizálás után ily módon szerepeltek. Ezek közül került ki a derbingyőztes és a nyeregben versenyben is az irlyáder „Gróf ur” hibátlan parcoureban ült le. A magyar lovak közül nagyon tetszett „Ibolya”, amely Malanotti Lajos alezredes kitűnő vezetése alatt a legszebb stílust mutatta. A hölgyek nagyszámában nagyszámú, kitűnő hölgylovasok küzdöttek nagy készültséggel és lemprementummal. Ezekben a számokban a legtöbb sikert Eber Amália érte el, aki

a hölgyek nehéz díjugratásának első díján kívül a hölgyek bajnokágának második díját és — Ducez Istvánnal — a páros díjugratás második díját is nyerte.

A hölgyek bajnokágában gróf Széchenyi Irma lett első, aki a Tisza concours istálló „Fontaine”-jén győnyörű lovaglással győzött; a páros díjugratás első díját Fáy-Halász Ida és Bodó Imre nyerték, míg a hölgyek könnyű díjugratását Pauly Hartmanné nyerte. — A koesiakadály-hajtásban Lonkay Zsigmond volt

Szőrme-bundáinkat

okvetlen tekintse meg, mert elismerten a

legszebbet, legjobbat

veheti kedvező fizetési feltételek mellett is

ARÁNYI szőrmesalonjában

Budapest IV, Váci-utca 11/b, félemelet

Üzletem
30 éves
fennállása óta

nálam mindenki csak jól vásárolt

Raglának, átmeneti- és téli-kabátok készen vagy mérték után

Widder férfiszabó IV, Városház-utca 20
Telefon: Aut. 880-20

rikai hírlapiról az angol-francia tengeri egyezmény iratait megszerezte,

beadta lemondását.

Az így másik szereplője Delaplanque hírlapíró volt. Az „Intransigeant” vasárnap számban nyilatkozatot közöl, amely bejelenti, hogy Delaplanque méltatlannak bizonyult arra, hogy a lap közelében helyet foglaljon, ezért

elboosították állásából.

Magyar asszonyok! Magyar lányok!

Röviddel ezelőtt egy francia napilapban a legész magyar nemzetet, az egész magyar népez legszentebb nemzeti érzésében sértő, galád támadás jelent meg, mely a nemzet minden rétegében jogos fölláborodást váltott ki.

Súlyosította ezt a vakmerő támadást az, hogy olyan ember részéről történt, aki a magyar nőkről jóval eddig súlyos múltitokat keresett Magyarországon, itt eladott cikkeiből.

A megsértett közhangulat első eredménye a szóbanforgó készítmény ellen elhatározott bojkottmozgalom volt. A magyar fogyasztók és a magyar kereskedők hazafiassága egyértelműen foglalt állást ebben a kérdésben és egyik napról a másikra le tudott mondani azokról a cikkekről, amelyeket ezelőtt bizalommal fogadott. Ez azonban nem elég. Ez az eszt a jövőre nézve is utmutatásul kell hogy szolgáljon és a gyorsan elhatározott bojkottmozgalomnak nem szabad elhobannia. Jó alkalom ez arra, hogy végre nyíltan fölvevessük a következő kérdéseket:

Tudják-e a magyar hölgyek,

hogy a magyar ipar ma már abban a helyzetben van, hogy épp oly kiváló, kifogástalan arcpólozerek (pouder, rouge, compact, stb.) állítson elő, mint bármelyik külföldi készítmény?

Tudják-e a magyar hölgyek,

hogy mi, mint magyar gyár a legtökéletesebb korszerű új gépeket ugyanazon abszolút megbízható és válogatott nyersanyagok felhasználásával gyártjuk készítményeinket, mint az angolreklamozott külföldi cégek?

Tudják-e a magyar hölgyek,

hogy néha egy név, egy rajz, egy címke szuggesztív hatása alatt állanak és gyakran azt fizetik meg az áru minősége helyett?

Mi nem akarunk senkit sem befolyásolni!

Ítéljenek önmaguk!

Mi csupán véleményét kérünk:

Alávetjük magunkat a közvélemény ítéletének!

Minden hölgynek, aki egy egyszerű levelező-lapon erre bennünket fölcsólt, teljesen ingyen bérmentve küldünk egy próbadozot

MARVEL pudergyártmányaink

közül. Kérjük, szíveskedjenek azt használatba venni és kipróbálni. A kísérlet befejezése után várjuk szíves véleményének, bírálatának közlését. Azokat a válaszokat, amelyek legjobban tudják megindokolni, hogy miért áll a Marvel-puder ugyanazon a színvonalon, mint bármelyik, jóval drágább külföldi készítmény, vagy amelyek a Marvel-puder netán létező és a külföldi gyártmányokkal szemben jelentkező hibájára, vagy hiányosságára olyképpen mutatnak rá, hogy e hibának, vagy hiányosságának kiküszöbölésére nekünk alkalmat ad,

500 pengő külön jutalomban

(1 jutalom à 200 P
4 „ à 50 P
4 „ à 25 P)

részesítjük.

MARVEL illatszergyár
részvénytársaság
Budapest, VII, Angol-utca 17/a

első művészien hajtott kottas fogatával, óriási tetszést keltett a Peltó-Scandiner százados által kilímenen elővezetett győnyörű hábolnai ötös fogat, amely már az athenai concourson is osztatlan tetszéssel és dicsőréssel találkozott. — A lovasmérkőzések kitűnő rendezése ezáltal is Cs. Szabó Kálmán érdeme, aki újabb ötletekkel tette érdekese a gazdagon dotált programot. A részletes eredményt a következő:

I. Urak díjugratása:

1. Párisi istálló „Parva” lova, lov.: Binder Ottó.
2. Párisi istálló „Feeske II.” lova, lov.: Binder Ottó.
3. Lipcsy Márton „Mustra” lova, lov.: a tulajdonos.
4. Szt. Hubertus conc. ist. „Ibolya II.” lova, lov.: Malanotti Lajos.

II. Urak bajnokága:

1. Hungária conc. ist. „Bushy Leigfool” lova, lov.: Imre Dénes.
2. Hungária conc. ist. „Oplát” lova, lov.: Imre Dénes.
3. Kánya Antal „Gyönyör” lova, lov.: a tulajdonos.
4. Tisza conc. ist. „Fót” lova, lov.: Cseh Kálmán.

III. Hölgyek bajnokága:

1. Tisza conc. ist. „Fontaine” lova, lov.: gróf Széchenyi Irma.
2. Szt. Hubertus conc. ist. „Bárány” lova, lov.: Eber Amália.
3. Tisza conc. ist. „Aurelia” lova, lov.: gróf Gyürky Aladár.
4. Hungária conc. ist. „Kimonó” lova, lov.: Pauly Hartmanné.
5. Gróf Széchenyi Viktor „Csaplárosné” lova, lov.: gróf Széchenyi Irma.

IV. Koesiakadály-hajtás:

1. Lonkay Zsigmond fogata, hajította: a tulajdonos.
2. Gróf Andrássy Géza fogata, hajította: herceg Hohenthalo Ferenc.

A párisi aklalopás legújabb fordulata:

A külügyminiszeriumi tisztviselő lemondott, az ujságíró elbocsájtották állásából

Páris, október 14.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) De Noblet francia külügyminiszeriumi követségi titkár, akinek révén Harold Horan am-

Musica rt

Royal-épület

VII, Erzsébet-körút 49

Angol szerkezetű zongorái és pianói árbán és kivitelen páratlanok!

Grotrian - Steinweg vezérképviselete

Javítás Koleszónés Hangolás

„Vivát Déryné, a két testvérháza vigaszpacsirtája!”

— Beszélgetés Bajor Gizivel —

(A Reggel munkatársától.) A „Déryné ifjasszony” második fölvonásának finaléjában (biedermeier-operett zene nélkül) a *Nemzeti Színház* kóbor apostolai féltérde ereszkedve s elragadtatva kiáltják Bajor Gizi felé ezt a mondatot — miközben *Sugár*, alias *Nimling* a soktudományú s köpenyegű német színházdirektor egy szál bengáli gyújtóval (*Stab!*) ünnepi vörös fényt varázsol a színpadra a diva tiszteletére. S Bajor ott áll előttük virággal behintett krinolinjában, loknijában s ifju szépségének karcsu tündöklésében, mint a *hajladozó gyöngyvirág a szélben*. A hangoskaja, mint egy szivalaku esőngyű, oly édesen, oly könnyesen s azzal a *bánatos, szinte érzéki boldogtalansággal cseng, csilingel, mintha egy régi, elhallgathatatlan szomorúság — jávorfából furulyéska — temette volna belé magát*. E hang mögött rejlik az a titokzatos, mint egy ennek a titokzatos szépségű és tehetségű színésznőnek az erejét, kábitó varázst megmagyarázhatná; aki selymeinek és csipkéinek kultúrájában is egy kieszit mintha mindig — vadember maradna. *Vad-leány: ősi, rejtelmes, félcmetes...*

Az öltözékében beszélgetünk egy pillanattal a harmadik fölvonás előtt. Fehérré puderizált arcoskáján fekete szépségflastrom, meztelen karjai valószínűtlenül karcsúak, fehérek, finomak. Gratulálok neki Dérynéhez s megkérdelem, hogy boldog-e Bajor Gizi, a színésznő?

Rámnéz. Szeliden, halkan felel:
— Nagyon boldog vagyok, *hogy ez a sikerem volt!* De hozzáteszem,

hogy inkább lássam halva magamat, mint-hogy a pályám ne ivelljen mindig fölfelé, minthogy valaha is visszaessen, lejjebb essem, mint ahová már egyszer elérkeztem.

Ezért is vagyok minden szerepem előtt buskomor, beteg: félek, reszketek.

mert följutni valahová nem olyan nagy dolog, de ott megállni irtózatosan nehéz!

Nem is tudok sohasem örülni tulajdonképen a sikernek sem, mert *folytom és mindig csak arra gondolok, hogy — mi lesz ezután?! Szeretném nagyon levetközni ezt a félelmet, de — nem megy, pedig sokszor hátrányosan befolyásol a színpadon!* Ugy látszik születési hiba: a *határtalan tisztelet és rajongás a mesterség iránt...*

Sok mindenről kérdezem még. Elmondja, hogy legközelebbi szerepe *Zilahy* új darabjában lesz, egy fiatal asszonyt játszik benne. A szerepet még nem ismeri, most kapta csak kézhez a darabot.

— S hogy él?

— Tanulok, próbálok, este játszom...

S virággal krinolinjában ártatlanul a színpadra libog. (e. z.)

Henry de Jouvenel

a Nobel-békedíj jelöltje Franciaország legfüggetlenebb politikusa

olyan döntőbíróssággal akarja megvalósítani a világbékét, amelyet nem befolyásol, hogy a nemzetek a háborúban melyik oldalon állottak

„Az új veszedelem most éppen úgy előre veti árnyékát, mint 1914-ben”

Páris, október 4.

(A Reggel rendszer tudósítójától.) Az egész világsajtót bejárta a hír, hogy a Nobel-békedíj jelöltje: *Henry de Jouvenel*, a corréze-i départment szenátora. Bravo!... Az újságról haptákba vágja magát és szalutál. Annál lelkesebben teszi, mert Jouvenel személynén keresztül a saját hívatása előtt *tiszteleg!* Jouvenel, aki mint újságról és publicista kezdte ragyogó pályáját, alig néhány év alatt *főszerkesztő* lett. Azután szenátor, Poincaré egyik kormányában közoktatási miniszter, utóbb, Briand mellett, Franciaország jömegebizottja a Népszövetségnél, végül Franciaország főbiztosa Szíriában. Majd hirtelen elhagyta az állást, lelkiismeretének ösztönzésére.

rangja és méltóságai háromnegyedrészéről lemondott,

csak azért, hogy mint szimpola szenátor és egy általa alapított kiváló politikai folyóirat főszerkesztője, minden egyéb tekintettel függetlenül gyakorolhassa a maga ellenőrző, sőt irányító befolyását.

A Népszövetségnél viselt állásáról szintén lemondott, mert úgy találta, hogy a genfi „partette” munkája lassú, formalista, lomha; *alatta és mögötte marad az események robajlásának, hogy a Népszövetség csupa bürokratikus nehezég, nagyszabású aktagyár, óriási illúziós és utópia-központ...* Azért fordított hátát Genfnek, mert illuzórikusnak tartja, ami ott történik. Példáját nemokára követte *Sir Robert Cecil* is... Ilyen ember Monsieur de Jouvenel, a Nobel-díj jelöltje.

— Elképzelheti — mondja —, hogy milyen

jólesik a svéd akadémia kintintető figyelve.

Arra következtek belőle, hogy ott Skandináviában, ahol szenvedélyek nélkül és tisztán látnak, helyesen értelmeztek gesztusomat. *Szerintem kevés értelme az örökös protokollumoknak, amelyek végül is a kancelláriák pecsétje alatt őrzött papirostilkok lesznek.* Tudom, hogy Genfben, valamint az egyes nemzetek közt is a legösszintébb békevágy uralkodik. De ez egy magában, sajnos, még nem elég. A békevágy mindig a veletlőre volt a nagy háborúknak.

De, fájdalom, ez a nagy, szerelmes sóvárgás mindenkor olyan mértékben foszlott újra széljel, amelyben az új háború réme toronyosult az ég alján!... Eppen ezért, a békevágy és a nyomában járó lelki diszpozíciók csak akkor érnek valamit, ha a tartamukat is kihatásnak a háború lehetetlenné tételére és a békeintézményes biztosítására. Hiábavaló a német-francia egyezmény, hasznatlan volt a locarnói prélude is, ha e meggyezését ki nem terjesztik egész Európára. Nem Locarnóban, de a lelkek leserelésében és a béke megszervezésében van a világ béke igazi, egyetlen biztosítéka. A béke megszervezésére alatt azt értem, hogy minden vitás nemzetközi ügygel kapcsolatban kötelezővé kell tenni a döntőbíróskodást. Es

a döntőbírósság teljes illetékességgel határozzon minden perben a nemzetek között, tekintet nélkül arra, hogy a háborúban melyik oldalon álltak.

Ahogy a magánfelek közti peres ügyekben a bíróság szava dönt és e döntés szankciójáról, ha kell, fegyűri, esendői, rendőri és katonai karhatalom gondoskodik, úgy a nemzetek közötti

döntőbírósságot is el kell látni azzal a minden haderők fölött álló szuper-karhatalommal,

amely a meghozott döntéseknek, ha kell, ellenállhatatlannal érvényt is szerez. Ha ezt még nem valósítjuk, a mostani béke sem ér többet, mint egy középkori, ideig-óráig tartó *treuga* dei.

— De hogyan akarja szenátor úr a döntőbírósságot akkora karhatalommal ellátni, amelyik erősebb lesz az egyes államok esetleg renitens hadseregénél?

— Ugy — feleli de *Juvenel* —, hogy az egyes államok hadseregét csakugyan és minden hámskoddás és szoftizma nélkül leszereltem, redukálom a belső rend fontartársához szükséges haderőre. Leszereltem pedig őket úgy, hogy megtiltok,

megakadályozok minden hadifelszerelést és ezek közt a legveszedelmesebbet; a nemzeti karhatalomnak röpülőgépekkel való ellátását,

amelynek rendeltetése, hogy háború esetén védtelen városokat, néket és gyermekeket támadjanak meg. Soha nem beszéltek annyit békeről kerek e világban, mint most és ugyanakkor *világszerte folyik a röpülőgépfegyverkezés.* Nyomában

az új veszedelem most éppen úgy előre veti árnyékát, mint 1914 előtt.

amikor a tengeri flották és a stratégiai vasutak kiépítésében versenyeztek egymással a nemzetek... Több ösztönzést követelnek minden oldalon. Szerintem ez a béke igazi biztosítéka, nem a paktumok és nem elfoszló diplomáciai okmányok!

...Férfiasan komoly arca egy pillanatra elborul. Aztán, valami belső, mely energiától hirtelen fölvilanyozva teszi hozzá, igen élénken:

— Képzheti, amikor az ember ennyire magára van hagyatva gondolataival, mint én, mialatt a fölültekérvétl-já holmi tessék-lás-sék komédiák felé fordul, mekkora erkölcsi erő számomra olyan nem remélt elégteltet kapnom, mint aminőt most a stockholmi akadémia nyújt felém...

**MINDNYÁJAN CSAK
KAKAS-PASZTÁT
HASZNÁLUNK
MERT KIPRÓBÁLTUK ÉS
LEGJOBBNAK TALÁLTUK**

GYÁRTJA MAGYARORSZÁG LEGRÉGIBB GYÁRA:
BENES TESTÉVÉK
VEGYESZTÉI GYÁR RT.
GYŐR-BUDAPEST

ZÁLOGCÉDULÁKAT brilliáns-ékszereket a
bárkinél drágábban vesz
Singer IV, Egyetem-
utca 11. Egyetem-
sarkán

Őszi szövetvásárunk

páratlan sikerét

a t. hölgyközönség bizalma biztosítja!

Nagymértékű árleszállításunk keretében e héten különösen a következő
cikkekre hívjuk föl a figyelmet:

Zibeline és Zibeline Ondulé
minden divatszínben

Egyéb divatos és jóminőségű

női köpeny-kelmék ára

8.50 pengő

12.80 pengő

13.20 pengő

NEMZETI RUHAHÁZ

Budapest VIII, Rákóczi-ut 7 (a Pannónia-szálló mellett)

HIREK

Történetóra

„Császárról szól a francia fiának
Büszkén mutatja Róma ó falát.”
Mire tanít e vers? Minden imádat
Azé, aki megemelte a hazát.
A francia császárról a dicsőség,
Aly halom babér másnak nem terem?
Vagy ünnepezzük az angolok hősét,
Ki vértelt, győzött kiűn a tengeren?
Ki a legnagyobb? Xerxes? Avagy Caesar,
Akit elváltak kés szurt le a célnél?
Ki volt a legdicsőbb a földtekén?
Talán Homér, ki Trója vesztét zengte
Vagy ő, ki a jalemműt szerette
Horatius, a lantos víg legény?
Tán a lánglelkű avon csodát?
Vagy a nagy germán? Faust lantosa?
És ő ki Mózes, Dávidot faragta
Lelkét örki a szent márvány csodát.
Vagy az, aki pingálta a falakra
Száz színben, az utolsó vacsorát?
Tán a tudós, ki lelkéből kitörve —
Eppur si muove! — toppantott a földre?
Ki tulsó partra elsőnek került?
Vagy az, kinek először sikerült
Drót nélkül, légen át az üzenet?
Vagy az, kinek agyában született
Az első mozdony, első gévasút?
Ki volt ezek között a legnagyobb?
Kovács Pista tudod? Felelj!”

— Kossuth.

Farkas Imre

Aktok és akták

Nem mintha dicselkedni akarnánk vele, de nek az ügyvezetőt Sohrank-pörnek botrány-nyersanyaga kezd egyesenes vetékedni a tavaszi berlini (Steglitz) pör wedekindes matériájával. Az a pör tudvalevően rengeteget használt Berlin jöhrnévének. Körülbelül annyit, mint a memnyit ez a pör a miénknek.

Es erről van szó elsősorban. Erről a botrány-nyagról tárgyalni nem öröm. Nem gusztsus. De mivelhogy bizonyos dolgok mégis csak megtörténtek, az újságíró közkötelessége volt azokat feltárni, — ellenük porondra szólítani a nyilvánosság ellenőrzését. Ez nem öröm, de például Schadt elnöknek — akinek kezébe ez az ügy végső soron jutott — se lehet valami pokoli gusztsus ezzel az afférral babrálni. Bizonyos dégvál teszi, amit nagyon is értünk, de megtennie kötelesség és az újságíró, aki először írt erről az ügyről, sem lehetett pályájába tulságosan szerelmes azok alatt az órák alatt, míg a fogorvos-ügy riportjait gépbe diktálta. De meg kellett tennie. Miért? Nem vagyunk nagyképiék. Nem hivatkozunk itt se balsaci, se zolai dokumentációra. Más ez és más az. Más a regény és más az újságírás. A regényíró művész, aki újra teruel egy világot és egy korszakot annak minden emberi fájdalomával és embertelen hibáival együtt. Az újságíró viszont bíró, kritikus, tribun, közvadás, néhanapján talán proféta is, akinek kötelessége, hogy megállítsa az idők megvadult szerelőit. Így dr. Fogorvos ur ügyében is.

De dr. Fogorvos gondolt egyet — és nem tudjuk, melyik tökölkő higveleji tanácsára — bepörölte a lapot, hogy esetleg megnyervén a pört, erkölcsi kártérítési keresetet adhasson be. Aránylag csekély összegre. Vagy százezer pengőre. Dr. Fogorvos szerény ember. Ó ennyire becsülte erkölcsi dolusát. (Es a városét? Az országét? A társadalomét? Amelynek ez az ügy olyan nagy hasznára válik.) Pörölt. Dr. Fogorvosból dr. Felperes. Meg akarta keresni... Ó. Isten mentsen, hogy a százezer pengőjét, a becsületét akarta megkeresni. Dr. Fogorvos érzékeny ember.

A többi méltóztatnak tudni. Pörcenkéat zárt tárgyalás. Aktok és akták. Félhomályok a la Renoir. Nuditások a la... Pesti éjszakák dekameronja. A pöröség póre.

Hát ezért körülbelül kár volt a fogorvos urnak a bírósághoz fáradnia, Drága délelőttjeit a törvényszéken elpazarolni. Minden káröröm

nélkül: ez a fogorvos jobban járt volna, ha otthon maradt volna és ideget őlt volna szelíd arzenállal, ahelyett, hogy a mi idegeinket korbácsolta volna föl ezzel a sivár pórcanyaggal. Kár volt a fogorvos urnak magát belelvalnia abba a mentalitásba, hogy újságíró csak úgy szól nélkül lehet a bíróság elé állítani és hogy aki — mondjuk — kicsit megütötte a bokáját, ne hideg borogatást tegyen arra, hanem indíton sajtópört. Nem mintha bele akarnának avatkozni a fogorvos magánügyeibe, de el tudunk képzelni embert, aki ilyenkor a hideg borogatást választotta volna. (Ami biztos, — az biztos.)

Magánügy? Hát szép kis magánügy. Szép kis magánügy, amelyről kolumbnák jelennek meg a külföldi lapokban, mint budapesti érkölesrajz. Szép kis magánügy, amelyre föl-szisszennek a tisztességesek százezzel. Akik kirlódnak, akik görnyednek. Házbérért, adóért, tandijért, gyerekruháért. Kifzetetlen gázszámra, lefoglalt butorok miatt. Akik szintén nem alszanak éjszaka. De nem a lokáltól és nem a pezsgőtől, nem a jazztől és nem a francia konyak okozta gyomorégéstől, hanem a gondtól, a tépelődéstől. Akiknek nem a hajnali pálinkától fáj a fejük, hanem a kicsi fizetésből, a B) listától, az elégtelen keresettől. Akik csak alulról ősermek az autót. Amikor az elüti őket. És akik között vannak tanult, művelt emberek is. Ügyvédek, mérnökök, tanárok. Ön esodálkoni fog, Sohrank ur, de fogorvosok is.

Hát ezeket igazán kár volt ezzel a pörrel etetni, Vaditani, Keseríteni. Kár volt nekik megmutatni a meztelen fotográfiát. Nem egy nő meztelen fotográfiáját. De Budapestét. Mert ezt mutatták meg. (L.)

— Igen hüvös idő, éjjeli fagyjal... A budapesti Meteorológiai Intézet vasárnap kiadott jelentésében az időprognózis a következő: igen hüvös idő várható, éjjeli fagyjal, egybéként az időjárás szárazra fordul.

— Bud János Londonból hazautazott. Londonból táviratozza A Reggel tudósítója: Bud János gazdasági miniszter, aki napok óta Londonban folytatott tárgyalásokat, magyar képviselőkkel és magyar termények értékesítésé ügyében, hazautazott Budapestre.

— Vasárnap letartóztattak egy pesti nőt, aki lovagjának ékszerivel tért haza kiskunhalasi kirándulásáról. Fischhof József kiskunhalasi fölkkereskedő vasárnap egy pesti nő különös vidéki kirándulása miatt tette följelentést a budapesti főkapitányságon. A kereskedő elmondta, hogy a fővárosban nemrégiben megismerkedett egy csinos fiatal nővel. Puskás Gyula pénzügyi szemléző övgyűléssel, akül néhány napra vendégségbe hívtat Kiskunhalasra. A vendégségkedés alatt történt, hogy Puskásné olyan állatok adott neki, amittől elvezette eszméletét s mire magához tért, a vendégnő bucsu nélkül eltűnt — 5000 pengő értékű aranyórájával, lánccal és ékszerivel együtt. A rendőrség a följelentés után megállapította, hogy övgye Puskás Gyuláné a jelzett időben valában autót bérlet Budapestben, amellyel Kiskunhalasra járt. A vig övgyet erre előállították a főkapitányságra, ahol beismerte, hogy a vendégségből az ékszerekkel együtt tért vissza. Letartóztatták.

— A Svábhegyi Szanatóriumában — Európa legrészbb subalpin szanatóriumában — egy egész heti üdülés összköltsége legelőrendű diétás ellátással, vizkúrákkal együtt 175 pengő.

— Baracs Marcel tízéves elnöki jubileumát vasárnap ünnepelte a Lipótvárosi Kaszinó. A Lipótvárosi Kaszinó vasárnap ünnepelte Baracs Marcel elnöki működésének tízéves jubileumát. A kaszinó közgyűlése terme zsufolásig megtelt a magyar társadalmi és közigazdasági élet előkelőségeivel és sokan eljöttek a kaszinó kívül állók közül is, hogy résztvegyenek Baracs ünneplésében. Ott voltak báró Perényi Zsigmond, Sottrache ügyvédségi, Végh, a tőzsde elnöke, Papp József, az ügyvédi kamara elnöke, Nagy Emil, Szabó tiszti főügyész, Berzel tanácsnok a főváros képviselőtömbében és még számosan. Rust József elnöki megnyitója után Lichtenberg Kornél és Bódy Tivadár vezetésével tiztagu küldöttség ment Baracsért, akil a közgyűlés közönséges lelkes ovációval fogadtat. Márkus Jenő üdvözlésére Baracs így válaszolt: — Ugyanazzal az erővel, amellyel a فورمون vereksem, ittbenn elleneszegettem annak, hogy a politika behatoljon a kaszinó falai közé. A politikamentesség nem jelenti azt, hogy a nemzet küzködéseit, anyagi bajait hagyjuk a falakon kívül, ez léhaság volna, amelybe a társadalom egy része szeret begöbzni, hogy szorakozásai közben ne vegye észre az életet. A mai sorsverte idők gazdasági elernyedésében könnyen bekövetkezik a lelkek elfonnyadása is, nem lehet emelkedett gondolkozást és eszelekvést követelni attól, akinek a mindennapi kenyér gondjával kell küzködnie. Most, amikor mindenki szeret ridég közönybe elmerülni, az állami támogatás pedig csödtől mond, a társadalmi egyesületeknek kell az embereket a társadalmi kötelességteljesítésé egy-egybe kövicsólnia. — Este bankett volt, amelyen Vészi József mondotta az első polárköszöntőt Baracs Marcelre, amelyet még sok lelkes tözsi követett.

— A belügyminiszter kedden terjeszti a Ház elé a mandátummeghosszabbító javaslatot. A képviselőház kedden befejezi négyhónapos nyári vakációját és az első formális ülésen Scitovszky belügyminiszter betereszti a fővárosi mandátumokat egy esztendővel meghosszabbító törvényjavaslatot. Orffy Imre pedig bejegyzí indítványát a házszabálytervezési ügyében. Amíg az illetékes bizottságok ezt a két ügyet parlamenti tárgyalásra előkészítik, a képviselőház egész jelentéktelen miniszteri jelentéseket, zárszámadásokat és mentelmi ügyeket fog tárgyalni, ami nyolc-tíz napig is eltarthat, tekintettel arra, hogy az ellenzék már a bizottságokban is heves offenzívát indít a mandátummeghosszabbítás és a házszabálytervezési ellen. Az ellenzék harci készülődése közepette fokozott érdeklődés előzi meg a kormánypart szerdai szeszonyított értekezletét, amelyen kétféle törekvés fog megittközni egymással. A miniszterelnök környezete gróf Bethlen mellett lelkes ünneplést készit elő, mások viszont a politikai és a gazdasági élet legfajjobb sebeit kívánják szovátetni, köztük Erdélyi Aladár, aki a gazdasági élet egész frontjára kiterjedően készit a visszásságok fölött bíratatot mondani.

— Albert Thomas Oroszországba utazik. Genfből jelenti A Reggel tudósítója: Albert Thomas a Munkaügyi Hivatal igazgatója Moszkvába utazik, hogy az orosz kormánynak a Nemzetközi Munkaügyi Hivattal való összeköttetéséről tárgyaljon. Ez az első eset, hogy a Népszövetség legmagasabb funkcionáriusának egyike Oroszországba indul, hogy hivatalos minőségben tárgyaljon a szovjettel.

— Halász Lajos életének, karrierjének szenziós regé-nyét közli a „Pesti Futár”. Egyéb érdekesekkel: A fogorvos nőgyógyász, Az Új színházról, Ebed Fedaknál, A nagybetűt, 62500, Abrányi a kávéházban, stb. Kiadóhivatal: József-körút 28.

RESO

LES
**KAROLEWNAS
SCHULATOFFS**
ÉS A
MULATASGOS
CSIMPÁNZOK

A
ROYAL ORFEUM
NAGY REVÜJÉBEN

Kezdete 8 órákor Telefon: J. 421-68

Alapítva 1899 Számos kitüntetés

AMERICAN-STAR

amerikai rendszerű
folytonegő

kályhák

a leghőállóbb vas-
ötvözetből

—

A jelenkor legjobb
folytonegő kályhái

—

Egy kályha futi
az egész lakást

—

Szakszerű illusztrált
árjegyzék ingyen és
bérmentve!

Koch Jenő

kályhagyára, Budapest VI, Szondy-utca 53
Telefon: Aut. 208-69

Külön mintaterem! Gyári árak!

Zongorák, pianinók
legjobb
legolcsóbbak
legkönnyebb feltételekkel

Reményinél
Budapest VI, Király-utca 58-60. szám

— Sergio Falloni vasárnapi bemutatkozása. A vasárnapi „Trisztán”-előadás keretében mutatkozott be **Sergio Falloni**, az Operaház új olasz karmestere, mint *Wagner-dirigens*. Bemutatkozását nagy várakozás előzte meg, amelyet *Falloni nagyrészt be is váltott*. A „Trisztán”-t kivülről dirigálta, de *nemcsak kívülről tudja a partitúrát, hanem belülről is átérzi annak legkisebb ritmikai csillámát is*. Frazírozása színes, meleg, pezdülő élet fúti zenekarát. Dallamvezetése széles crescendo-kban léleklizik. Miként mestere, Toscanini, úgy Falloni is a germán monumentalitás harmóniai pilléreirel letérve, a dallam ivére helyezi át súlypontját. Ezért a „Trisztán”-ban oly fontos *érzelmi vágyakozás*, amely harmóniai kiélést követel, nem jut a pozitív megvalósulás medrébe. Mindazonáltal Falloni teljesítménye a *közönséget teljes mértékben letelejtette*. (V. M.)

— Vasárnap iktatták be Győrött Kapi püspököt. Győről jelenti *A Reggel* tudósítója: Vasárnap iktatták be győri lelkes hívatlába **Kapi Bélát**, a Junatuli evangélikus egyházkerület püspökét. A beiktatáson, amelyet *Németh Károly* esperes végzett, *Kiss István* és *Antal Géza* püspökök és *József Miklós* püspök vikárius is megjelentek. Az istentisztelet után diszkógyűlés, majd lakoma volt, amelyen *Kapi püspök* mondott fölköszönt.

— Vasárnap leplezték le a Margitszigeten **Bihari János „eigénykirály” szobrát**. Vasárnap délelőtt leplezték le az Alsó-Margitszigeten **Bihari Jánosnak**, a „legnagyobb magyar szigánynak” szobrát. A szobor talapatzába, Bihari neve alatt a *cigányiség címere, egy sün-tiszó van befaragva*. A szobor mellett két negyfel húszár azokat a feeskélfarku lovassági zászlókat tartotta, amelyek alatt *Bihari Napocan ellen vonult a győri csapatba*. Az ünnepeken *József Ferenc főherceg* is megjelent, *Radics Béla* vezetésével a *harminc legjobb pesti cigánybanda* zenéltett rá a Rákóczi-inulóra, majd *Zsny József* megnyitó beszéde után leplezték a szobrot. *Berkes Béla, Magyar Imre* és *Bura Károly* zenekara Bihari egéhiresebb nótáit játszotta el. Ezután *Pekár József* mondott innepi beszédet, majd *Ravovszky Leó* a Közmunkatanács nevében ártette a szobrot. *Liber tanácsnok* a főváros nevében, *Rexa Dező* pedig Pestvármegye nevében tett köszörut a szobor talapatzára, amelyet *a megjelent cigánybandák is külön-külön megköszörutak*.

— Moszkvai nagykövetté nevezik ki a budapesti török követet. Angorából jelenti *A Reggel* tudósítója: A török kormány *Vaszij bej budapesti követet szemelte ki moszkvai nagykövetté*.

— Három tűz volt vasárnap este a fővárosban. Vasárnap este *egyszerre három tűzesethez* is hívták a tűzoltókat, szerencsére azonban mind a három tűzest jelentéktelen volt. A legveszedelmesebbnek a *Nádor-utca 15. számú házban támadt palástés* mutatkozott. Ide több örség vonult ki. Az egyik lakás *menyegzőjei* ott *kellett támasztani*, mert már majdnem leszakadt. A másik két eset *szobátűz* volt, *és pedig az egyik a Zrínyi-utca 16. számú házban*, a másik az I. kerületben, az *Aranykacsa-utcában*. Mind a három helyen a tűzet gyorsan eloltották.

— Vasárnap eltűnt egy budapesti háztulajdonosnő. *Braun Sándorné, a Ferenc-kört 34. számú ház tulajdonosának felesége* még szombaton este azzal távozott el hazulról, hogy a varrónőjéhez megy, azonban *lakására nem tért vissza és vasárnap egész nap nem tudtak rá akadni*. Az eltűnt uriaszonyon legutóbb *buszkomorság* jelei mutatkoztak. Az eltűnést *vasárnap este bejelentették a rendőrségen*, amely a nyomozást azonnal megindította.

— Grosz Bélát Berlinben kancó nélkül helyezték szabadlátra. Berlinből jelenti *A Reggel* tudósítója: *Grosz Béla*, a *Foresta* volt vezérigazgatóját, akinek a Stinnes-féle kötvényhamisítási ügyben való letartóztatása annakidején nagy vitát szított, *behozott vizsgálat után kancó nélkül helyezték szabadlátra*, mert beigazosodott, hogy a manipulációkhoz semmi köze.

— Hühnefeld Kantonba érkezett. Kantonból táviratozták: *Lindner* és báró *Hühnefeld* Hannoverből jövet tegnap este röplőgépen érkezett.

Paléologue nyilatkozik A Reggel-nek Mária Feodorovnáról,

a most elhunyt anycárnéről, aki gyűlölte Németországot és Rasputint

Páris, október 14.

(*A Reggel tudósítójának telefonjelentése.*) *Mária Feodorovna* volt orosz anycárné halála alkalmából *A Reggel* párisi munkatársa *főkereste Maurice Paléologue*-t, *Franciaország volt pétervári nagykövétét, akinek az orosz cári családról írt emlékiratai annak idején nagy följűncst kellették.*

Paléologue

a következőket mondotta *Mária Feodorovná*ról: — Az elhunyt anycárné egyik legnagyobb munkása és

előkészítője volt a francia-orosz szövetségnek

és ezen a címen *föltűntlenül hely illeti meg a történelemben*. Férjére, III. Sándor cásra ez a dán eredetű heregnő igen nagy befolyást gyakorolt, amely befolyásnak magyarázata nem kis részben az a nagy szerelm, amely az asszonyt cári férje iránt eltöltötte. *Amely mértékben rokonszerezett Franciaországgal, ugyanolyan mértékben*

gyűlölte Németországot,

amelynek soha meg nem bocsátotta Dánia megcsontkítását *Schleswig* annektálása által. Az anycárné egyébként, mire nő, igen egyszerű tereplés volt, akit nagy szívóssággal vezetett kétségtelenül értékes szellemi képességek mellett. Imádtá *fiát, II. Miklós cárt*, aki viszont-

szerette ugyan anyját, de *Mária Feodorovna sokkal kisebb befolyással volt a cárné cásra, mint a cárné*. *Mária Feodorovna*

elkeseredetten küzdött *Rasputin* és köre ellen, de *II. Miklós* ebben a kérdésben nem hallgatott rá

Mária Feodorovna úgy előttem, mint angol nagykövet kollégám előtt ismételtelen kifejezte aggodalmát, *és pedig minden szépítés nélkül, nagyon őszintén*. Az ember alig hinni, hogy az anycárné, kivált özvegyeége óta, *micsoda halottan egyszerűségben élt*. Semmiféle ctkett nem divott palotájában, látogatótól megkivánta, akár férfiak, akár nők voltak, hogy egyszerű utcai öltözékben jelenjenek meg nála és

irtózott minden pompától.

Természeténél fogva igen vidám, jókedvű volt, *kedvelte a derűt, humort, nevetést, szerette magát fiatalokkal körülvenni* és a régi, elavult játékok, mint a szembekötödsi, különösen mulattatták. Hogy ez a nagy egyszerűsége, szívóssága és keresetlensége mellett *izig-izigé anyamennyi gyötrelme szenvedhetett*, amikor értesült a *jekaterinburgi vérfürdő*ről, ahol fiát, a cárt és egész családját lemészárolták, azt csak elképzelni lehet. *Mária Feodorovna részérek megállás volt a halál, tiz ezzel balga, elváltt meg halála után.*

— Vasárnap trafikablás gyanuja miatt állították elő *Molnár Árpádot*, aki *fűtőnek öltöztve csempészt kokaint Jugoszláviából*. *Orosházról* vasárnap táviratilag értesítették a budapesti főkapitányságot, hogy az ottani *naggyafőnök* betörők jártak, akik *5000 pengő értékű jövedéki árut vittek el*. Az orosházi rendőrség megküldötte a betöréssel gyanúsított egyének személyleírását is, aminek alapján a detektívek *vasárnap három embert állítottak elő* *és pedig Juhász Istvánt, Török Árpádot és Molnár Árpádot*, akiknél a megártott házkutatás alkalmával *tömeges dohányárut találtak*. A gyanuba vett fiatalemberek egyike, *Molnár Árpád* nemrégiben *különös csempészbravúrral* foglalkoztatta a rendőrséget. *Jugoszláviából* ugyanis — amint ezt az újságok is megírták — *egy csempészt kokaint, hogy fűtőnek öltözött és a vasuti szerelvény alá bújva jutott át a határon*. A rendőrségen valószínűsnek tartják, hogy most az orosházi trafikablásnak ő az egyik tettes.

— A Tabán fölépítését, jókarbahelyezési adókedvezményt és a proteció kiküszöbölését kérték az építőiparosok vasárnapi naggyűlésükön. Vasárnap délelőtt *naggyűlést* tartottak a különböző szakmájú építőiparosok. Ráműtattak arra, hogy a *szakma borzasztó tél előtt áll*, munkaalkalmatlak kell tehát szerelniük. Az épületekből és az épületekért el kell végre távolítani a háború és a forradalmak szomorú emlékeit. Hogy ez lehetővé váljék, a háztulajdonosoknak *jókarbahelyezési adókedvezményt kell nyújtani*, esetleg, ahol ez sem elegendő, ott *közelet* is. *Budapest 23000 épülete közül 10000-nél szükséges a jókarbahelyezés, az 30—40000 iparosnak jelentene munkahelyet*. Hogy a házak jókarbahelyezését követelhetik, arra két jogalap is van: a *Közmunkatanács 1914-ben kiadott rendelete*, hogy a föltűnően *disztelen, elhanyagolt épületek rendezését a halóság megkövetelheti* és *egy 1927. évi miniszteri rendelet, amely szerint a bérbeadó tartozik a bérletet használható állapotban átadni és továbbra is karbantartani*. Sürgették továbbá az építőiparosok a Tabán fölépítését és a munkaelosztásnak a *proteciók rendszer kiküszöbölését*.

— Tizenegyórai az Astoriában.

— Harmincan sebesültek meg a strassbourgi autonómista gyűlésen. *Párisból* jelenti: *Strassbourghban* egy autonómista gyűlésen *szocialisták és autonómisták között súlyos kimenetelű veredések folyt le*. Az autonómisták botokkal támadták egy szocialistát, aki föl akart szólni. Ebből támadt a veredés, amelynek a rendőrök vetettek véget azzal, hogy *mindkét párt híreit kiszórtották a terepből*. A veredés folyamán *harmincan könnyebb sérüléseket szenvedtek*.

— A párisi Rotschild, mint bécsi háziúr, alperes volt a járásbírósgon. *Beesből* írja *A Reggel* tudósítója: *Szokatlanul előkele társaság jött össze szombatt délután a belvárosi járásbírósg egyik szobájában*, ahol mások *csirkeporókat tárgyalnak*. *Rotschild Jenő* báró *Canova-utcai palotáján* hosszú ideig *Péchy Andor*, a legendás híri magyar istállómlajdonos bérlete. Halála után egy nagyon szép és gazdag fiatal hölgy, *Loring Margit* költözött a palotába, amelynek gondnoksága fölmonda a lakást. Ő azonban *nem költözött ki és ezért ki akartak lakottatni*. Emiatt *folyt a pár Hebeck* járásbíró előtt, ahol az *allandóan Párisban lakó báró mint alperes személyesen jelent meg*. *Rotschild* kijelentette, hogy *senkit és semmit nem ismer: sem Loring Margitot, sem Mannheimé Leuckeyt leát, ahinek interveucióját Loringerek kérték, sem az ügyet*... A bíró egyezséget ajánlott és a *szép felperes megegyezett Rotschilddal*, február 1-ig a *Canova-utcai palotában* lakhat.

— Eltűnt egy kistérségi építőmester. Vasárnap bejelentették a rendőrségen, hogy *Roska József* 56 éves kistérségi építőmester néhány nappal ezelőtt azzal távozott el lakására, hogy *vidékre megy és néhány nap múlva visszatér*, az építőmesternek azonban *azóta nyoma veszett*. A rendőrség keresi.

— Letartóztattak egy trafikbérlet. *Roboz Károly* ellen, aki több budapesti dohányüzősdét vett bérbe, vasárnap a rendőrségen följelentést adott be, hogy a bérlet többekhez *füvet többekhez pénzével nem tud elszámolni*. A rendőrség *Roboz Károlyt* vasárnap este *csalás címen letartóztatta*.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA

Eternit

PALA

CSAK AZ "Eternit" VÉDSZÓVAL JELELT LAP VALÓDI.

ETERNIT-MŰVEK HÁTSCEK LAJOS BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. GYAR: NYERGESJ, JFFALU.

mégis csak a legszebbek

ELKÁN és GERŐ

szücsöknél

Andrássy-ut 27, Váci-utca 22

Debrecenben vasárnap esett a hó, az ország déli és keleti részein a havazás és az erős viharok akadályozták a vasuti közlekedést

(A Reggel tudósítójától.) Az enyhe és kellemes őszi napok után vasárnap hirtelen hidegre fordult az időjárás, ugyannyira, hogy vasárnap magyar földön

már leesett az idei első hó is.

A téli időjárás hirtelen jelentkezéséről a budapesti Meteorológiai Intezetről a következő felvilágosítást kaptuk: Nyugatról a nagy légneműs vasárnapi tovább nyomult kelet felé és a depresszió felülmegyeket Közép-európából kitolta. A depressziós centrum egyike Északolaszország fölött, a másik a Balkán fölött. A hideg északi légáramlás, amely szombaton Németországban sokhelyütt okozott fagyot és az északnyugati részekben nálunk is erősen érezhető volt.

vasárnap reggelre az egész országban erősen lesüllyesztette a hőmérsékletet.

A vasárnap reggeli minimumok, Eger, Keszthely és Turkeve kivételével, mindenütt 5 fok Celsius alá szálltak. Így Debrecenben és Sopronban 1 fok Celsius, Magyaróváron és Szombathelyen 2 fok Celsius, Pécsen és Szegeden 2 fok, Budapesten, Kaposváron, Keszthelyen és Tapolcán 4 fok Celsius volt a hőmérséklet minimuma. Valószínű, hogy a talaj fölött több helyütt

a fagypont alá is leszállt a hőmérséklet.

Csapadék mindenfelé volt, de nagyobb mennyiségben csak az ország déli felében esett. Így Pécsen 13, Kaposváron és Keszthelyen 7 mm. esapadék mértek.

Debrecenből vasárnap reggel havazást, déltől havas esőt jelentettek, az ország déli és keleti részein pedig erős viharok voltak.

A szél sebessége elérte óránként az 50-60 kilométert. Egyébként egész Közép Európában és

Franciaországban is igen alacsony a hőmérséklet. Vasárnap a reggeli órákban, a tengerparti részeket kivéve, általában 1-5 fok Celsius közötti hőmérséklet uralkodott. A magas légneműs az Atlanti-óceán északi része felől egy új depresszió sorítja tovább a kontinens felé, úgyhogy az időjárás Közép Európában és így nálunk is, szárazra fog fordulni. A Balkánon és az Adria környékén erősen szállt a hőmérséklet, ugyanitt erős viharok és lecsapódások vannak. Különösen az Adria fölött igen heves a vihar, ugyiszintén Jugoszláviában is.

Késnek a vonatok

Debrecen, október 14.

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap reggelre erősen lehült a levegő és egyszerre élénken havasni kezdett. Az október közepe előtti esővel vegyes hőséssé az utóak vasárnapi közönsége nagy esodálkozással fogadta: az Alföldön

emberemlékezet óta nem esett le ilyen korán az első hó.

A környéken mindenfelől azt jelentik, hogy orkánserű szélviharok voltak.

Az orkán miatt

késéssel közlekedtek a vonatok. A szélviharral egyidőben eső is volt.

Belgrádban is havazott vasárnap

Belgrád, október 14.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Ma délelőtt

Belgrádban leesett az első hó

és ezt hosszú záporosá követte.

Pécsen és Szombathelyen választottak a szociáldemokraták Bethlen nagyeenki beszédére. Pécsről jelenti a Reggel tudósítója: Esztérgályos János vasárnap tartotta képviselői beszámolóját. A Ha Europa kormánygátlói között országházi munkatársakról beszélt. — mondotta —, a magyar egypárti párt rinné el a pálnál. Gyanú kitanácson apparátusni, olyan nagyszerűen táncolni. István gazda állítására, úgy engedelmessé, mint az egypárti párt, nem bud Europa egyetlen kormánygátlója sem. Bethlen azért nevezte ki honvédelmi államtitkárrá Gömböst, mert meg akarja oldani a királykérdést, pedig ennek botlásza házardjától, a nemzet jövőjétől. Győrki Imre azt mondotta, hogy nem lehet hinni a miniszterelnöknek, mert az őt minden jelzés mellett ott láttuk. Az országban pazarlás folyik a hadiköltségek valószínűsége, a hadiköltségek csökkentése és lakásépítés helyett. Lillafüredt építéket. Ötszáz ezer pengől fizetett egy játkony arannyal Halász bankárnak, mert egyes előkelő urak és hölgyek nem kívánták ciszszadni lözdeli nyereségüket. — Szombathelyről jelenti a Reggel tudósítója: Propper Sándor azt fejtette beszédében, hogy a nagykövetség eszt politikai rianus volt; megrepült a reakció nagy játkony. Bethlen nagyeenki beszéde dőnőnny nyilatkozott, amelyből nem lehet megtudni, hogy mit akar. Ha itt valami restauráció készült, az ellen tiltakozni kell, mert az országban nélkül az ország államformája dolgában nem lehet dönteni és nem lehet a királykérdést előtérbe tolni.

Az új játkony sorjájával irant oly orrást az érdeklődés, hogy a sorjájukat valószínűleg az október 20-iki húszas előtt teljesen elkélik.

— Ankét a Magyar Hét vasárnap munkaszünetéről és zárórájáról. A kereskedelemügyi miniszteriumban ankétára voltak összehívva a Kamarák, Omke, Fővárosi Kereskedők Egyesülete és a kereskedelmi alkalmazottak képviselői, hogy a magyar héttel kapcsolatban a Kamara által fölvetett ama tervek vitassák meg, hogy két vasárnapon át függesszék föl a munkaszünetet és hosszabbítsák meg a zárórát egy órával. Szegedi-Maszk miniszteri tanácsos ismertette a kérdést, amely után az egyes érdekeltek fejtették ki érveiket. Az alkalmazottak képviselőiben Deutsch Jenő, az alkalmazottak tiltkára fejtette ki, hogy ezek az intézkedések nem alkalmasak az alkalmazottak lelkesedésének fölkelésére. A másfélórás vita után a budapesti munkaadók elláttak a vasárnapi munkaszünet fölfüggesztésétől, de a vidéki Kamarák ragaszkodtak, hogy legalább vasárnap délig maradjanak nyitva az üzletek. A zárórára nézve az a fölfogás alakult ki, hogy öt napon át esetleg 7 óráig legyen szabad árusítást, de csak azoknak, akik a Magyar Hét-akcióhoz csatlakoztak. A kérdésben a kereskedelemügyi miniszter fog véglegesen dönteni.

— Halálozás. Vasárnap délután temették Csók Istvánét, a nagy magyar festőművész feleségét a kerpesi temetőben. A gyászszertartáson ott volt Petrócs Elek, a Szépművészeti Múzeum igazgatója, Réti és Lyka, a Kezsművészeti Főiskola volt rektora, Leányi Grünwald Béla, Rudnay Gyula, Hermann Lipót, Ernst Lajos, Jeczenszky Sándor, a kultuszminiszter képviselője és a mester sok tisztelője és tanítványa. — Garoni Sándorné, született Gyöngy Margit hosszú betegség után elhunyt. Temetése hétfőn délután 3 órakor megy végbe a rákoskeresztúri izr. temető halottasházából. — Idősebb Toldy Lászlónak, a kiváló írónak és tudosnak, Budapest egykori fővelőrlatorának özvegye 87 éves korában elhunyt Budapesten. Az orosz származású dáma, a nagy Toldy Ferenc unyja, teljesen magyarra lett, a magyar nagyszonyok kivessző típusává. Az utolsó pillanatáig igen egyszerű hajlékában hetenként kétszer is összegyűltek a konzervatívabb művészi és irodalmi irányok képviselői a teadélutónak. Irodalmi szalonjában megfordult az egész magyar műlt és félmut. Híresek voltak özvegy Toldy Lászlóné teati, bár a teit őrösen szervezték, sós kengerrel. Egyetlen fia Toldy László tanár, az ismert zeneszerző. Vasárnap délután 3 órakor temették Toldy Ferenc családí sírholtjába, a kerpesi temető halottasházából.

— A „Magyar Távirati Iroda“ (eddig IV. Városház-utca 10) és vállalatai: a „Magyar Távirati Iroda“ nyomdája, a Magyar Telefon-Hirmondó és Rádió Rt. (eddig VII. Rákóczi-ut 22), a „Magyar Film Iroda“ (eddig I. Dohány-utca 11), a „Magyar Hirdető Iroda“ (eddig IV. Városház-utca 10), a „Sport Híradó“, a „Vitézek és Gazdák Lapja“, a „Magyar Rádió Újság“ szerkesztősége és kiadóváltalai, továbbá „A Sajtó“ tudományos folyóirat szerkesztősége tisztelettel értesítik ügyfeleiket és előfizetőiket, hogy valamennyi vállalat folyó évi október hó 15-én VIII. Főherceg Sándor-utca 7. szám alá költözik át. Az összes vállalatok telefonon a „Magyar Távirati Iroda“ központján át: József 455-10. szám hívhatók.

— Megjelent a „Hirdető Újság“ első száma, gazdag tartalommal Guthy György szerkesztésében. Kapható mindenütt. Ára 20 fillér.

„Fiacskám“ az Új Színházban

Jövő pénteken, 19-én mutatja be az Új Színház Orbók Áttila „Fiacskám“ című baromfielvonásos új vizjátékát. A darabot bibájos esztékényése és tiszta poézisa igazi irodalmi eszténné avatja, magyar bemutatása után Béshen, Berlinben és Helsingforsban is színpad került. A „Fiacskám“ nagy szerepet az Új Színház nagy szerzői gárdája játsza. A németki bemutató jegyvet a jegypénztár (Tel.: Aut. 214-22) és a városi jegyirodák nár aruítják.

Péchy Erzszi — Szép Heléna

Uj rendezés! Uj kiállítás!

Szombat, október 20 Városi Színház

Két nagy siker!

A FARKAS | Mary Dugan bűnpöre

(Kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnap) (Hétfőn, szerdán és szombaton)

VIGSZÍNHÁZ

Csütörtök kivételével minden este

Danton halála

Karlheinz Martin rendezése

Csütörtökön

Hivatalnok urak

Magyar Színház

SZÍNHÁZ

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

mit — hangszercel ma reggel?

— A „Verébely lány”-t, természetesen. Abraham Pali után szabadon, bár a kérdésben rejlté gyanúsítást szemmel nézve visszautasítom: a bantamsúlyú muzsa sohasem tűntelt ki kegyeivel...

— Mert bizonyára nem is kereste a kegyeit!

— No, bizony, sokat éreik vele, ha szerelmet vallandó neki, amikor oly bajnoki hódolat vannak, mint fődróságunk legfrissebb operett-újdonosságának immár illusztris szerzői. A pesti körút orfeumi dalnoka, Harmat(h) ur ma már udearképes szerző s e kincezésre a világot se bígyessze el a száját ötözer dalszóvegyőre s néhány száz darabjára gondolón. Alig egy éve ugyanis — s ezt lássa be —, hogy a „Stux ur”-as frazolgóidból hős küzdelemmel kikeményült s hogy ma már — mint poeta — fiatal leányoknak is ajánlható. A poézise, persze, pesti. S ez a „Verébely lány” vidéki alapítványt is átveszté pestire egy kicsit, eredeti jellegét tehát elhalványítja. De mulatságos, de vidám, de jóízű és majdnem olyan tiszta, mint a patyolat. A másik ur pedig, a zeneszerző, szerintem a legimpozánsabb pesti karriér a színpadon, az utóbbi évtizedekben. A titkos zeneszerző, a sápadt, sovány Abraham Pali, — a főzede egykori Sancho Panzaja, leszálván bus gebéjéről, halálmegeztő elhatározással a Peczus hátra pattant. „Ha már éhen kell halnom, legalább szerelmesem keblén halok meg” — mondotta s elmondhatatlan szerénységgel kezdte komponálni s prezentálni azokat a friss, briliáns zeneszámokat, amelyek szerzőjüket a „Verébely lány” szombati premierjéig elvezették. A „Verébely lány” sikerének országrésze a lázasan, becséltscímű, sovány Abraham Palié, aki, ki tudja, milyen s melyik emeleten s hány almatlon s vak éjszakán költötte ezeket a pezsgőtől habzó s napról fényes és vidám számokat. Dirigálása — páca nélkül, fehér glaciékesztélyes kezekkel — külön attrakció. Tisztelettel kérem számára a színház nobilis direktorának külön, csengő elismerését. Sapientia sat...

— Térjünk meg Abraham kebelére! S mi van a színpadon?

— Gál Franciska, mint az operett bejelentett szenzációja. Akinék eszményi bejövetele (szenziális és gyönyörű kék ruhában lépi be a színpad) fölmorajlott a ház. Fájdalom, amint megszólalt, valami édes-bus, szubtilis bágyadság áradt belőle, nem nagyon jól érezte magát a szokatlan milióban, mint egy eltévedt kis bély, aki elvesztette a mamáját (a Vízszínházat). Aki fogta a kezét, ügyelt rá, tiszórára vajaskenyeret adott neki, borizá piros almát s listába is tette, ha szükség volt rá. Magyarul: Franciskának nincs operett-temperamentuma. Legalább egy egész operettre való ninesen. A két ördög, Fejes és Szokolay egyszerűen lekentertették. Ami a világot sem baj, mert azt nem is várta senki sem Franciskától, hogy ifjúságukban s viharért s minden hájjal megkent szubrett-színreukkel versenyzenjen. O a Verébely-lányt pasztellnek fogta föl, nagyon kellemesen és decensen ha-

tolt, harmadik fölcsonásbeli szonóját pláne briliánsan adta elő s ki ehetné tőle ennyi rossznéven, hogy nem adhattat mást, csak mi lényege! Egy tanulságot mindenesetre leonhat: nem kell ugrálni! Nem volt neki a Vignél semmi baja, kényezteték, tejbé, csajba vízkásába fűrésztették, ezekre a kiruccanásokra — film, operett, etcetera — nem volt semmi szüksége neki. Ez őszinte, baráti megállapításunk!

— Újjujú! S hozzá még a szél is fúj! S egybekben?

— Nahát: Fejes! Ez a valószínűtlenül kevesu kis boszorkány, a baszaróadás pofacsokájával, csillogó szemével, amint kócosan végigviharzik, végighepereg s hancurozik a színpadon, maga a szívdobogó siker. Föltűnően gyöngök ezuttal a ruhái s ez áll Szokolay erőös közök pizsamájára is! Ki engedte ki a színpadra ebben a szörnyűségben? Engébként ezuttal is az egyjűtés remek tagjának bizonyult: érdek és dekoratív, a hangja szép s a táncain is örömmel konstataljuk multkori megjegzősaink üdős hatását. A sikert föllétlenül elmélyíti Kertész elegáns, ur alakítása! Beszéltek itt össze-vissza az utóbbi években s Ráthonyival kapcsolatban jóncmány bonvicidról, csak a Vízszínház drámai színpadától elhódított Kertész Deszót nem emlegették. Mutassanak egyet is az énekes gárdában, aki a színpadon így mutat, ily korrektt eleganciával öltözködik, aki ilyen szerény s ilyen rokonszemes. A férfiak között Kabos érdemel helyült egy zajos külön kihívást — megint kitalál a darab szómára egy (bokázási) trükköt —, továbbá Sarkadi, aki kitünő szerepében láthatólag elemében van. Az előadás meglepetése azonban a vidékről visszaszerződtetett Rubinyi Tibor, aki vervelet, snájdigan és urisan játszotta Gáthy szerepét. Last not least örültünk a viszontlátásnak Vendrey tatával és hopp! kitünő volt — végre! — Radó! Masekban, játéokban, öltözékekben egyaránt eredeti volt és mulatságos, riadt arcával és tornatanári természetével a magasabb humor iránti fogékonyaságról tett művészi tanu-bizonyoságot. Eija, eija, allala! A színpad szép, a rendezés (kis Szabolcs) kitünő, sürgönyprognózis: nagy léli siker.

— S milyen volt a viszontlátás a „Dérnyé ifjasszony”-al?

— Meghatott. Bár kissé pókhálósnak találtam, mint egy féltve őrzött, régi butéllát. No de a uedü benne annál nemesebb, schlagrafi és zatracena! Bajorról, a darab tüneményes Dérnyéjéről ez alkalomból külön is írok, hádd ragadjam azonban meg az alkalmat, hogy Pethő Attiláról mondhassem egyszer föntartás nélkül a legjobbakat. Ez a magusternető, férfiashangu hős színész, akit alkalmam volt pályájának Bárdosi s Belvárosi kezdeteitől megfigyelni, elérékenyült szívedélyében a színpad iránt, gyakran fogott — szerintem — mellé, azon a baritonális regiszteren, amelyre szerepköre utalja. Az utóbbi időben azonban mintha növekednék a biztonsága s ezt különösen a Hercegdarabban konstataltam teljes bizonyossággal. Nem lépi túl a hangnak és

mozgásnak azokat a határait, amelyeknek respektálásával a klasszikus szerző életének anyai irodalmi s társadalmi sikerét megszerezte. Kitünő volt Mihályffy és Uray Tiadár lelkes alakítása mellett a kis szerepében is nagy Csontos Gyula, jó és tiszta volt ezuttal Harasztos, férfias a mindig jeles Fehér Gyula, Sugár valóságos akrobata! (Akrobata! oh!) A művésznök között tisztelettel kérdzeném Aczél Honát, hogy miért ez édes-bus s oly tranzendentális hang a Bajorral való jelenetében? (Mintha csak én magam kísértetét játszotta volna; s ugyan kit akart megijeszteni?) Kézesókom risson Ligeti Juliska aranyos nagy-asszonyának, Kiss Irén tehetséges, mulatságos Lubnyájának s meleg köszönet a műltervetét Gabonáj urnak s Vaszary urhölgynek. Igen jól mutattam mindkettőjükön...

— S hogy mutatott a Fedák-koncerten?

— Ha ezzel azt akarná kérdezni, hogy mulatságos dolog-e, hogy Fedák koncertekesznöknek csapott föl, ugy ki kell őbrándítanom! A Fedák koncertje az induló szezon legszebb produkciója! Ez a szeniális asszony, ez a konok kaponyca, ez a nyughatatlan, örökké új utakat kereső nagyszerű színésznő a kis hangjával és a nagy tehetségével lába cillelte Budapest leg-kezebb publikumát, aki a zárkörű főpróban és a csásnap esti előadásban a Vigadóban megjelent. A Tinódy krónikás énekelte a XVII. század virágénekeit keresztül, a karuc költészet legforróbb és legfényesebb gyöngyeit és Mária Terézia korának rokoka bóját mutatta be e kor dalaiban és Bánffy gróf tündérszép költeméiben. Káprázatos előadóművészetének a lehetetlen sikerült: néhány óra alatt századok leccgőjét, hangulatát, szívet rámozgolta a publikum elé. Kísérője, segítőlarsa egy fekete magyar ruhába öltöztetett tárogatos cigányzenekar élén (minden cigányzenekarnak ilyen ruhában kellene járszani a városban!) Szilágyi Imre volt, aki komoly hozzáértéssel, tehetséggel és művészettel állította össze az „ölszázéves magyar dal” első ciklusát. Az elismerés egyrésze tehát őt is illeti... A második ciklusa tervezészet kerül a sor, mert Fedák legközelebbi terve az „Amazon” a Belvárosban...

— Ezen a héten lesz-e valami esemény?

— Két premier: az Andrássy-utón és az Uj Színházban, ahol M. de Orbók új darabja, a „Fiaeskám” kerül színpadra Orsolya Erzsébet és Bánhidy Honárol a női főszerepekben. A férfiak gárdájában Justh Gyulát, Baróthy, Bazsnyt s a „Bérekaszárnyá”-ban föllüött Keleti Lászlót látjuk viszont.

— S az Andrássy-úti premier?

— Három „joker” is van benne! Az első és parádés Joker Bálint & Bálint (Lajos és Imre) finom és hangulatos Napoleon-darabja, amelynek címe „A császár maradt”.

— Marad? Hol marad?

— Szent Ilona szigetén természetesen, ahová eljön érte a híres Valeska grófnő (Tökés Anna), hogy még egyszer visszacsábítsa Franciaországba császárnak, bálványának, föllistennek! De a császár (Somlay) járult, meg van öregedve — és marad. A második számú joker egy kis poshumus Szenes-darab, amelyet két kedvencünk, Peti és Vaszary kisasszony játszanak. Végül Rátkay és Gárdonyi (akit Rott helyére csábítottak el a Terékörútiból) játszanak egy kis menyorgási jelenetet: Rátkay, öreg ismaelita, 8 évvel előzőt megütötte a guta s most utána jön az alsóspartnere, Gárdonyi is, akit Rátkay kikerde, hogy mi újság

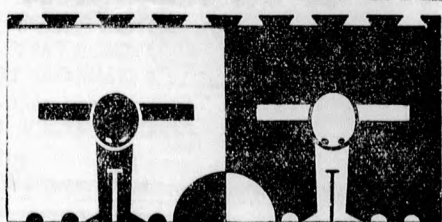
ROTT 3 utolsó föllépése
Csütörtökön premier
az Andrássy-úti
Színházban

Minden este

AZ UTOLSÓ VEREBÉLY-LÁNY

Fővárosi Operettszínház

TÁTRA KABARÉ

BEKÖSZÖNTŐ

Kispiszkos:

Az élet csupa szenny, mocskos habarék,
Ezennel megnyitom a kabarét.

Kistiszta:

Az élet — nincs benne kétség —

Táttra mosószerrel csupa fény, csupa
[szépég.]

(Következő előadás hétfoán)

a földön... a lá Katicabogár, ha még emlékszik az eredetijére a boldogult Komédiában...
 — Emlékszem, emlékszem.
 — Na! Ezenkívül színrekerül sok minden, egy jazz-szám, Halász Imrénének egy kis vígjátéka, néhány Békéffy-darab — és hopp! Békéffy úrrendszéri konferánczai!
 — ?
 — Békéffy minden nap, az asznapi legérdekesebb lapszámmal a kezében, mást és mást konferál: mindig a legaktuálisabb eseményekről. Valószínűleg élő újságot fog szerkeszteni a színpadon és a publikum előtt.
 — Érdekes, sőt örüssi! S valamely vidám kis történetet nem hallhatnánk netalán?
 — Detalán! Hallotta már Timmo di Patiera nevét?

— No? micsoda beszédek!
 — Nos: amint Berlinből értesülök, egész Berlin hetek óta arról beszél, hogy di Patiera ur, aki csinos és szenvedélyes külsejű olasz gentleman és akinek édes tenorhangján kívül ez okból is jelentős sikerei voltak a német főváros operatátogató hölgyei között, a közeljövőben szintén rokonságba kerül a németek egykori császárával, egy a Hohenzollern-házhoz legközelebb álló fiatal hölgyvel való házassága révén. Ez a legenda vasárnap reggel köddé lett. A vasárnapi berlini lapokban ugyanis egy eljegyzési hír jelent meg, amely közt, minden külön értesítés helyett, hogy Timmo di Patiera ur eljegyezte Erika Thellmann-t, a Staatstheater előkelő drámai művésznőjét...
 — Kolossal, piramidal! Rádió a Zeppelínről?
 — Más helyen! Itt rádió arról, hogy legkedvesebb bátyánk, Krády Gyula tekintetes ur október 21-iki 50. születésnapja alkalmából nagy Krády-főelőadás lesz a rádióban: Lázár Miklós méltatása után Thury Mária és Vajda Mária olvasnak föl egy-egy Krády-novellát!
 — S a desszert!?

— Nem szaladok el, ne féljen! Egy művésznőt, aki az elmúlt harácsonyon autót kapott ajándékba a völégénytől, perli a gűt azokért a váltókért, amiket a völégény „pro forma” aláíratott vele. Művésznőt, ne fogadjatok el ajándékokat, ha váltót íratnak érte alá veletek! Mert a váltóval együtt megforgatják a művésznőket is...

— Vasárnap ilharmónikus főpróba. A filharmónikusok évnapi hangversenyén újdonságként Bartók Bélának „A csodálatos mandarin” című pantomimjéből készült zenekari szívtje szerepel. Lengyel Menyhért, a pantomim szövegírója tág érvényesülési teret engedett itt Bartók zsenialitása számára, mely a borzalmas groteszk ábrázolásában külvárosi lebuok, handitafütykőtől hangos sikátorok világaig nyers, őszinte leleplezésével egycsenes zolai, sőt wedekindai burokat penget meg színekben káprázó zenekárnak. Igaz, ez a tomboló ritmus az Acheron hullámain veri föl és lápvirágokat köt csokorra, ánde a pillanatok alatt tovatűnő, egymást kergető, külső események mögött ott lebeg az a szellem, amely idealizmusban Beaudelairevel és Adyval rokon. Csak a fölületes hallgató számára jelent „A csodálatos mandarin” kriminalisztikus akusztikai daktiloskópót és semmi egyebet! A jelenlévő szerzőt igen melegen üdvözölték. Ezután Stefánai Imre zongoraművész játszotta el Borlikiewicz versenyművét, amelyet öt évvel ezelőtt maga a szerző mutatótt be Budapesten. Stefánai előkelő falfogással és mély kulturával vitte sikerre az erősen Csajkovszki-hangulatú és Wagner-harmoniaikban kövessé takerős művet. Befelezésül Haydn „Dobpergés” szimfóniáját vezényelte Dohányi Ernő, kongeniálisan

szólaltatva meg a bájós kis mű hamisítatlan költészetét. (V. M.)

* Egy magyar szanzonekesnő megérkezése Budapestre. Négy évi külföldi távollét után megérkezett Budapestre de Noired Iréne, aki külföldi tartózkodása alatt olyan speciális iránt adott a szanzoneknak, amelyet eddig senki sem lépvisselt. Programja népdalokat tartalmaz, amelyeket korhű jelmezekkel interpretál. Szeroplése elé a zenei és művészi körök nagy érdeklődéssel tekintenek, mert a szanzone eddigi formáját magas énekalkutással és jellezetes táncmozdulatokkal gazdagítja. Egyetlen koncertjét október 17-én este 9-kor tartja a Zeneakadémia nagytermében.

Szép Helena

szerelmi romlunk el szemünk előtt azon a mulatságos filmen, amelyet a kitűnő magyar rendező, Korda Sándor rendezett Hollywoodban és amelynek szépséges szőlája is magyar: Korda Mária. De az epizódszereplők közt is találkoznak népszerű magyar művészekkel: Huszár Puffal és Pártos Gusztával, akik egy-egy pillanat alatt is megvettettek. Csupa guny, szellem, perszifláz és föltény ez az okosan rendezett film, amely külsőségében is ragyogó és amelynek meséjét szintén igen tehetséges kéz írta: John Erskine, az amerikai regényíró, aki Anatole France és Shaw iróniájával nézi a világ legszebb asszonyának széles szerelmi történetét és klasszikus tragédiába mártott kicsapongásait. Az isteni Helena Erskine fölfogásában csak nő, a szép nő, a szápercentes nő bübájós, de csöppet sem fölemelő alakja. Ennek a nőnek a világháború is csak ruhakérdés és az esedékes szerelmi hős is csak marionett — saját szépsége ünneplésére. Elragadó léhaság, agyallatlan erotika és abszolút gondolatmentesség jellemzik ezt a gyönyörű nőt, aki szép, mint Aphrodite szobra és akét Korda Mária dekoratív szépsége sugár karcsúsága és kokett játéka talánlana jellemez. Tökéletesen simul szerző és rendező szándékához Menciales — Lewis Stone, az előcsendű komikus, Paris — Fernando Cortez, a hűlítő amoroso és az egész együttes. A sok patétikus és romantikus filmtörténet után ez a kis száraz humorral írt történetem-illusztráció valódiagos úde epizód. Nem kétséges, hogy miután a magyar művészek filmje Amerikától és Angliától meghódította — most a magyar fővárosban is igen nagy sikert fog aratni. A szellemes képet esztörtéktől játssza az Úja, az Uránia és a Capitol. (d. zs.)

MOZI

Song, a kínai Julika története

„A „Liliom” Julikája szeret és szenved olyan alázatosan, mint Song, Song, a kis kínai leány, a sztabuli nyomortanyák „bus virága”, hálából odaszegődik Jack, az angol artista mellé. Jack megvédte, amikor két csavargó réafámadt és Song nem felejté el a jöttétt. Soha senki lágyabb mozdulattal nem tisztogatta egy lezüllött artista piszkos cipőjét, mint Song; soha senki alázatosabban nem fogadta ura és gazdája kezéből az életet és a halált, mint Song, a lebuok kínai táncosnője. Ezt a megható leányfigurát, ezt az örök Julikát, akiről szeretjük hinni, hogy minden szennyen és romlottságon túl valahol mégis csak van — ezt személyesíti meg Anna May Wong, a kínai filmsztár. A legérdekesebb filmszínésznők közül való. Kiálló arecsontjával, ferde-metszetű szemével, éjfelete hajával és sokszor jellegzetes ázsiai mozdulataival egészen más, mint a fehérbőrű színésznők. Szép. Exotikusan szép és kifejező. Olyan vékony, mint aki valóban pálcikával eszik néhány rizszemet napou-

ként és olyan illata van, mint a Pecco-virágnak... Jó színésznő. Hazája, Jajtája művészi tradíciót hozza játékában, linom és hazugságnélküli részletekkel, amely biztos izlésű és artisztikus. A néző sokszor szeretné még ezt a kínai leányt filmen látni, furcsa, őszintős villanásokból kilenni belőle — Ázsiát. A „Song” című kép érdekes meséjét, kitűnő író, Carl Valmöller írta. Anna May Wong partnere is egytől egyig jó színészek: Jack szerepében Heinrich George, aki néha Csorosturkba emlékeztet; a rivális fehér táncosnő szerepében Mary Kid és, mint európai vívór, Schlettow. A megkapó kép esztörtéktől keril a Rádus-színházban bemutatóra. (d.)

+ Hogy fogadják Amerikában Bernard Shaw beszéde filmjét. Tudjuk, hogy G. B. Shaw néhány hónappal ezelőtt géphe jászott és beszélt Amerikában egy filmszerepet. Ezt a filmet néhány nagy amerikai színház most mutatta be s a közönség és a sajtó — nimes elragadtatva. „A film szízsésű” — írja egyik nagy newyorki lap — „Shaw kertjében kezdődik. Halljuk a madarak esieseregését. Aztán halljuk Shaw léptei zaját, majd megjelenni ő maga s kaviesos uton és monológba kezd... A mi szépséges a Shaw mindig a komédias mintaképe volt, vagyis a neműszinte, tóttető ember típusa. Most leutánozta nekünk Shawt, vagyis: elkomédiázta a komédiást. Ezt az író most látjuk először Amerikában és sokmillió néző előtt fogják lepergetni filmjét. Joggal reméltettük tehát, hogy most értelmes dolgot fog mondani, érthető formában — de nem! Soha emberi lény utátabb, értelmetlenebb és őrösebb trázisokat nem mondott, mint G. B. Shaw ezen a filmen”... Ez a bírálat jellemzi az egész amerikai sajtó vélekedését.

Kenyeret és cirkuszjátékokat nekünk!

„Panem et circenses!” — kiáltották a régi rómaiak és ha a cözások teljesítették ezt a vágyukat, akkor öröm és béke honolt Rómában. Meri a betevő falat után a játékok játékát, a cirkuszt szerették legjobban a rómaiak, pedig a cirkuszos cirkuszát: Chaplinét, az ókorban még nem ismerhették! Chaplin „Cirkusz”-a az igazi cirkusz, a bohóc itt szíveket dobál a megcsaba, a mulovarró ember! sőt, karikúrán ugrik keresztül, a légnormán a szenvedések kifejezett hurján sötét végig és mindez a humorb könnyekig kacagat... Ó maga, Chaplin, toprongos ruhájában, groteszk dandy-pálcájával és tragikus cipőjével, jön, megy, fordul — az örök minestetlen, aki százezrek ügytelenségét örökíti meg és akít mégis szívünk közepébe kell bezárunk, mert megindulásunk és megértésünk (Chaplinen keresztül) az övé!

Chaplin „Cirkusz”-a már csak néhány napig a Royal Apelióban!

CSAK OMNIA
MICHIGAN FIA

és
PUTTY LIA

nagy filmje

október 18-tól

Décsi

Csütörtökön, október 18-án

Dorothy Gish, Antonio Moreno
 főszereplésével:

Madame Pompadour

Bébé Daniels:

Kedélyes kórház

vígjátéktraktató

PIRELLI PNEU- ÉS TÖMÖRGÜMI
 Autómotill Ker. Rt.
 Budapest, Bálvány-u. 12.

A csütörtöki műsor nevei:

KAMARA

DOLORES COSTELLO
DOROTHY GISH
CONRAD NAGEL

CORVIN

és egy új név, amit érdemes megtanulni:

CHARLES BYER

VILÁGSZENZÁCIÓ

SONGA
 CSÜTÖRTÖKTŐL RÁDIUS

Ez olcsó!

Ez szenzáció!

Ez új!

Női konfekció.

Angol divat kabát minden színben és fazonban	38	29.50
Teveszőr kabát, a legdivatosabb fazonban	44	44.50
Ottomán és Ripsz teli kabát plüsch-gallér és közelével	42	42
Szines angol fazonú kabátok bélelve és szőrmézzel	48	48
Posztó kabát selyem bélelssel, szőrmével és divatdiszítással	88	68
Nutriette báránybunda brokát selyembélelssel	195	168
Elektrick bunda csodás kivitelben	195	175
Jumper ruha divatgyapjú kaszkákból	29.50	24
Creppe de Chine ruha a legújabb modellek	27	27.50
Szövet plisse aljak elsőrendű szövetekből	11	11.80
Selyembluzok óriási választék, rengeteg szín	13	13.90
Pongyolák kitűnő flanellekből, jó mosó árú	8	8.50
Pongyolák divat cordbársonyból, izléses fazonokban	22.50	17

Gyermek konfekció.

Boj kabát 45 cm. hosszú 2 éves gyermekeknek számonként P 2.- emelkedés	25	25.80
Fiu matrózöltöny la. sers. karnaganyag 2-es számú, számonként P 1.50 emelkedés	18	18.90
Fiu sport öltöny szines, angol zsánerű szövet 4 éves fiúnak, számonként P 1.50 emelk.	15	15.50
Leányka intézeti matröz ruha 6 éves korra, sz. ként P 2.- emelk.	32	19.80
Leányka ruha minden színű cordbársonyból, 45 cm. számonként P -.50 emelkedés	9	9
Fiu játszó ruha szines cordbársonyból, 45 cm. számonként P 0.50 emelkedés,	9	9.50

Női fehérnemű.

Női ing v. nadrág jó sífonból	1	1.25
Női ing v. nadrág mosott sífonból, csipkézve, hímzeve	3	3.20
Nadrágcombine jó mosott sífonból	3	3.20
Háló ing tartós sífonból	4.80	3.50
Nadrágcombine szines nansukból, hímzessel csipkézve	3	3.90
Hálóing szines nansukból, azsurozva, csipkézve	5	3.30
Trikónadrág jó macco áru	1	1.70
Trikó selyemnadrág minden színben	1	1.90
Selyemnadrág csikos legjobban gyártm.	3	3.25

Kesztyűk.

Női classe szines kitűnő pécsi gyártmány	4	4.80
Női és férfi mappa gombos, pécsi	6	6.20
Női és férfi mappa csattos ...	7	7.80
Férfi trikó-kesztyű bélelssel és bélés nélkül	1	1.60
Női divat kézzelős kesztyű	1	1.90

Cipők.

Férfi fél cipő fekete box	18	18.50
Férfi fél cipő barna erős box borból	23	23.50
Férfi magasszárú fekete bergsteiger, erős strapa	22	22.80
Férfi magasszárú barna boxborból, kényelmes	26	26.80
Női pántos drapp és szürke árnyalatokban soha még ilyen olcsón	14	14.50
Női la lakcipő spangnis francia	19	19.50
Női trottör cipők drapp és divat kombinálással	18	18.80
Gyermek la fekete box egész cipő, elsőrendű kivitelű, 26-30 sz-ig	12	12.50
Gyermek bagaria, magasszám, leánykák és fiúk részére 31-35-ig	19	19.50
Fiu cipő fekete boxból, erős dupla talppal, magasszám 38-39-ig	19	19.50
Női sárcipő elismert legjobban gyártmány	6	6.90
Férfi sárcipő elismert legjobban gyártmány	7	7.90

Uri divat.

Férfi ing zefirből v. sífonból fehér és szines mellet, két gallérral	5	5.40
Puplin ing elsőrendű kivitel és anyag, fehér és szines	8	8.50
Legjobb angol puplin ing fehér vagy szines	9	9.80
Rövid cöpper és rajé nadrág gombos	2	2.60
Zeffir és síffon nadrág gombos	1	1.70
Hosszu cöpper nadrág gombos	3	3.70
Pijama elsőrangú flanellekből, selyem zsinorral	12	12.40
Kemény kalap jó gyapjúáru	8	8.50
Nyulszőr kalap az összes divat színekben és formában	19	19.50
Bokavédő drapp, szürke, fekete	2	2.50

Harisnyák.

Teli meeleharisnya női	-68	-68
Csikos melegharisnya alsó részű	1	1.35
Bemberg selyem harisnya jó mosó	3	3.75
Férfi sport harisnya jó pamutáru	1	1.35
Férfi zokni kitűnő mintás, macco áru	-85	-85
Férfi zokni cérna divat mintákban	1	1.50
Gyermek iskola harisnya 1-es sz. számonként 5	-45	-45
Gyermek flór harisnya 1-es szám, számonként 10 fillér emelkedés	1	1.80

Rövid áruk.

Szalag, csipke, csatt, gomb, cérna stb. cikkek mindenkinél olcsóbban

Selymek.

cca. 95 cm. Japánselyem minden szín	2	2.98
cca. 100 cm. Creppe de chine elsőrangú minőség	6	6.75
cca. 100 cm. Georgette nehéz áru, minden színben	7	7.50
cca. 100 cm. Crepp saten versenyezkívüli ár, minden szín	14	14.50
cca. 70 cm. Cordbársony jó mosó, sima színek	3	3.65
cca. 70 cm. Cordbársony brosche mintás	4	4.50

Szövetek.

Gyapju Kasán minden létező szín, jó áru	3	3.90
cca. 80 cm. Gyapju Velin kockás divatminták	4	4.90
cca. 70 cm. Gyapju Compose legkedveltebb anyag ruhára	4	4.50
cca. 100 cm. Gyapju Crepella és eolin	4	4.90
cca. 180 cm. Teveszőr női kabátra, reklámi ár	14	14.50
cca. 140 cm. Női kabát kelme angol zsáner	14	14.50
cca. 140 cm. Kabát posztók női kabátra, nehéz minőség	14	14.50
cca. 140 cm. Ottománok és Ripszek kabát anyagok	9	9.80

Mosó áru.

Tennisz flanel mindenre alkalmas	-85	-85
Ruha flanel garantált szintartó, rengeteg mintában	1	1.65
Dubl. flanel, mintás ruhára pongyolára	2	2.90
Mattlasse selyem barcheut	2	2.95
Mosó ruhaselyem mintás	1	1.90

Vászon áruk.

Reklam síffon	-84	-84
Síffon jó minőség, mindenre alkalmas	1	1.10
Ágynemű vászon la	1	1.20
Börerős angin krém	-98	-98
Alsó lepedővászon erős száru, 145 cm. sz.	1	1.95
Paplan lepedővászon 180 cm. széles	3	3.20
Angol zefir olcsó ár	-98	-98

Kötött áru.

Pullover női és férfi tiszta gyapju, szép kivitel	8	8.50
Pullover női nyakas szép, új divatmint.	15	15.50
Női mellény tiszta gyapjuanyag, mintás	8	8.50
Férfi teveszörmellény minden szín és nagyság	11	11.80
Női kabát kötött gyapjuból smokking fazon	19	19.50
Gyermek pullover tiszta gyapju 1-es, számonként 60 fillér emelkedés	5	5.50
Gyermek teveszörmellény 1-es szám, számonként 50 fillér emelkedés	4	4.90

MAGYAR DIVATCSARNOK

RAKÓCZI-UT 74.

Méterárúkból mintákat küldünk.

Postaköltséget nem számítunk.

AUTÓ ÉS MOTOR

Caracciola, Ripper, Stuck, Wentzel Mosau, Gall,
Bauhoffer, Schneeweiss
contra

Delmár, Eszterházy, Zichy, Wolfner, Balázs, Urbach...

Magyar versenyen még nem tapasztalt külföldi érdeklődés előzi meg a svábhegyi versenyt

(A Reggel tudósítójától.) Alig két hét választ el bennünket a magyar autó- és motorsport legnagyobb eseményétől, a svábhegyi versenytől. A verseny fontosságának legnagyobb tényezője egyrészt az, hogy itt dől el a magyar autóbajnokság kérdése, amely sohasem volt olyan nyílt, mint most; másrészt az a körülmény, hogy a magyar versenyzők az október 28-i versenyen a külföldi autó- és motorversenyzők elítáradójával fogják összemérni erejüket. A külföldieknek a magyar bajnokság kérdésébe beleszólásuk nem lehet ugyan, de sokszor — sőt a multban legtöbbször — döntő szerepet visznek a klasszikusá lett svábhegyi versenyen. Az a hatalmas nemzetközi érdeklődés, amely most nyilvánul meg a KMAC versenyen iránt, páratlanul áll a magyar versenyek történetében. Hogy csak néhány ténny említsünk meg:

az Osztrák Automobil Club harminc kocsiból álló táborral fogja magát képviseltetni Haymerle báró elnök vezetésével.

Nagyobb autóbátor részvételt jelentette be a Erdéki magyar konzul is és örvendetes az az érdeklődés, amely lengyel részről egyébként is megnyilvánul:

biztos részvételt jelezte a zakopanei győztes Ripper, akit szakértők Európa legjobb Bugatti-versenyzőjének tartanak.

Zawidowsky és Ciensky (mindketten Austro-Daimlerrel), Osztrák és német részről a Mercedes-Benz triász:

Wentzler, br. Wentzel v. Mosau és Caracciola

jelezte indulását s ez a három név három osztálynak — verseny-, sport- és turakocsik osztályának győzelmét jelentette a Semmeringen

Kovács Sándor (Chater Lea) bravurosan győzött a Millenáris Motorkerékpár Pályabajnokságban

Wéber Oszkár (175 Méray), Burghardt István (250 Panthette), Kovács Sándor (350 Chater Lea) Millenáris Pályabajnokság, Bauer József (Ariel) az oldalkocsis-verseny győztese. Pápai István kilencvenkilométeres sebességgel bukott

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap avatta föl a Budapesti Sport Egylet Millenáris sporttelepének új betonpályáját a motorsport részére, megrendezvén a 175, 250 és 350 km-es Millenáris motorkerékpár-pályabajnokságokat. A már régóta nélkülözött pályaverseny meglepően nagy számú közönséget vonzott ki a nagyszerűen átépített sporttelepre, a sportbeli teljesítmények azonban csak kismértékben tudták felmelegíteni az őszi hidegben dűrgő közönséget. Melegebb percek csak az az esemény szerzett, amidőn

Pápai István kilencvenkilométeres sebesség mellett a pálya emelt fordulójában egyensúlyát veszítve, kiesett gépének nyer-

és sok más nehéz versenyen. Hogy vajjon a Svábhegyen is? Ki tudja? A kiváló Austro-Daimler-vezető, Stuck ugyanezest megígérte részvételét és ha e névsorhoz hozzávesszük a legjobb magyar versenyzőket, Delmárt, Zichyt, Eszterházyt, a két Wolfner, Heteöst, Hartmann s még néhány nevet, akik szokásuk szerint a nevezési zárlat utolsó órájában fogják leadni nevezésüket, úgy nem túlzás, ha sportbelileg szenzációs küzdelmeket várunk idei hegyi derbynktől. A motorkerékpárosoknál hasonló lesz a helyzet. A BMW-gárda „három testőre”, Bauhoffer, Gall, Henne, akiknek egyike oldalkocsival is starthoz áll, ugyanintén a Semmeringen kis hengerűrtartalmú géppel abszolút győzelmet és utvonalekordot ért el Schneeweiss, az ugyanezen verseny oldalkocsigyőztesével, Winterrel (mindketten Harley-Davidson-gépen), olyan ellenfeleket jelentenek Balásznak és Urbachnak,

akik ellen a legnagyobb tudás, akarat és szerencse vezethet csak győzelemre.

A Királyi Magyar Automobil Club múltó keretek között akarja lebonyolítani a versenyt és ezért hatalmas erőfeszítéseket is tesz. Az utvonalekord módosítása lesz a most épülő átvágás által, amely többek között két nehéz fordulót tüntet el a pályából. Ez ugyan a sportérték csökkentését jelenti, mert az elért idők összehasonlítását, tehát a fejlődés megállapítását teszi lehetetlenné, kárpótolni fog azonban ezért a 20–30 mp.-cel gyorsabb átlag. A MAC jánoshegyi versenyén nagy sikerrel szerepelt megafőnök folytatni fogják a Svábhegyen szereplésüket s az utvonalon több helyen fogják tájékoztatni a nézőket az elért időről és a verseny más eseményeiről. Előreláthatóan tehát a svábhegyi verseny méltóan fogja befejezni az 1928-as versenyszezont.

géből, fölröpült a forduló legmagasabb részére, majd lezuhant a meredek oldalról és összeesettől arcait maradt fekvé a pálya szélén.

Az elősleto mentők hamar magáhozterítették és megállapították, hogy sérülései könnyebb természetűek.

A verseny legszebb teljesítményét Kovács Sándor (Chater Lea) nyújtotta,

szinte fantasztikusan gyors köröket futva a rövid Körpályán, megnyervén ezáltal a 350 km-es pályabajnokságot. Meglepetést hozott a 250 km-es pályabajnokság, ahol a favorit

Erdélyit a rendkívül gyors géppel bíró Burghardt (Panthette) előzte meg, Erdélyi második helyét is csak Pápai (Radco) bukásának köszönhette. A 10 km-es oldalkocsis üldözőversenyen Bauer József (Ariel) és Szántó László (Chater Lea) vettek részt. Bauer nem is tulajdonos erőlködve, nagy fölényrel került mindjebb és jobban Szántó közelébe, mindaddig, amíg Szántó gyertyaféleket következében a verseny földására kényszerült és ezáltal a küzdelem végleg a nagyszerű stílust mutató Bauer javára dőlt el. Lgalmas küzdelmet vívott a 175 km-es bajnokság két indulója is, a Méray-gépen indult Wéber Oszkár és a saját konstrukciójú, Villiers-motórral beépített kis géppel résztvevő Bauer József. Két egyforma pályatudással rendelkező versenyzőnek majdnem hajszálhúrra egyenlő gyorsaságu géppel való versenye a startelőnyt szerző Wéber javára billentette a küzdelmet. A BSE agilis rendezőgárdája mindent elkövetett a siker érdekében és hogy ez sportbelileg nem a legnagyobb mértékben sikerült, nem annyira a klub hibájából, mint inkább külső körülményeknek róható föl.

A verseny részletes eredményei:

Budapest 10 kilométeres Millenáris motorkerékpár-pályabajnokság 175 km-es gépek részére:

Győztes: Wéber Oszkár (Méray) 7:8.1 mp. (84 km. átlag); leggyorsabb kör 17.5 mp. (86 km. átlag).

Budapest 15 kilométeres Millenáris pályabajnokság 250 km-es gépek részére:

Győztes: Burghardt István (Panthette) 9:36.4 mp. (94 km. átlag); leggyorsabb kör 15.1 mp. (100 km. átlag).

2. Erdélyi Ferenc (Méray) 9:51.8 mp.

3. Schuller Tibor (Puch) 12:8.6 mp.

10 kilométeres üldözőverseny oldalkocsis motorkerékpár részére:

Győztes: Bauer József (Ariel) 7:58.2 mp. (75.3 km. átlag); leggyorsabb kör 13 mp. (81 km. átlag).

Budapest 15 kilométeres Millenáris pályabajnokság 350 km-es gépek részére:

Győztes: Kovács Sándor (Chater Lea) 9:9 mp. (98 km. átlag); leggyorsabb kör 11.3 mp. (106 km. átlag).

* Millenáris Motorkerékpár-bajnokság *

Oldalkocsis üldözőversenyen

Bauer József

ARIEL

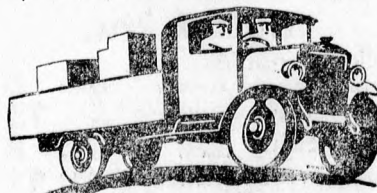
motorkerékpáron

körrekorddal győztes

Vezérképviselőt:

Bauer József, VII. Elemér-utca 41

A SKODA

1, 1½, 2½, 4 és 5 tonnás

TEHERAUTÓK

rossz utóviszonyainkkal számolva

tökéletesek anyagban és konstrukcióban, erősek, tartósak és kitaróak!

Igy — még a legutolsóbb szállítmányoknál is — gyors és olcsó szállítással a legelőjesebb üzemrentabilitást biztosítják

LAURIN ÉS KLEMENT RT

Budapest VI, Andrásy-ut 10. Tel: 208-14

Az ezévi sebességi és megbízhatósági versenyeken elért abszolút és fölünyes győzelmek mellé méltón sorakozik a

MERCEDES BENZ

szépségversenyen elért sikere

CONCOURS D'ELEGANCE 1928

3 lit. túrakocsi szériakarosszériával (vezető: Halmos Károly) arany szalagot (a jury legmagasabb kitüntetése) és tiszteletdíjat

2 lit. kabriolet szériakarosszériával (vezető: Kádár Gusztáv) ezüst szalagot (a jury kitüntetése) és tiszteletdíjat

3 lit. kabriolet szériakarosszériával (vezető: Dietl Hubert) I. díjat és tiszteletdíjat

24/100/140 kompr. túrakocsi szériakarosszériával (vezető: Szemere István) zöld szalagot és tiszteletdíjat

nyer

Mercedes-Benz Automobil Rt. a németbirodalmi törzsgyá-
rak magyarországi főkelepe
Budapest, IV, Váci-utca 24
Telefon: Automata 870-16, 870-51

KÖZGAZDASÁG

Mit várhatunk Wekerle adóreformjaitól? A miniszter tervez — a miniszterium végez

(A Reggel tudósítójától.) Az új magyar pénzügyminiszter igazán nem panaszkodhatik, hogy a magyar közvélemény nem fogadta szíves megértéssel és elégedéssel jóakarattal hivatalbalépésekor. A nagy és történelmi név, amelynek viselője, az idősebb nemzedék emlékeztében még frissen élő ismert arcvonások, a jóakaratu kijelentések, amelyekkel a közönséget hivatalbalépésekor köszöntötte és főleg a remény, hogy az új ember, aki a szoroson megszerzett pénzügyi társaságnak tudomásunk szerint sohasem volt belfugya, talán mégis kiragadja magát a kamerális kör betöltésére, mind, mind arra ösztökélték a polgári közvéleményt, hogy szeretettel nézzen az új pénzügyminiszter működése elé. Valóban úgy halljuk, hogy lelkesedéssel és odaadással látott munkának, a mindennapos részleteimkát kikapcsolta és elhárította magától és miniszterének legfőbb vezetőivel

az új pénzügyminiszter nagyvonalú és nagyon mélyreható elgondolmányokat készít elő, amely bizonyos vonatkozásokban egy részleges adóreformot fog jelenteni

és mielőtt a kormányfő hozzájárulását terjesztéshez megvárta, azonban a parlament elé fogja terjeszteni, illetve amennyiben tárgyalozási hozzájárulást a tervek nem kéréseknek meá, rendeleti úton lépteti életbe reformjait. A hír biztatóan és reményteljesen hangzik! De — bár nem akarunk örömlöröntök lenni — kissé skeptikus hangot kell-e várakozásokkal szemben megütnünk. Magyarországban semmi se lehet titokban tartani, valami mindig kiszivárog és

ami eddig a pénzügyminiszter ur terveiből kiszivárgott, az a lársulati adó reformjának tervezetén kívül vérmes reményekre építéssel nem jogosít.

Miről is lehet szó? Elsősorban, amint tudjuk, a házbéradó újja a kormány oly mértékű leszűkítéssel, hogy a 85%-ban stabilizált házbérek után a háztulajdonos az adóterhek 100%-át élvezhesse. Megnyugtató, helyes intézkedés, de a kereső- és munkástimegek sorsára nagyon kevés kihatással lesz. Végrendelvényben öszegszerűleg is keveset jelent, mert hiszen Budapest székesfőváros egész házbéradója nem több, mint ötven egy-néhány millió pengő, a magyar állam bevételeinek nem egészen 5%-a. Mit várhatunk még? A forgalmi adó tervén bizonyos könnyítéseket, de értsük meg jól, e könnyítések csak egy-néhány arányokra vonatkoznak s

szó sincs a forgalmi adó rendszerének és

főleg behajtási rendjének — ha ugyan ez rendnek mondható! — megváltoztatásáról.

Tervezi még a miniszter ur a fényüzési adó értékhatárának fölemelését s a jövedéki büntetőrend tulszigorú szabályainak erős enyhítését. Ne legyünk igazságtalanok. A lársulati adó reformtervezete — amelyet közgazdasági mellékletünk más helyén talál az olvasó —, még a leglábbel jelent, ezért várható hatásaival külön foglalkozunk. *C'est tout! Ez az egész!* Na már most, ha ezek a hírek igazak s minden okunk megvan föltenni azt, hogy ezen tulmenő könnyítéseket nem várhatunk, akkor az új magyar miniszter urnak családjában lesz része. Mert a magyar adófizető közönség ezzel nem elégszik meg.

Mást várt: józan, belátó, emberi adópolitikát várt!

Nyomban szolgálhatunk is azzal, hogy mit várt. Az 1928. évi február 24-én a miniszter ur kiváló hivatali elődje által beterjesztett költségvetési előirányzat a magyar állam kiadásait az 1928/29. évi költségvetési évre 867.849.310 pengőben, bevételeit pedig 870.306.020 pengőben szabta meg. Ez előirányzat a magyar állami költségvetés föltöltését 2,5 millió pengő körül szabta meg. Ezzel szemben a pénzügyminiszterium legutóbbi jelentése július hónapra 2,3, augusztus hónapra pedig 6,3 millióval több bevétele mutat ki, mint amennyi a költségvetésben előirányzás volt. Hogy e föbblet mögött mi rejlik, azt valószínűleg sem a miniszter, sem a vezetők alatt álló miniszterium nem tudja. Nem tudja

mennyi gond, mennyi szaladgálás, mennyi utánpótlás, mennyi elszalasztott munkaalkalom, mennyi méreg s mennyi bosszúság lappang s bevételi föbblet mögött!

Ezt várta az új pénzügyminiszterrel a magyar közvélemény. Ne csak a budget legyen realis, ne csak a budget számoljon szerény emelkedéssel, hanem a miniszterium s főleg az adó-kivétel közegek is! Realis budgetköltségvetést várt a magyar polgárság, olyan adópolitikát, amely fölegedjék meg a költségvetésben előirányzott bevételekkel, ne igyekezzenek Karaffamódra minél több pénzt kifacsarni a magyar adófizetőből.

Ennyi a szükségletünk, ennyit kell bevennünk! Egy fillérral se többet!

Ennek a valóban morális elvnek az önnepélyes kijelentését várja a polgárság. De, úgy látszik, hiába várja. A karavan halad tovább s a magyar állam negyedszázaddal meghaladó pénzülföltésig továbbra is gyarapodni fognak a Nemzeti Bank trezorjaiban.

A kereskedők ne kérjenek pardont senkitől

Székesfehérvárott vasárnap a magyar gazdasági élet mostoha gyermekei: a kereskedők kongresszust tartottak. Azon kezdtek, hogy panaszkodtak. Előbb azonban bocsánatot kértek, hogy azért, mert panaszkodni mernek, ne tartsák őket defaitistáknak. A kereskedők kérnek bocsánatot, holott tőlük kellene bocsánatot kérni. Bocsánatot azért, hogy egy gazdasági és politikai rendszer évek óta hajlékadástól tartott rájuk. Bocsánatot azért, hogy gazdasági rendelkezéseiket és nemzeti politikai értékeiket költségvetőnk olyanok is, akiknek szava közhangulatot jelentett. Bocsánatot végre azért is, hogy a háboru utáni adópolitika terheit olyan kiméltlenül próbálták rájuk, mint ahogy a hidakat szokták, mondván: ha nem szakad le, jó; ha leszakad — annál jobb. Mialatt a vámvédelem megdrágította mindent s a gazdasági elzárkózás aranyfolyóiból mások merítették, a drágasággal kizárólag a kereskedőket tették felelőssé. Állami hivatalt csináltak a sajtosbolból is, de a bolt költségeit a kereskedőkön vasalták be. Ezért is illenek tőlük bocsánatot kérni... Egyébként nem példa nélkül valók ezek a kereskedelemellenes tendenciák. Láttuk Németországban, amikor a szabadkereskedelem ellen megindult a német nagyipari és agrártöke koncentrált támadása. Láttuk minden nagyobb politikai összejövetel után mindenütt s tudjuk, hogy még a jelszavak is ugyanazok voltak mindenütt, mint nálunk. Valahol a nemzeti szölamok lobogója alatt gazdasági és politikai dugarut akartak becsomposítani a nemzetek életébe elsősorban a szabadság és szabad mozgás modern típusának képviselőjét, a kereskedőt öntötték végig gyűlöletük tajtékjával. Nines hát benne semmi meglepő, hogy Magyarországon így csinálták. De mindenhol előkerült a kijázanodás keserves bűjtje. Vajon nálunk is? Amnyi bizonyos, hogy a kereskedelmi mérleg passzivitása fejbeköltöztette a gazdasági reakció és államszozializmus betegét, akik végre, mintha gondolkodni és gyögyulni kezdenének. A gazdasági problémák középpontjába a mezőgazdasági termelés irányának megváltoztatása és ezzel a kivétel fejlesztésének problémája került. A világereskedelmi igényekhez való alkalmazkodás szükségét már a legkomolyabb közzgadások a nemzeti önállóság és gazdasági megmaradás föltételeként kezdik hirdetni. Mintha világosság kezdene! De lehet-e kereskedelem nélkül kivittl fejlesztési? Lehet-e egy lenézett, meghurcolt kereskedelemmel ilyen súlyos föladatot megoldani? Próbálják meg, lehet-e kereskedelem nélkül ipart fejleszteni, mezőgazdasági exportot csinálni? Ne feledjék, hogy a német nagyipar fejlődésének első korszakában Bismarck is elismerte, hogy csak a német kereskedelem organizációjára lehet fölépíteni az ipari termelést és gondoljanak arra, hogy egyetlen angol iparos sincs, aki agylágyulásra ne gyanakodnék, ha valaki kételkednék a kereskedelem nemzeti hivatásában. Szerencsére vannak súlyos betegségek, amelyek nagy megrázkódtatások hatása alatt meggyögyulnak. A mai gazdasági helyzet ilyen megrázkódtatás! És ezért a kereskedők ne kérjenek bocsánatot senkitől. Tőlük kérjenek...

LARDOLINE RICIT MOTOROLAJ UJABB GYŐZELMEKET ARAT

Millenáris Pályabajnokság

abszolút győztese és körrekordere

Kovács Sándor (Chater Lea),

Millenáris Oldalkoesiverseny

győztese

Bauer József (Ariel)

LARDOLINE RICIT motorolajjal győzött

Kapható minden nagyobb autó- és motorkerékpárüzletben

Grünbaum
fiu- és leányka-
boykabátjai
bámulatos olcsók,
örökös választék!
Király-u. 13

Pesti Tőzsde

az számának több cikkkel:
Weiss Fülöp, a Kereskedelmi Bank elnöke: A gazdasági helyzetéről. Dr. Fenyő Miksa: A gyaripar problémáiról, stb. stb. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest IV, Városház-utca 6. Főszerkesztő: KALLÓS JÁNOS

Amiről mindenki beszél

A bankok betétkartzelének körlevelei széjjelfutottak az országban és elvitték a parancsot a kereskedőknek, iparosoknak, vállalkozóknak (a t. e. ügyfeleknek), hogy egy százalékkal több kamatot kell fizetniük, viszont közlik a betevőkkel, hogy felszámolással több kamatot fognak kapni. A dallamot, amelyet a jegybank a gramofonba beledalolt, így visszhangozta tovább a betéti kartel a közönség felé s ez a visszhang a pénz körforgásában néhány év alatt sokmillió pengőt jelent megint a bankok javára, de még sokkal több milliót a fogyasztókönöztség terhére. Az egy százalékkal megferhelt tisztelt ügyfél, aki csak fél százalékot kap betétejéért, ugye kénytelen továbbmenni az egy százalékos kárát a bankok által elkérszetti félszázalékos kárát is megkapja. A közbeszó kezeken átmenő áru így nem egy, hanem két, sőt három százalékkal megdrágulva jut el a fogyasztóhoz, aki köztudomás szerint olyan rózás helyzetben van mostanában, hogy oda se neki egy-kétszázalékos drágulás. A tisztelt ügyfelek kongresszusokon, gyűléseken, kedves családjuk körében panaszkodhatnak tovább, jajgathatnak a drágaság és a közterhek miatt, a kartel a nagy zenebonába vidáman belelékkanja az egy százalék és fél százalékos közti marzost, amely most már a markában marad, sohasem fog többet esőkkenni, áldjon vagy verjen a sors keze, ha leszállítja is a Jegybank a kamatlábat, a marzs megmarad, mert ez aztán föl van építve! Az egyetlen, ami föl van, mert egyébként mindent leépítenek, a rezsit, a tisztviselőket, a fizetéseket, a magyarországi kihelyezéseket, miközben ha nem esurran, esőppen egy kis kincstári adókedvezmény is számukra. Csak a bankok ne tudnák, hogy ez a mai időpont nem volt alkalmas erre a határozatra? Csak ők nem hallanak az alulról fölhangozó siránásokat? A Jegybank kényszerűség ke hatása alatt eszedekett, le a bankokat a betéti kamatfelémre seenni sem kényszerítette. Éppen e héten olvastunk emelkedetthangú cikkeket a magyar pénzüntézetek erkölcsi hivatásáról. Az emelkedett hanggal együtt jár talán a kamat emelkedése is?

Nagy föltűnést keltett egy évvel ezelőtt nemesak a budapesti, hanem a nemzetközi bankvilágban is, hogy a Scitorszky Tibor és báró Kornfeld Pál között fölmerült személyi ellentétet folytán báró Kornfeld Pál otthagyta a Magyar Általános Hitelbanknál betöltött vezérigazgatóhelyettesi állását. Azóta igen befolyásos tényezők részéről számtalan kísérlet történt arra, hogy ezek az ellentétek kiküszöböltesenek és így lehetővé téssék báró Kornfeld Pál visszatérése a Hitelbankba. Eddig ezek a kísérletek ered-

ménytelenek maradtak; az ellentétek annyira ki voltak hegyezve, hogy azok leomlópítása a közveitő tényezőknek nem sikerült. Most ugy értesülünk, hogy a kiegyezési tárgyalások kedvezőbb mederbe terelődtek, ugye, hogy nincs kizárva annak a lehetősége, hogy báró Kornfeld megis rövid időn belül visszatér az aktívítás terére. Kétségtelen, hogy a Hitelbank nemzetközi bankösszeköttetései szempontjából Kornfeld visszatérése nyereség volna erre a kiváló pénzüntézetünkre, azonban kétséges, vajlon Scitorszky megvalósíthatja-e azokat a föltételeket, amelyekhez Kornfeld a visszatérését köti...

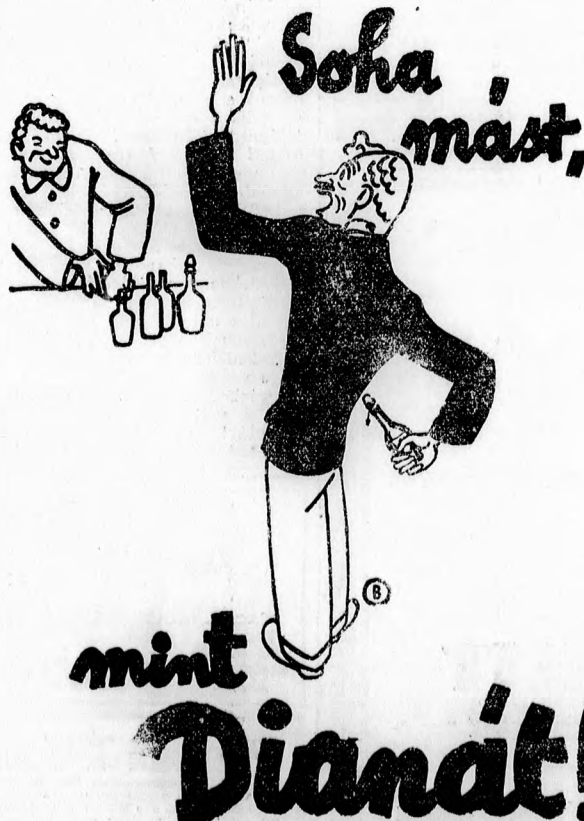
Szabóky Alajos pénzügyi államtitkár az elmúlt héten megkezdte nyári szabadságát. Miért húzták alá oly föltűnően egyes lapok, hogy Szabóky szabadságának eltelte után uból elfoglalja hivatalát a pénzügyminiszteriumban? Miért? Csak nem?...

A záloglevél-bank terve, amely a néhány hónap előtti lefolytatott tanácskozások után végleg eltemetettnek látszott, az elmúlt héten újból föléledt. A National City Bank, amely ezt a tervezetet tavasszal előterjesztette, nem nyugszik bele terrenek clejtésébe és újból igyekszik azt előtérbe állítani. Értesüléseink szerint azonban Wekerle pénzügyminiszter nem viseltetik a terr iránt annyi hajlandósággal, mint amennyit előde a terr iránt tanúsított. Wekerlének ugyanis az a föltétele, hogy a szabad verseny biztosítja leginkább a mezőgazdaságra az előnyös hitel föltételeket. Ha pedig itt koncentráció történne, vagyis ha egyetlen egy intézet bocsáthatna csak ki zálogleveleket és a záloglevelek tekintetében egy bármilyen nagy és erős amerikai bankkal előzetes lektési vagy följárlási viszonyban állana, az egyezményben megszüntetné a verseny, megszüntetné a többi amerikai bankok érdeklődését a magyar záloglevelek iránt, vég eredményben tehát esőppen az ellenkezőjére vezetne annak, mint ami célként előtűnik lebe, tudniillik inkább drágítaná, mint olcsóbbítaná a zálogveles kölcsönök föltételeit. Emellett súlyosan esik a latba az a körülmény is, hogy tulajdonképen a magyar zálogleveleket a newyorki piacon elsőnek a Lee, Higginson-bankház vezette be és azok számára ott piacot teremtett, lehetetlen tehát, hogy most, amikor ennek a bankháznak a működése folytán a piac meg van teremtve, a koncentrációban való előjogok más banknak adassanak. Ugye látszik tehát, hogy a jelzálogintézeteknek ez a kényszerűsége se el fog maradni és továbbra is a szabad verseny fog fönnállani, amely eddig a mi jelzálogpiacunkon elég kedvező eredményeket biztosított.

A Halász-ügy immár három hét óta foglalkoztatja a közvéleményt s még inkább azokat, akik ez áldatlan affér elintézésével a föszdéli intézmény megvédésére vállalkoztak. A lebonyolított bizottság most már haladéktalanul véget fog vetni ennek az ügynek, amelynek hasznátadásba ugyanis csak azért ment bele, mert a legmesszebbmenő előlékénységet és méltányosságokat akarta gyakorolni. Amint hallunk, a szükséges összegek különben is teljesen együtt vannak s még csak két-három kézzel kell megégyezni. Ezek a kisebb összegek abban reménykednek, hogy most már a kibonyolítás az ő hozzájárulásuk nélkül is meg fog történni s „arra játszanak”, hogy kárakalt másokkal fizetleik meg. Ez a morál eddig nem volt ismeretes a budapesti föszdében és azoktól a férfaitól, akik a kibontakozás nehéző föladatát éppen a föszde erkölcsi reputációja érdekében, fölkérésre vállalták, egyáltalán nem remélhető, hogy ezt az erkölcsi fölfogást fogják érvényre juttatni. A lebonyolított bizottság még ma utolsó kísérletet tesz arra, hogy a bujkálókat kötelességeik teljesítésére figyelmeztesse. Ha ez eredménytelen marad, a dolgot rendjén ez sem fog már változtatni, de nem tartják valószínűnek, hogy amellett a szolidaritás mellett, amely éppen ez ügy folytán a föszden kialakult, a bujkálók a jövőben mostani viselkedésüknek bármilyen hasznát is láthatnak. A föszde közhatalmátában a Halász-ügy teljesen kiérlelte azt a fölfogást, hogy az affér elintézése után számos szerzeteli és személyi kérdés megoldása válik aktuálissá. A Halász-ügy körül mulasztások és hibák történtek, amelyek megtorlást és intézkedéseket követelnek.

Az Atlantica példáján fölbuzdulva, amely tudvalegyen 3 millió pengő állambanélhez jutott, most a Levante szeretné ugyanezt, ugyanígy megkapni, hogy előlékésüljön az új tengerhajózásra. Ugye tudjuk, hosszú tárgyalások után most diólore jutott ez az ügy is és a pénz meg fogják kapni.

Jártak-e a világjáró magyar miniszterek Berlnben, nem tudjuk. Mindenesetre kelkedéssel kell fogadnunk azt a napokban elterjedt hírt, hogy a magyar-német kereskedelmi szerződés tárgyalásai a közeljövőben megindulnak. Nem furcsa és nem vérbeli magyar jelenség-e, hogy ennek az országnak van már leereskedelmi szerződése Finnországgal és Franciáországgal, Angliával s az Egyesült Államokkal, csak a legnagyobb kontinentális hatalommal, a legnagyobb élelmiszerforgasztóval, a német birodalommal nincs. Pedig a magyar külkereskedelmi forgalomban a német birodalom Ausztria és Csehszlovákia után a harmadik helyen áll, s a kéé ország külkereskedelmi forgalma egyre jobban a mi hátrányunkra toódik el. Az eltulodás nem olyan katasztrofálisan nagymérvű, mint a csehszlovák közársasággal való forgalmunkban, de így is elég elsomorító. Az 1926. évi forgalomhoz képest a német bevétel Magyarországra 1927-ben kerek huszonöt százalékkal, az előző évi forgalom egynegyedével emelkedett, addig Magyarország kivétel Németországba nemesak hogy nem maradt állandó, hanem egy-néhány százalékkal esőkkent s keres híján a felét teszi ki a Magyarországra irányuló német kivételnek. Ennek oka a Csehszlovákiával kötött szerződésben bevezetett alacsonyabb ipari vámak, amelyek előnyeit a legtöbb kedvezményi záradék alapján Németország is élvezi. Ennél megdöbentőbb s elsomorítóbb jele a magyar gazdasági politika tervezéttelensége nek keresve sem található s ha egykor a mai regime jellemzésére egy adatot keres a förténetíró, csak ezt a pár számot kell kiragadnia. S ez az oka annak is, amiért a magyar közvélemény olyan élesen kérdezi, vajlon Bud és Mogyer miniszter urak jártak-e Berlnben is? Vagy egyedül és kizárólag a külföldi magyar borvendéglők ügyét viseli szívén a földművelésügyi miniszter ur, aki olyan nyomatékosan követeli magának a magyar mezőgazdasági kivétel megszervezésének a jogi?!

Legmagasabb kitüntetés: I. díj, kétszer 311 pont
Szállítók elsőrendű törzsemből
Harzi Edelroller énekes kanárikat
Tenyészhimék és előnékesek 16, 20, 21 pengő.
Prima kiállítási énekesek 25, 32, 40 pengő. Fajkölcsök 4, 5, 6 pengő. Nem fényviselői árak! Nincs ko-kázat! Élve érkezésről jótállás, 11 napi próbaidő, szállítás mindentudva.

FRIEDRICH SAUER, Wien IX, Nussdorferstrasse 34
Kallitkák! Arjegyzék ingyen! Madárcelekt!

MAGÁNKIADÁSÚ,
csak gyűjtők részére készült könyvekről ismertetést küld megföldi portó ellenében. **Dr. Benedek Margit, Temevár II. Bárány-utca 13.**

Fehérbutorok
Konyhák, Előszobák, Különleges leány szobák, Fehér hálószobák
kizárólag elsőrangú minőségben HAVAS asztalosmesternél, Sommelweis-u. 5 és Rózsa-u. 20. Tel. J. 379-14. Fizetési kedvezmény

Benda József műbutor- és asztalosárugár
kiállítás a III. Késművesipari Tárlaton. Városi mintakert: Wesselényi-utca 11. - Gyár: Herold-utca 33. szám

„A kormány napsugara nem egyformán jótékonyak mindenki számára, hanem privilegizáltak melengetnek!”

— mondotta Székács elnök vasárnap a kereskedők székesfehérvári kongresszusán

„A tultengő állami bürokrácia leépítésével, az improduktív indokolatlan kiadások megszüntetésével kell az adóterhen enyhíteni!”

Székesfehérvár, október 14.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Székesfehérvár ünnepi díszbe öltözött vasárnap a hetedik országos kereskedelmi kongresszusra. A fővárosból két-háromszáz vendég érkezett, akiket a vasárnapi *Zacaras Aladár* polgármester és *enyigény Wertheim Pál*, a fehérvári Kereskedelmi Társulat és Csaruk al-elnöke fogadtak üdvözlőbeszéddel. Negyed 10 órákor a megyeházán megkezdődött a kongresszus, amely *Karl István* bevezetőbeszéd után

Székács Antal

felsőházi tagot választotta meg elnökévé. Székács a következő nagyhatású beszéddel nyitotta meg a kongresszust.

— Ha panaszkok hangzanak el, ha bajokat fogunk fölvenni, azt senki defajitizációnak ne merje minősíteni, amint ez az utóbbi időben kezd divatni válni. Nem vagyunk pesszimisták, sem defatisták, mert aki termel, vállalkozik, kereskedik, aki gazdasági tevékenységet fejt ki, csak optimista lehet. Az államháztartás konszolidációja fölkelte a külföldi bizalmát és lehetővé tette hogy külföldi tőke nemleg megtermékenyítse gazdaságunk talaját. De a külföldi tőkének nem fordítottak mindig produkív célokra

és a köznevelők állami megmentéséről távolról sem voltak elégedők, hogy az életről gazdasági szerkezetet, értékteremtést a szükséges mértékig fokozzák. A társadalom nagy része még mindig súlyos megélhetési gondokkal küzd, a lakosság fogyasztóképesége lecsökken, a közpóztály megmentésének kérdése semmit sem halad a megoldás felé.

Magyarországon probléma, hogy az emberek egy jelentékeny része miból él?

és hogy kős hazánkban tulnépedésről beszélhünk: a közgazdaságnak elszegényedésnek, értéktelenségnek, elagyánulásnak bizonyították. Azt látjuk, hogy a kormányzat minden téren korlátozza a munkát, a kenyérkeresetet, az evésfelvételt, azt látjuk, hogy

a kormány napsugara nem egyformán jótékonyak mindenki számára, hanem privilegizáltak melengetnek

és nap-nap után érezzük annak hatását, hogy az állam és a köznevelők a magán gazdaságot versenytársak kelnek. Az államnak túlságos beavatkozása a magán gazdaságba komoly aggodalmra ad okot a kereskedők és iparos társulatok körében. Amíg a kereskedelem megfogyott tőkélvél kiad a magas kamat és a nagy adók súlya alatt, addig a fogyasztási szövetkezetek az állam nemcsak olcsó pénzzel

támogatja, hanem adókevelményekben is részesíti. Ezt az egyenlőtlen versenyt a győzelem kereskedelem nem bírja el. Meggyőződésünk szerint

az állam tultengő bürokráciájának leépítésével, improduktív, indokolatlan kiadások megszüntetése által, erősebben keresztülvitt takarékos-sággal enyhíteni lehetne az adóterhen

is, amelyek alatt a dolgozó polgárság, de különösen a kereskedelem vesztődik. Az adóterhelés súlya alatt görnyedő adófizető jobb bánásmódot, több ki-méletet és nagyobb igazságszolgáltatást érdemelne meg. Joggal követheti meg, hogy

az adóhatóságok ne lánssanak minden kereskedő-
hen és minden adóalanyban egy gyanus alakot,

aki az állam körébe tör és ne tekintse az adó-
kimmunkálást és követést rúzsának, amely az adó-
alanyon rajtatölhetnek. Új pénzügyminiszterünkől
reméljük, hogy az adópolitikájában és adóminis-
terében más szellemet fog meghonosítani és ve-
nélni, hogy a forgalmi adókat, a tégelytűt adókat
előtérbehozva fontos kérdéseit sürgetően a nagy-
oldal felé viszi. Kereskedelmi mérlegünk nézőpont-
passzivitása, ha pillanatnyilag nem aggasztó is,
eltűntetése az egész nemzetnek súlyos problémája. A
passzivitás kérdése par excellence kereskedelmi
kérdés, mert hiába termelünk, ha termékeinket kel-
tően nem értékesítjük, ki nem vihetjük. Meg kell
állapítanunk, hogy

az államot súlyos mulasztások és hibák terhelik.

Azokat a nehézségeket és akadályokat, amelyek
kérletet és igazság kereskedelmünk elé tornásoz-
nak, az illetékes felelősök nem igazságszolgáltatás-
térni és semmi érveket, summi megértsést a kivétel
nagy jelentősége iránt nem tanúsítanak. A kor-
mányunk ez a politikája, amelyet mindenféle hira-
talan alakulatokkal belekatonáztatják kereskedelmi
fildatókba, sokszoros károkat okozott.

Az állami kereskedelemben, az államilag támo-
gatott szövetkezet és szövetkezeteknél elvészett a
belefeleltetett közpénzek nagy része

és emellett visszatérítődött, exportunk, keresked-
elmünk pedig ezek az akciók az egyenlőtlen állami
és szövetkezeti versenyekkel meggyőződésünk. A passz-
ivitás megszüntetéséhez tehát elsősorban a keres-
kedelmet megerősítő, exportfejlesztő, a keresked-
elmét megbecsülő politika kell

Bele kell vinni a kereskedelmi szellemet, a gaz-
dasági gondolkodást, a mindennapi kenyérkér-
dést a politikába is,

mert a gazdasági kérdések döntik el ma már az
országok és népek sorsát.

Most az üdvözlőbeszédet következtek, *Mor-
cay* államtitkár a kereskedelmi miniszter, *Zacaras*
polgármester Székesfehérvár város közönsége,
Harranck alispán a vármegye és gróf *Károlyi József*, Székesfehérvár képviselője
a vármegyei gazdasági egyesület nevében köz-
szóltató a kongresszusra, amely ezután meg-
kezdte érdemleges tanácskozásait.

Báró Madarassy-Beck Gyula az állam beavatkozá-
sától a magán gazdaságba tartott elválasztás és határo-
zati javaslatot terjesztett elő, amely szerint a kon-
gresszus arra kéri a kormányt, hogy

az államnak a gazdasági életben való közremű-
ködése a lehető leggyorsabban a békebeli legítim
határok közé korlátozódjék.

Vértes Eml., az Omke alelnöke és *Horváth Ist-
ván*, az Omke főtitkára a szövetkezetek és közze-
mek versenyét bírálták, *Tolnay Kornél*, a Máv. vol-
elnöke a közlekedési politika problémáiról beszélt.
Határozati javaslatot terjesztett elő arra vonatkozó-
lag, hogy a kongresszus kérje a kereskedelmi kor-
mánytól, hogy közlekedési kérdésekben ne egyes
vállalatok megérdekeire, hanem az általános köz-
gazdasági és közforgalmi érdekekre legyen tekint-
ettel.

Nagy vitát váltott ki az adó- és illetékkérdések
tárgyalása.

Bodrogai József, az Omke titkára előadói beszédében
tiltakozott az ellen, hogy az adókevelés minden ala-
pot nélkülözös beszélés után és ne a hitelt érdemlő
üzleti könyvek alapján történjen. Szükség van —
mondotta — a társulati adó csökkentésére, nehogy
meggátolja a vállalatok osztalékfizetését. A köz-
terhek olyan fokra emelkedtek Csonkán Magyarországon,
hogy a békebeli megterhelést túlhaladták és ezeket
az elszegényedett közgazdaság nem bírja el. A for-
galmi és fenyűzési adó kérdésének *Eppinger Károly*
volt az előadója. A kereskedelmi legsúlyosabb réte-
g — nyomd — változatlanul szenvednek a for-
galmi adó mai rendszere által és az egész kereske-

delem szenved a tisztességtelen elemek illegitim ver-
senye alatt. Határozati javaslatot terjeszt elő, hogy
a kormány terjessze ki valamennyi cikkre a
fázisrendszert

és a fenyűzési adót reformálja oly módon, hogy ez
valóban csak a fenyűzési jelentő fogyasztást sújtja.

Délben 1/2 órákor félbeszakították a tanács-
kozást és a kongresszus résztvevői a Szent
István-teremben rendezett bankettre mentek.
Az első pohárköszöntőt gróf *Széchenyi Viktor*
Jóispán mondotta a kormányzóra, majd *Zacaras*
polgármester, *Morcay* államtitkár és *Szék-
ács Antal* szólaltak föl. Délután 3 órákor
folytatódott a kongresszus, de

a kereskedelemügyi miniszter, akinek a
program szerint rövidebben kellett volna
megérkeznie, a szeles idő miatt nem ér-
kezett meg.

Rajki István (Nagykanizsa), *Weisz Miksa* (Székes-
fehérvár), *Vértes József* (Székesfehérvár), *Weisz*
Gyula (Újpest), dr. *Bartha István* (Nagykanizsa)
rövid beszédei után báró *Madarassy-Beck Gyula*
határozati javaslatot terjesztett elő, amely szerint

a kereskedelmi kongresszus az adókérdésekben
együttes eljárásra hívja föl a mezőgazdaságot,
az ipari érdekképviseletet és a Töbe-t.

A jövődeki rendelet ellen indított akciónak is azért
volt legalább részbeni sikere, mert az összes érde-
keltek egy fronton állottak. *Falkay Kálmán* föl-
szólalásában magáévá tette és elfogadásra ajánlotta
a javaslatot. *Ducsek Géza* az esőidőnyen reformját
sürgette és a hitelvédelem kérdését fejtegette beszé-
dében. *Dokk Lure* (Székesfehérvár), *Magyar Ber-
talan*, *Radó Rezső* és *Farkas Vilmos* beszédei után
vitéz *Borcsi Barczes Gábor* a november 3-11. között
rendezendő Magyar Hétrel beszélt. A kongresszus
kinomolta, hogy

a Magyar Hét sikere érdekében minden keres-
kedő a legteljesebb odaadással fog közreműködni.

Tonelli Sándor, a szegedi kereskedelmi és ipar-
kamara főtitkára a magyar kivétel fejlesztési poli-
tikájáról, *Szega Aladár* terményértékesítési kér-
désekről adott elő. *Vannony Lajos* a vátterheknek
újabb kereskedelmi szövetségek megalakítását
való esékéntesére tett indítványt.

A kereskedelmi kongresszus elfogadta az
előadók által előterjesztett összes határozati
javaslatokat és a késő esti órákban ért véget.

A dohányjövődék monopolisztikus alapon
való kiszolgáltatása alakított konzorciómat a
Hitelbank és az Angol-Magyar Bank. Arra
vállalkozniak, hogy eladják a magyar dohány-
fölsőleget és belekapcsolódnak a dohány-
importba is. Látjuk az egész világon és itthon
a saját bőrünkön tapasztaljuk, hogy a mono-
polisztikus ványzat mily végletes a fogyasztó-
közönségre, mennyire ugonyja a túlméreg élet-
standárdját. Ezen ezért nem tudjuk elkép-
zelni, hogy még a mai kormányzat is ilyen
konceptiót a magáévá tegyen.

A Hitelbank érdekeltisége a párisi piacon.
Párisból jelenti a Reggel tudósítóját: A Ma-
gyar Általános Hitelbank és a bécsi Credit-
anstalt érdekeltiséget vállalt a Société de
Banque pour le Commerce et l'Industrie-
nel, amelyet az Union Européennehez tartozó egyik
vezető csoport körülbelül egy évvel ezelőtt ala-
pított Párisban. A bank most elhatározta, hogy
alapítókét emel, az új részvények pedig az a
közép-európai bankcsoport veszi át, amelyhez a
két intézet is tartozik. Minthogy a párisi pénz-
piacon jelentősége a francia frank stabilizáló-
dása folytán lényegesen emelkedett, minden-
estre figyelemre érdemes jelenség, hogy kül-
földi bankok, habár egyelőre csak kisebb fran-
cia intézeteknél, érdekeltiséget vállalnak.

FINOM KÖTÖTTÁRUK
BRAUMANN-
nál
Vörösmarj-tér (Gerbeaud-palota)

FÖLHIVÁS
a köztisztviselőkhöz és
közalkalmazottakhoz!
AZ „ANNUITÁS”
HÁZÉPÍTŐK SZÖVETKEZETE
(TELEFON:
V. DAKÉP-utca 2) Automata 113-06)
a nagy, kis, népjólteti és munkügyi minisztérium
5748/1928. számú, valamint a n. kir. Pénzügyminis-
terium 127.803/1927. számú felirata alapján megkezdett
a család- és társasági optikének keresztülvételét
Az építkezni kívánó köztisztviselők
és közalkalmazottak 30 éves törlesz-
tésre, lakbérüknek lekötése ellenében
kisebb hozzájárulással építkezhetnek
Részletes fölvilágosítás
az „ANNUITÁS” irodájában:
dél előtt 9-2-ig és délután 4-7-ig

ADMIRAL
Az
előkelő világ
táncszalonja
Magyar-utca 5 Tel: Aut. 851-26

Párisi Kalitka
4
külföldi
revüstar
a
**Parisien
Grill**
szencziációs októberi
műsorában
Asztal- és páholyrendelés telefon: 988-09
Dr. KAJDACS szakorvos
rendel: 10-4 és 7-8-ig
Vitéz, József-kürtút 2. szám Idrú- és női betegnek

Wekerle a társulati adó reformjával akarja fokozni a részvények osztalékát és meggyógyítani a tőzsdét

A részvénytársaságoknak nem lesz többé okuk igazi jövedelmek eltitkolására

(A Reggel tudósítójától.) Wekerle pénzügyminiszter, amint az A Reggel közgazdasági mellékletének más helyén olvasható, érettnék tartja a helyzetet arra, hogy adóelőleptési politikájában az első határozott lépést megtegye. Arról van szó, hogy

a társulati adó régen követelt reformját megvalósítsa

s ezzel felszabadítsa a részvénytársaságokat azok alól az ügyeskedések alól, amelyekkel mérlegeiket készíteniük kellett és ami még fontosabb:

megnyissa a lehetőséget az osztalékpolitika kedvezőbb irányra számára.

A társulati adót a ma érvényben levő törvény a részvénytársaságok részvényeinek névértéke és az általuk fizetett osztalék közti arány szerint állapította meg egy mérész úgrásokkal kombinált adókules szerint. Ez az adózási mód a vállalatokat arra ítélte, hogyha nem akarták osztalékuk orozslánrészt adóvá alakítani, kénytelenek voltak

a legfurfangosabb módokat kieszelni,

hogy minél kevesebb jövedelmet mutassanak ki s miképp dugdosák el tartalék, tantiemek, alapok dotálása, stb. című jövedelmeknek gyakran legnagyobb hányadát. Ez a társulati adórendszer volt legtöbbször az oka, hogy

a részvényesek a nagyjövödelmezési vállalatok papírjai után is kevés osztalékot kaptak

és inkább betétkbe helyezték pénzüket. Ez a helyzet nagyban hozzájárult a tőzsdé pusztulásához. Mindenki tudta és érezte, hogy az osztalékpolitika mai irányja mellett nem gazdaságos dolog részvényekbe helyezni a tőkétet, viszont a részvénygazdálkodás világszerte folyó hatalmas fejlődése mellett fönn nem tartható állapot az olyan, amely szinte

intézményesen zárja el a tőkétet a részvénypiactól.

Most végre kiforrott az a terv, amely érti arra, hogy megvalósuljon és amely a társulati adó egy bizonyos átlagának fixozására és hosszabb időre való átalányszerű lekötésére irányul. Arról van szó, hogy

a társulatok legutóbbi osztalékadójukat,

mint átalányt egy igen hosszú időre, husz évre kössék le és hogy az sem több, sem kevesebb ne legyen a mostaninál.

Ez a terv ugyan érzékenyen sújtaná a hanyatló vállalatokat, viszont husz éven át mentesít az adóemeléstől és az afféle zaklatásoktól, amelyek beálltak, ha valamely társulat például 5%-ról 6%-ra emelve osztalékát, ezért az egyszázalékos osztalékemelésért

tízszázalékos társulati adóemeléssel

A magántisztviselők fölmondását és végkielégítését új törvény fogja szabályozni

E héten anket lesz Papp államtitkár tervezetéről a kereskedelmi miniszteriumban

(A Reggel tudósítójától.) A kereskedelmi alkalmazottak, akiknek fogalma alá itt a banktisztviselők és a gyári tisztviselők is tartoznak, évek óta folytatják a küzdelem szolgálati jogviszonyaik szabályozásáért. Most a küzdelem

új fázisába jutott

azaz a törvényjavaslattal, amelyet Papp Dezso nyugalmazott kereskedelmi államtitkár készített és amelyet a különböző érdekeltek

e héten tárgyalnak

a kereskedelemügyi miniszter által egybehívott anketon. A gazdasági, mint szociális szempontból egyaránt nagyhorderejű kérdésnek megértéséhez a következők ismerete szükséges: Az alkalmazottak jogviszonyait régente a kereskedelmi és ipartörvény rendezte olyképen, hogy a fölmondás idejét megszabta ugyan, de hozzá-tette, hogy a munkaadó ezt az időt csak akkor tartozik respektálni, „ha más kikötés nincsen”. Természetes, hogy az esetek legnagyobb részében volt más kikötés. Nagy

keserőségek forrása

volt ez és erős mozgalmat váltott ki, amíg végre Tisza a háború kitörésekor a háborúba vonuló alkalmazottak helyére való visszavonulást végkielégítés kötelezettsége mellett biztosította. Garami alatt a kérdés újabb szabályozást nyert egy a fölmondás, mint a végkielégítés kérdésének rendezése által, hogy a fölmondási időt hat héten, kétevi szolgálat után három hónapban szabták meg. A fölmondás csak a hó végére szólhatott, irásban volt megteendő, egy hónapnál tovább terjedő próba-idő nem volt kiköthető és határozott időre szóló szerződéseknél fölmondás nem volt. A Garami-féle rendelet kielégítette az alkalmazottakat, migsem a Friedrich-kormány 1919 augusztusában a rendeletet eltörölte és

a fölmondásra vonatkozó időt a külön meg-egyezések bizonytalanságától tette függővé.

Ez olyan helyzetet teremtett, hogy az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés és az alkalmazottak közös meggyezésre lépe, az öt éves szolgálatot fogadták el a végkielégítési jog megállapításának alapjául. A végkielégítés pedig egyhavi fizetés legyen minden három év után. Ezt a megállapodást a kormány szankcionálta s ez a mai állapot. Most a Kereskedelmi és Iparkamara indított mozgalmat a szabad egyezkedésen alapuló jogállapot visszaállítására és a végkielégítési jog megszüntetésére. Ez ellenhatást váltott ki és végül is kielétele a kormánynak azt az elhatározását, hogy Papp Dezstől olyan tervezet készítésével bízza meg, amely a kérdést végleg szabályozza.

Ez a tervezet a fölmondási időt is, a végkielégítés kérdését is szabályozza, és pedig olyan elvek szerint, mint az 1910. évi rendelet.

A végkielégítési kötelezettséget öt évhez köti, törvénybe iktatja a szabadságidőt két-négy héten s azt mondja ki, hogy

aki nem ad szabadságidőt alkalmazottjának, kihágást követ el.

Az érdekeltek két tábora két különböző állásponton van. A munkaadók semmiféle szabályozást nem fogadnak szívesen, mert a szabad egyezkedés hívei. Ezzel szemben az alkalmazottak

bűnhődött. Aki ismeri a magyar vállalatok legjobbjainak helyzetét, az tudja, hogy ha ezután ezek a vállalatok csak jövedelmük ama részét fordítják az osztalék emelésére, amelyet csak a társulati adókuleson és a tisztességes jövedelmevalláson takarítanak meg, gyakran

százszázalékkal is nagyobb osztalékot fizethetnek,

mint eddig és emellett épp úgy dotálhatják alapjaikat, igazgatóikat és tisztviselőiket, mint eddig.

Nem szabad felednünk, hogy a külföldi tőke eddig javarészt csak közköcsönök alakjában, rizikóvállalás nélkül, nagy kamattaléll és nehéz kibocsátási arfolyamon jött be hozzánk és hogy egy kedvező osztalékpolitika mellett, értékpapírkitételünk is fejlődni fog, ami feztési mértékünk szempontjából is súlyosan esik a mérleg serpenyőjébe.

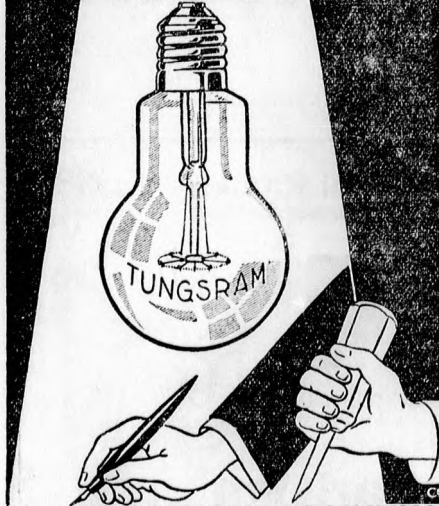
mozottak abból indulnak ki, hogy főnök és alkalmazott nem bir egyenlő szerződési akaratral, mert a szerződéskötésnél mindig a gazdaságilag erősebb fél az úny. Ilyenformán ragaszkodnak a kérdés törvényes rendezéséhez

s szabályozni kívánják a munkabér, munkaidő, fölmondás, végkielégítés, szabadságidő, belegsegélyezés stb. kérdéseit. Az anketen ez a két álláspont fog megütközni a javaslat körül.

× A protestáns egyházi kölesön ügyében fölkeretünk annak a közlésére, hogy az eddig megszavazott és rendezett kölesönök 84% amutás mellett a ha 22% kölesönök részét, A kibocsátás 14 arányban történik. A kibocsátás arfolyamát a legközelebb Genfben megtartandó igazgatósági ülés fogja megállapítani.

× Az Union Nasle végrehajtóbizottsága elhatározta, hogy az 1925 június 22-i közgyűlés által adott fölhatalmazáshoz képest kibocsátja az ezen közgyűlési határozatban megjelölt részvények egy részét. A kibocsátás 14 arányban történik. A kibocsátás arfolyamát a legközelebb Genfben megtartandó igazgatósági ülés fogja megállapítani.

TUNGSRAM

JO' VILÁGÍTÁS = JO' MUNKA

Butor
A legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, garnitörök nagy választékban a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett kaphatók
BLAU GEZA
Podmaniczky-utca 18. szám

SAKORVOSI rendelő
vér- és nemibetegek részére
EZÜST SALVARSAN ÖLTÁS
Bendelés egész nap, Rákóczi-ut 32, I. e. 1, Rókussal szemben

Veszünk, eladunk és művészielen javítunk

keleti szőnyegeket és antik butort, „Antikar” Rt (Sternberg Z. J.) Dob-utca 31. sz., Kázinycy-utca sarkán. Telefon: J. 408-08

Magyar Királyi Osztályosorsjáték
Minden második sorsjegy nyer!
A következő budapesti főarúsiók (kerületek szerint) ajánlják sorsjegyeiket:

Dr. Óhidi Légmán Leóné
Horthy Miklós-ut 37 Telefon: József 306-66

Dembinsky B. bankház,
Zsigmond-u. 8
Aut. 511-97

OCSKAY SANDOR
Dorottya-utca 3
Wurm-utca sarkán
Aut. 814-85

Dr. VAJKAI NÁNDOR
bank- és váltóüzlet
Szabadság-tér 4 Telefon: Aut. 273-63

HEGHT BANK Rt
most
Andrássy-ut 3

SALZER ILLÉS
VI. Hajós-utca 15

DELEJ LÁSZLÓ
Erzsébet-körut 34

KELLNER G. Telefon:
József 415-45
bank- és váltóüzlet, Wesselényi-u. 35

László M. Rákóczi-ut 9
Telefon:
J. 458-21

Mártony Arnold és Társai
Kertész-utca 50

HOLLANDI BANK
Baross-utca 1 Tel.: J. 461-99

SCHEIN GYULA
József-körut 26. sz.
Telefon: J. 423-77

Földalta: **Leopold Gyula** hirdetővállalata
Erzsébet-körut 39. (Alapított 1896). Telefon: J. 421-85

VASÁRNAPI SPORT

A feljavult Ujpest izgalmas csatában 3:3 arányu eldöntetlent csikart ki a Hungáriától

Az ujbpesti csapat góllövője Wilhelm és a kitünően bevált Wetzer voltak, a kék-fehéreké Kalmár, Hirzer és Molnár. — Wilhelm és Borsányi kiállítása után az Ujpest kilenc játékosai is meg tudta akadályozni a Hungária győzelmét. — Az ujbpesti csapat közönsége inzultálta Hirzert és Révész, a Hungária trénerét

A Hungária, a Ferencváros és az Ujpest egyforma esélyekkel pályázik a profibajnokságra

(A Reggel tudósítójától.) Az ötödik bajnoki forduló szép és izgalmas mérkőzésekkel igyekezett fátjolt borítani a magyar futballsport mult vasárnapi hármis katasztrófájára. A futballvezérek kétségbeesett erőfeszítése, melylyel mindjárt az első héten — mint ahogy köteleességük is volt — hozzáláttak a porig előzött labdarugósport bajnokai oroszlásához, Jekelynek kioperálásához, jó hatást tett az elkeseredett közönségre és így a Hungária-Ujpest-mérkőzésnek már nem kevesebb, mint 25 ezer nézője akadt. És ha redmúlattak arra, hogy a mult vasárnapi gúszos Bécs-Budapest városközi meccsre mindössze 20 ezer ember volt kíváncsi, akkor ez intő példát szolgálhat a szövetség urainak: egy-egy izgalmas és szép játékot igényő bajnoki mérkőzés még ületnek is jobb, mint holmi „városközi” összecsapások, amelyekből nagyon kitalál a láb, az anyagi érdek, de amelyek a szövetség meggazdagítása helyett igen gyakran a magyar futballsport tekintélyének megfogyatkozására vezetnek. A legjobb útlet: egészséges sportot nyújtani és a nemzeti érdekét is csak egészséges sporttal szolgálhatjuk. És ebből a szempontból biztató jel a vasárnapi „derby”, amelyen a Hungária és a lemesárái Wetzerrel atalapon följavult Ujpest 3:3-as eldöntetlenben egyeztek ki egymással. Mindkét csapat izgalmas és mutatós labballal játszott, ami óvndó figyelemreméltóbb, mivel a Ferencváros, bár a III. kerületet biztosan 3:0-ra verte, ahogy sem tudja visszanyerni régi nagy formáját és így a profi bajnokság sorsa teljesen nyíltá vált három csapatunk részére. A zöld-fehérek vasárnap irattak első bajnoki győzelmüket, sok örömmel

azonban, sajnos, nem lehet benne, mivel az október 28-iki Középeurópai Kupadöntőn ilyen játékkal aligha állhatják meg a helyüket a bécsi Rapiddal szemben. Reméljük, hogy a még hátralevő hét elegendő lesz játékerjük megfelelő gyarapítására. A bajnoki tabella egyébként az ötödik induló után érdekesen fest:

1. Hungária	---	5	3-2-0	15:6	8
2. Nemzeti	---	5	3-2-0	11:7	8
3. Kispest	---	4	3-1-0	7:3	7
4. Ujpest	---	5	2-2-1	10:9	6
5-6. Boeskey	---	5	2-1-2	8:8	5
5-6. Somogy	---	5	2-1-2	6:6	5
7. Vasas	---	5	2-0-3	8:12	4
8. III. kerület	---	5	1-2-2	4:9	4
9. Ferencváros	---	3	1-1-1	6:5	3
10. Bástya	---	4	1-1-2	7:6	3
11. Budai 33-as	---	4	0-1-3	7:14	1
12. Sabária	---	4	0-0-4	5:9	0

A Hungária továbbra is vezeti. A Nemzetivel és a Kispesttel együtt megtartotta vezetőségét. A Nemzeti 3:1-re verte a Bástyát, az eddig mindössze egy pontot veszített Kispest pedig 2:1-re a Vasast. Az ötödik forduló legnagyobb meglepetése a Sabária negyedik veresége. A letört szombathelyi csapat ahogy se tud magára találni. Saját otthonában 2:1-re kapott ki az újonc Somogytól, amelyet második bajnoki győzelmé az 5-6-ik helyre segített előre. A Ferencváros egyelőre a kilencedik helyen áll, de még csak három mérkőzést játszott, azt is legerősebb ellenfeivel, úgy, hogy előretörése minden héten esedékes. Szeghajtok a Budai 33-as és a szerencsétlen Sabária, amelyek eddig még egyetlenegy pontot sem sikerült szereznie.

Hungária-Ujpest 3:3 (1:0)

Hungária-ut — 25.000 néző — Biró: Boronkay G.

A szezon harmadik „derbymeccsében” a Hungária nagy favoritként indult. Hiába jöttek Ujpest felől a bizakodás legjobb hírei, hiába frissítették föl a lila-fehérek csapatát a nagy találkozás előtt, a Hungária hívei biztosra vették csapatuk győzelmét. A mérkőzés aztán megafolta azokat, akik Ujpest képességeit lebecsülték, mert a mérkőzés nagyobbik felében

a lila-fehér csapat támadott többet,

stílus és lelkesedés tekintetében is föllimulta a Hungáriát és még akkor is veszedelmes tudott maradni, amikor a bíró szigor két játékost parancsoltá le a küldöttről. A bizalgó eredményt Ujpest nagyszerűen funkcionáló halvesorának köszönheti, amelyben

Borsányi ragyogó teljesítménye

volt a mérkőzés legörvendetesebb meglepetése. A veszedelmes Hirzer-Nagy-szárnyat kellett tartania és ez a legteljesebb mértékben sikerült is neki. Emellett ideje maradt még ahhoz is, hogy csatársorát jó labdákkal lássa el. Borsányi klasszisjátékával uralkodott a pályán, kétségben kívül ő volt a mérőny legjobb embere. Halftársai szorgalmasan támogatták, megértően játszott azonban a csatársor is, amely

Wetzer személyében elsőrangú dirigenszt kapott.

Jóalaku, merész játékos, ötletes és technikája is van. Szárnyait megfelelően foglalkoztatta és ha Ströck vagy P. Szabó kijátézza igazi formáját, az ujbpesti csapat győzelmé aligha lett volna megakadályozható. Szentmiklóssy szokatlanul agilis volt, Wilhelm formája is biztató. A védelem alig hibázott, a két Fogl teljesen fairen és biztosan rombolta a Hungária-csatárok támadásait, határozottan jobbak voltak, mint vasárnap az osztrákok ellen. Acht kissé bizonytalan volt, a gólokról azonban nem tehet. A Hungária csapata továbbra is tartja formáját és hogy ma meg kellett elégednie az eldöntetlennel, ez csupán annak a bizonyítéka, hogy

a mai Ujpest sokkal komolyabb és veszélyesebb ellenfél volt a két hét előtti Ferencvároshoz.

A kék-fehérek csapatának legjobb része a közönség védelme volt. A két bekk a szezon eleje óta egyre javul. Kocsis a legveszélyesebb helyzetekben lépett közbe, Mandl ismét a régi szép szabadtéri rugásaival lepté meg híveit. Műgöttük pedig Ujváry kezében „ragadt a labda”, csak a második gólnál készt egy kiesit. A halvesor volt az egyetlen csapatrészt, amelyben visszaesés észlelhető. Különösen a centerhalf Webornél reklamáltak két hét előtti szép játékát. Ma semmi sem sikerült neki. Így aztán a csatársor magára maradt és vagy a védelemről kapott labdákkal támadott, vagy pedig magának kellett hátravonulnia labdáért. Ez rengeteget vett ki a játékosokból, akik még így is jól végeztek feladatukat.

A csatársor legjobb embere Hirzer volt, minden lefutása veszélyt jelentett, amellett lövésével is szerencsés volt. Csak olyan önző ne lenne... Nagy és Kalmár változatlanul szépen játszottak, a jobbszárny azonban lassu volt.

A mérkőzés egyetlen érdekfeleke izgalmas, változatos és érdekes küzdelme volt, amelyben egyik csapat sem tudott a másik fölé kerekedni.

A sok gól, az eldöntetlen eredmény hü tükre a játéknak,

amely hol a Hungária, hol az Ujpest térfelében hullámzott, egy percig sem lankadt. Az eredménnyel egyik csapat sincs megelégedve, mindgyik a saját győzelmének jogosságát vitatja. Talán ez bizonyítja leginkább a 3:3-as eredmény igazságosságát. Ha az Ujpest támadásában talán több is volt a tűz, az erély, a Hungária finomabb és csiszoltabb csatárjátékokat produkált és egy árnyalattal a védelemben is föllimulta ellenfelét. Klasszisdífteneit csak a halvesoroknál talált a néző, ezáltal nagy meglepetésre az Ujpest javára. A mérkőzést Boronkay Gábor mintaszerűen vezette. A mérkőzés után mégis

botrányos jelenetek

játszódtak le a pályán, mert az elégedetlen ujbpesti közönség, akikhez a Ferencváros Hungária-versére éhes publikuma is csatlakozott,

megtámadta a levonuló bírót és a Hungária-játékosokat.

A bíró megmenekült az inzultusoktól, a késlekedő rendőrség azonban azt már nem tudta megakadályozni, hogy néhány érletlen szubane Hirzert és Révész Bélát, a Hungária trénerét meg ne üsse. A támadókat a rendőrség őrizetbe vette, a bíró pedig csak fődőzet mellett tudta elhagyni a pályát, mert a közönség még fél órával a mérkőzés után is fenyegetően várta a pálya előtt. Az incidensről

Boronkay Gábor

bíró a következőket mondotta A Reggelnek:

— Wilhelm életeszélyes játékért állítottam ki, miután előzetesen már figyelmeztettem. Borsányit viszont azért utasítottam ki a pályáról, mert a Hungária harmadik gólja után ezt kiáltotta a lelkes: „Jelenek a magyar bírók!” A mérkőzésen igyekeztem a durvaságoknál elejét venni, azt hiszem, ez sikerült is, a játékok alatt semmi zavaró incidens

Mértékutáni ruhabérlet

A bérlet tartama két év
A ruhák a vevő tulajdonában maradnak

Havonta 100 P-ért:

(I. osztály)

- 1 téli öltöny
- 1 őszi öltöny v. jaquet mell.
- 1 tavaszi öltöny
- 1 fekete sacco, mellény és csikos nadrág
- 1 télikabát v. átmeneti kabát
- 1 felöltő
- 1 smokingöltöny
- 1 flanel- vagy sportnadrág

Havonta 80 P-ért:

(II. osztály)

- 1 téli öltöny
- 1 őszi öltöny v. jaquet mell.
- 1 tavaszi öltöny
- 1 télikabát v. átmeneti kabát
- 1 felöltő
- 1 kamgarn v. divatcheviot-nadrág
- 1 flanelnadrág

Havonta 60 P-ért:

(III. osztály)

- 1 téli öltöny vagy
- 1 fekete sacco, mellény és csikos-nadrág
- 1 tavaszi öltöny
- 1 felöltő
- 1 télikabát vagy
- 1 smoking öltöny
- 1 flanel- vagy sportnadrág

Nagy választék elsőrangú szövetekben, legkiválóbb munka, belések és kellékek. Elsőrangú információ mellett vidékre is

NEUMANN M.

m. kir. udv. és kam. szállító
IV, Múzeum-körút 1. szám

nem akadályozott. Annál érthetlenebb számomra a közönség furcsa viselkedése.

A mérkőzés elején Újpest csapata jön ki elsőnek a pályára, élen az újonnan szerződöttet *Wetzerrel*. A Hungária kezd nappal szemben és már az 1. perc fölforrallja a kedélyeket: *Hirzer* kitér, egyedül száguld Acht kapuja felé és

Fogl II. csak szabálytalanul, szabadrugás árán tudja leszerelni.

Újpest sem rest, azonnal visszaadja a vizitet, szép összjátékkal válaszol *Hirzer* akciójára. A jól elgondolt támadást *Wetzer* lövése zárja le. Változatos, érdekes mezőnyjáték után ismét *Hirzer* dobja frontba csatársorát, a lövés azonban kapu fölé megy. A következő perc már a Hungária váratlan gólját hozza. A Fogl II. bandse miatt megítélt szabadrugást

Hirzer egyszerűen trükkel *Kalmár*hoz passzolja, aki védehetetlenül beteszi az első gólt.

Sebb játékot az első félidőben láttunk, a második félidő viszont izgalmasabb volt. P. Szabónak már a 2. percben nagy góllövézete van, a 3. perc végre Újpest kiegyenlítő gólját hozza

Wilhelm 20 méteres remek lövéséből.

Ettől kezdve igazán változatos, gyors iramu és izgalmas játékon izgult a közönség. Az 5. perc utolsó gólt jelez: ismét a Hungária jut vezetéshez, ezuttal

Hirzer vágja be a Borsányi faultja miatt megítélt szabadrugásból hozzá jutó labdát: 2:1.

A bíró erősen fogja a játékosokat, nem engedi elfajulni a mérkőzést, pedig *Wetzer* és *Wilhelm* faultokkal is megpróbálkoznak. A 20. percben ismét kiegyenlít az Újpest, a Molnár miatt megítélt szabadrugást *Fogl II. Wilhelmnek* küldi, aki

bevágja Újpest második gólját, két perc múlva pedig *Wetzer* szenzációs lövésével már 3:2-re vezet is Újpest csapata.

Újpest jól tartja az eredményt, már a mérkőzés győztesének látszik, amikor *Wilhelm* csúnyán belemegy *Kocsisba*, természetesen kiállítással bünhődik. A 31. percben mégis kiegyenlít a Hungária,

Kalmár rendkívül nehéz helyzetből Molnárhoz passzol, akinek lövésével 3:3-ra javít a Hungária.

Gól után *Borsányit* is kiállítja a bíró, amire a közönség, amely nem tudja, hogy a half megsértette a bíró, nagy tüntetésbe kezd.

A Hungária kilene ember ellen

erélyesen támad, de a győzelmet jelentő gólt a szívszón védkező Újpest nem engedi háló-jába jutni.

A tartalékos Somogy tiz játékosal is legyürte 2:1-re a kapu előtt energiátlan Sabáriát

Szombathely, október 14.

(*A Reggel tudósítójától.*) A tavaly nagyszerű formában szerepelt *Sabária* immár a negyedik mérkőzését vesztette el és ezzel az ősi évadra megpecsételődték a sorsa. Pont nélkül az utolsó helyen áll. A csapat mindenek ellenére *pompásan játszott, de a kapu előtt nem volt eléggé érelyes*. Szép kombinációkkal, de a lövéséktől irtózva küzdötte végig a mérkőzést s így esett meg, hogy

a tartalékos Somogy két lefutásával megszerezte mindkét bajnoki pontot.

Az első félidőben a *Sabária* kezdett és sorozatos támadásaival nagy fölénybe került. A kombinációk azonban a 16-os tájékan is oly sokáig tartottak, hogy a *masszív somogyi védelem* minden esetben sikerrel léphetett közbe. A 39. percben a *Somogy* támadott.

Steiner jó labdával futott le és *Weinhardt* hibás kifutása után helyzetet lövéssel megszerezte a vezetést.

A második félidőben tíz percre változatos játék folyt. *Buday*, a Somogy ballódózate egy összesapás után megsejtült és elhagyta a pályát. Ettől kezdve a *Sabária* döntő fölénybe került, de eredményt elérni nem tudott a tiz emberrel játszó *Somogyal* szemben. A 30. percben ismét a Somogy jutott szóhoz.

Steiner a kapu felé kanyarodva megfuttat és erős lövéssel a második gólt lötte.

A 40. percben végre fölésznelt a *Sabária* és *Holzbauer-Hajos* összejátekából az utóbbi helyzetet lövéssel a *Sabária* egyetlen gólját érte el (2:1).

A gól után a Somogy minden emberével védelemben vonult s a balszerencével küzdő *Sabária* az eredményen már nem tudott változtatni.

A Budai 33-as remek játékkal 3:1 arányban legyürte a pozsonyi Bratislavát

Pozsony, október 14.

(*A Reggel tudósítójának telefonjelentése.*) A kedvezőtlen időjárás ellenére 1500 főnyi közönség volt kíváncsi a Budai 33-asok pozsonyi bemutatkozására. A budai csapat lábaiban érezte még a szombati ligamérkőzést, az esőtől féltőzt talaj is alaposan megnehezítette a játékát, annál nagyobb az érdeme, hogy

friss és nívós játék után 3:1 arányban jól megszolgált győzelmet aratott.

A Budai 33-as starttól kezdve erős iramot dik-tál és *Schmidt* jobbszélső már a 14. percben a vezetőségét szerzi meg csapatának. *Schlesinger*

pozsonyi bíró tizenegyesül „torolja meg” a magyar csapat vezető gólját, de a Bratislava 11-ese célt téveszt.

A pozsonyiak tovább támadnak és *Kornerből* *Brilla* révén egyelőre, a 34. percben azonban

a tartalék *Kovács* révén ismét a Budai 33-asok szerzik meg a vezetést. Félidő 2:1.

Szünet után mindvégig változatosan, mind a két térfelel folyik a játék és

Schmidt remek egyéni akciója a magyarok harmadik gólját eredményezi.

A letört Vasas nem tudta megakadályozni a veretlen Kispest biztos győzelmét Kispest—Vasas 2:1 (0:1) — Sárkány-utca — 2500 néző — Bíró: Béles

(*A Reggel tudósítójától.*) Az őszi szezonot biztatón kezdte a Vasas, az első sikerek után azonban fokozatosan leromlott, úgy, hogy vasárnap már nem adhatta a saját pálya nagy

előnyét a Kispestnek. Helyeztet csak súlyosbította, hogy tartalékosan állt föl, mert sérültjei a bajnokság kélhetes szünetelése alatt sem jöttek rendbe, a Kispest viszont ujr erőkel frissítette föl csapatát. Így aztán sikerült is a győzelmet kiverkednie anélkül, hogy nagystílű játékot mutatott volna.

A Vasas legyöngült együttese alig fejtett ki ellenállást.

téhetetlenül nézte, amint a veszedelmes Kispest-csatársor egyik támadást a másik után vezetett. Perceknek keresztül odaszöngöztek a kapujukhoz a Vasas csapatát és csupán Kispestben mult, hogy nem nagyobb gólaránny a győzelmé.

Rövid mezőnyjáték után, amelyben a Vasas támadott többet, Molnár kieszezi a védelmet,

Tomeczhez passzol, aki belüvi a Vasas egyetlen gólját.

A Vasas továbbra is támad, a 26. perctől azonban megfordul a helyzet, a Kispest veszi át a támadó szerepét és egész a mérkőzés befejezéséig kezében is tartja az irányítást. A kiegyenlítés azonban csak a második félidő 10. percében sikerül a Kispestnek, amikor

Dán 16-osról szép gólt lö: 1:1.

A 14. percben **Tomecz** révén újra vezetéshez jut a Vasas, a bíró azonban a góll összjáid címén nem adja meg. A 34. percben **Kiss** szépen leszalad,

lövését **Szullik** Dán fejére öklöl, ahonnan a labda a hálóba kerül.

A gól után a Vasas új támadásokba kezd, de egy kornern kívül mást elérni nem tud.

A Ferencváros szürke játékkal is 3:0-ra győzte le a III. kerületet

Drössler és **Szedla** cseket kiállították Hungária-ut — 10.000 néző — Bíró: **Gerő** Ferenc

(*A Reggel tudósítójától.*) A III. kerület csapata azzal az elhatározással futott ki a pályára, hogy kiharaszálja a bajnokcsapat formahanyatlását és megtelepést csinál. Tényleg a Ferencváros együttese egyelőre távol van legjobb formájától,

meglehetősen szürke játék váltotta föl az elmul-t hónapok szemkáprázatos stílusát. A védelem sohasem tud a csapat oszlopa, a hibák most még inkább kiütözköznek.

Az igazi meglepetést a *halsor gyöngébb teljesítménye* szolgáltatta. A *Fuhrmann-Bukovi-Lyka*-hármásban még a fiatal *Lyka* volt a legjobb, *Bukovi* szokatlannul gyöngéren operált, *Fuhrmann* pedig érzé a hosszú pihenőt. A csatársor három gólja ellenére sem játszott kifogástalanul. *Egyedül Kohut* játéka váltott javulásra, a többiek álmosan, fáradtan és unottan mozogtak. Annál frissőbb és lendüle-tesebb volt a budai csatársor, amelynek át-ütőerejét még *Drössler* kissé elhamarkodott ki-állítása sem tudta megbénítani. A csatársor jó játékaért — a *halsort* illeti dicséret. Jobbnál jobb labdákat juttattak csatáraiknak, amellet idejük maradt ahhoz is, hogy a Ferencvárosnak különösen a második félidőben megélenkülő támadásait megakadályozzák. *Különösen Hauser* volt elemében, szerelében, támadásban egészen kimagasló játékokat produkált. A védelem megbízhatóan látta el földad-tát, *Neuhaus* a gólokat nem védhette.

A III. ker. kezdő a játékot, lendülettel támadással lepi meg a Ferencváros védelmét. Takács azonban az utolsó percben leszereli Rábit. A hatalmas föl-szabadító rugással **Takács** II. szalad le és a Ferenc-város ekkor négy teljes percia a budaiak kapuja előtt talogattja a labdát... Végre *Kohut* megújja az „iskolajátékok”, váratlanul kitér és szép egyéni ak-ció után példás lövést küld kapura. *Neuhaus* azon-ban kornerra ment. Most kissé fölynomul a III. ke-rület, még egy kornert is elérnek, a gól azonban csak késik. A 18. perc aztán a Ferencvárosnak jut-tatja a vezetést. *Bukovi* *Szedla*csekhez továbbít egy *Lengyel*től elszedt labdát, az összedő *Kohut*ot hozza jó helyzebe, egy kis készülődés után már lö is a szélső és

a régi időkre emlékeztető *Kohut-bomba* gólbá süvít: 1:0.

Gól után a budaiaknak alkatuk nyílnék a kiegyen-lítésre, a belsők azonban lekésik az akcióit. Közben *Lyka* és *Drössler* társasjátéka szórakoztatja a közönséget. Előbb *Lyka* vágja föl *Drösslert*, majd *Drössler* adja vissza a kölcsönt, amiro

a gyöngén bíráskodó **Gerő** a budaiak jobbszélső-jét kiállítja.

A III. kerület sorsát a második félidő végleg meg-peccsételte. A félidő első percéit a budai csatársor támadásai dominálták. Csak a szerencse mentette meg *Amsett* a kiegyenlítéstől. A 15. perctől a Fer-encváros ragadja kezébe az irányítást és a 20. percben

Kohut második góljával behizosítja győzelmét.

A 35. perc hoz még izgalmasat, amikor *Szedla*cseket a bíró utánarugaszt kiállítja, azt azonban már mindenki egykedvűen veszi tudomásul, amikor a 44. percben

Kohut beadásából **Turay** szép gólt lö... Há-rom-null...

Győzött a favorit — megérdemelten...

A Nemzeti 3:1-re verte Szege-den a Bástyát

Szeged, október 14.

(*A Reggel tudósítójától.*) Mindkét csapat tar-talékosan állt föl a bajnoki küzdelemre. A sze-gediek kapuját *Szabó* védte.

Ő volt az oka a vereségnek is, mert két esetben súlyosan hibázott.

A sáros pályán az első félidő tizenöt perce válto-zatos játékkal telt el s ebben a *Bástya* volt a töb-bet támadó fél. A 20. percben siker kornorázta a sze-gediek ostromát. *Schwaere* laposan *Vargához* passzolt, ez megszökött *Bartos* mellől és

magas, ívelt labdájával megszerezte a vezetést.

Még *Fröhlich*nek volt alkalma javítani, de lövését kornerra védtek. A 39. percben a Nemzeti kornert ért

Singer lövését **Szabó** fogta, de **Kautzky** labdástól a hálóba nyomta (1:1).

Az utolsó percben **Kautzky** szökötte a jó helyzetben álló *Bihámit*, akinek védhető lövése vezetéshez jut-tatta a Nemzetit (2:1).

A második félidő változó játékkal indult. A 18. percben

Kautzky kitért s a rosszul vetődő **Szabó** mellett beállította a végeredményt (3:1).

Ettől kezdve a *Bástya* visszacsúszott s egyik csapat sem erőszakolta a további eredményt.

Modern bronzcsillárok Antik üveg- és bronzcsillárok

Kedvező fizetési feltételek!

Vidékre árjegyzék!

Kadelburger Ernő Csilláruháza

Budapest V, Lipót-körút 5 (Margithidnál), Telefon 251-69

Leendő anyák, vigyázat!
Gyermekkosci csak **gyógyesapágy**-gyal más védőjevel **sziluzhatatlan**
BRUCK VI, **Andrássy-ut 38. sz.**
a Párisi Áruházal szemben
Képes árjegyzék 50 fillér helyze ellenében

„A magyar futballsport lezüllesztéséhez nem adom oda a nevemet!”

— mondja Dréhr államtitkár, aki diktátori hatalmat akar adni a szövetségi kapitánynak és biztosítékokat követel a szövetségi bajok orvoslására

(A Reggel tudósítójától.) A magyar futballsport multvasárnap délután három katasztrófája után utolsóként küldöttünk a futballszövetség címére.

A Reggel közönségének ultimátumát, amelyben rendszerváltozást követeltünk a porig alázott labdarúgósport talpraállítása érdekében.

Dréhr népjóléti államtitkár, az országos szövetség elnöke nyomban átvezette a követelés helyévalóságát s még a hét közepén fontos személyi és szerződési változtatásokban állapodott meg a szövetséggel. A péntek esti közgyűlésen azonban rendet teremtő munkájában váratlan akadályokra bukkant és ezért nyomban ott is hagyta a szövetséget. Dréhr államtitkár az amatőr sport és a professzionista sport sikerült szétválasztásával érdemeket szerzett és így

visszavonulása a sportbete teljes főhommelát jelentené.

aminek további következménye az egyébként is hangulatos magyar futballsport csúszó, összeomlása lenne. E kritikus helyzetben megkérdeztük álláspontjáról

Dréhr Imrét,

aki ezeket mondotta A Reggel-nek:

— Már pénteken délután magamhoz kéretem a futballsport vezetőit, hogy megbeszéljem velük azokat az intézkedéseket, amelyeket a labdarúgósport talpraállítása érdekében feltétlenül szükségesnek tartok. Ezek közül legfontosabb

az országos szövetségi kapitányunk diktátori hatalommal való felruházása,

hogy a válogatás kérdéseire senki másnak beleszólása ne lehessen és ebből a fontos mun-

kából kiküszöbölődjék minden mellékszempont, klubszempont és ezzel kapcsolatos anyagi érdek. Megállapodtunk abban is, hogy minden befolyástól, anyagi tekintetben is, függetlenül szerződéses országos főtitkári állást szervezzünk. Amikor azonban a pénteki közgyűlésen a megállapodások realizálására került volna sor, a profi szövetséget megillető szavazatsám körül olyan ellentétek merültek föl, amelyek a szövetség helyiségének elhagyására késztették. Az amatőr szövetség vezetői ugyanis kilencórát háromra akarták csökkenteni a profi szövetséget megillető szavazatsámot, amihez alapszabályaink értelmében semmiképpen sem járulhattam hozzá. Azt a ténnyt, hogy távozásom után létrejött a megegyezés és az én álláspontomat fogadták el, majd egyhangulag újabb megválasztottak az országos szövetség elnökeivé.

nem fogadom el a végleges béke alapjául és az országos elnökséget csak akkor vállalom el továbbra is, ha komoly garanciákat kapok arra, hogy a jövőben ilyen viták teljesen kiküszöbölhetőek lesznek. Még mindig úgy látom, hogy

a szövetségben néhányan hatalmi és presztizskérdéseken nyargalnak, amit vagy sikerül egyszersmindkorra kiirtani a szövetségi életből, vagy menthetetlennek tartom a magyar futballsportot,

ehhez a lezüllesztés pedig nem vagyok hajlandó sem a munkámat, sem a nevemet odaadni.

Svájc legyőzésével Olaszország került az Európai Kupa vezető helyére

Olaszország — Svájc 3:2 (2:1)

Zürich, október 14.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Amint a két ország válogatott csapatának genovai összecsapása, a vasárnapi riválisokkal is az olaszok 2:2 gólarányú győzelmével végződött. A küzdelem elejétől végig rendkívül heves és elkeseredett volt és habár Svájc mindig egyenrangú ellenfelek volt a teljes szélsőséggel játszó „azuriknak”,

az olaszok győzelmüket föltétlenül megérdemelték.

Olaszország ezzel a győzelmével az Európai Kupa vezető helyére került, de egy mérkőzéssel többet játszott, mint a második helyezett Csehszlovákia. Az Európa Kupa állása a következő:

1. Olaszország	— 5	mérkőzés	12:10	gólarány	7 pont
2. Csehszlovákia	— 4	„	5:4	„	5 „
3. Ausztria	— 5	„	9:9	„	4 „
4. Magyarország	— 4	„	11:12	„	4 „
5. Svájc	— 2	„	4:6	„	0 „

Bécsi ligacseréje. Bécsből jelenti A Reggel tudósítója, hogy az elsőosztályú liga vasárnapi fordulója az alábbi eredménnyel végződött: Austria—Vienna 2:0 (1:0). Admira—Wacker 5:1 (1:0). Nicholson—Slovan 2:1 (1:0). Rapid—Floridsdorf 5:1 (3:0).

Németországi futballeredmények. Lipsze: Észak—Közép 2:1. Észak a meghosszabbított időben győz, miután a meccs kétszer 45 perc után 1:1-re eldöntetlenül állt. Berlin: Hertha—Wacker 5:1 (2:1). Nürnberg: IFC Nürnberg—Bayern Hof 6:1 (4:1). München: Wacker—Schwabenhof 8:2.

Az Attila 3:1-re győzte le az eddig veretlen Pécs-Baranyát a II. liga miskolci derbymeccsén

(A Reggel tudósítójától.) Az Attila multheti veresége után a Pécs-Baranya győzelmi reményekkel utazott Miskolcra, hogy a II. liga derbyjét lejátssza. Az Attila rövid egy hét alatt ismét magára talált és

biztosan, 2:0-ás félidő után 3:1-re győzte le nagy riválisát.

Ugyanakkor Nagykanizsán a Zala-Kanizsa győzte le 2:1 arányban, szép küzdelem után az Attila-nyerő Erzsébetváros, amely ilyenformán nem soká örülhetett multheti sikerének. A többi mérkőzés a papírmunka szerint végződött, talán csak a Husosnak a Józsefváros fölélt aratott győzelme számíthat meglepetésnek.

Attila—Pécs-Baranya (Miskolc) 3:1 (2:0). Göllővök: Siklós, Elek, Riesz (Attila), Grünfeld (Pécs-Baranya), Zala-Kanizsa—Erzsébetváros (Nagykanizsa) 2:1 (0:0). Göllővök: Babos (Göllő), Ivanics, Schreiber. Bak FC—Terézváros (Hungária) 2:0. Rakospalota—Vác FC (Rakospalota) 3:1. Turul—Soroksár (Soroksár) 3:3. Husos—Józsefváros (Lóversenyter) 2:1.

A II. profi bajnokság állása:

1. Pécs-Baranya	— 7	6—0—1	16:8	12
2. Rakospalota	— 7	4—2—1	16:12	10
3. Attila	— 6	4—1—1	16:5	9
4. Zala-Kanizsa	— 6	3—1—2	11:8	7
5. Husos	— 6	1—3—2	8:9	5
6. Józsefváros	— 5	2—1—2	11:12	5
7. Erzsébetváros	— 5	1—2—2	9:10	4
8. Soroksár	— 5	1—2—2	7:9	4
9. Soroksár	— 7	1—2—4	13:19	4
10. Vác FC	— 4	1—1—2	5:7	3
11. Bak FC	— 4	1—1—2	6:9	3
12. Terézváros	— 6	1—0—5	6:16	2

A Szövetségi díj második fordulója. A profi csapatok tartalékjai és a második ligából kiharant csapatok számára kiírt Szövetségi díj második fordulóiban a Ferencváros 4:0 (1:0) arányban győzött a Nemzeti ellen, Pestszentlőrinc pedig 5:0 (3:0)-ra a Miskolci Steiner ellen.

A Szövetségi Serlegmérkőzés állása:

1. Ferencváros	— 2	5:0	4 pont
2. Pestszentlőrinc	— 2	12:2	4 „
3. Hungária	— 2	3:1	2 „
4. Szemeré	— 2	3:7	2 „
5. Dobó FC	— 1	2:3	0 „
6. Vasas	— 1	2:7	0 „
7. Nemzeti	— 1	0:4	0 „
8. Turul—Józsefváros	— 1	0:9	0 „
9. Újpest	— 1	0:0	0 „

Budapest és Kelet válogatottjai másodszor is eldöntetlenül mérköztek a Dréhr-serleg döntőjében

Kelet 20 percig tíz emberrel játszva is 1:1-re végzett a gólképtelen pesti csapattal

(A Reggel tudósítójától.) A Dréhr-serleg 1928. évi döntőjébe a budapesti és a keleti kerület válogatottjai kvalifikáltak magukat és most már másodszor kerültek egymással szembe, miután első találkozásuk az értékes profiért 2:2 arányban eldöntetlenül végződött. A második döntőre Budapest, a pozsonyi és bécsi vereség után, új összehangolásban állt starthoz, míg Kelet jórészt régi reprezentánsait szerepeltette, akik ismét fényes bravúrral állták meg a helyüket, 20 percig 10 emberrel játszó is 1:1 arányú döntetlen eredményt csikartak ki.

A Dréhr-serleg döntőjét tehát most harmadszor is meg kell ismételní,

miután a mérkőzést olyan későn kezdték, hogy a játékokat meghosszabbítani már nem lehetett.

A debreceni országos vásár ellenére is szépszámu közönség előtt megrendezett mérkőzés első félidőjében mind a két csapat egyformán vette ki a részét a támadásokból, a védelem azonban mind a két oldalon kifogástalanul dolgozott. Félidő: 0:0

Szünet után a tempót erősítő Kelet fölénybe kerül és a 10. percben Palit; balszélső beadásból

Bobák középsőjátékát a vezető gólt lövi.

Budapest a 23. percben Menzer balcsécskától révén egyből és habár a pestiek döntő fölénybe kerülnek, újabb gólt annak ellenére sem érnek el, hogy

Kelet az utolsó 20 percben csak tíz emberrel játszik, miután jobbszélső csatára, Kántor a 25. percben súlyosan megsérült. Bíró: Lednesics Mihály.

Meglepetések az amatőr fronton. A Budapest—Kelet válogatott mérkőzés miatt az I. osztályú amatőr bajnokságot ismét csonka fordulót játszottak a csapatok, összesen négy mérkőzést, amelyek közül azonban kettő szerezési meglepetéssel végződött. Az országos bajnok Testvérirségtől ugyanis a BTC gól nélküli eldöntetlenül esikart ki, de jóval nagyobb meglepetést keltett a MÁV Gépgyáriaknak a favorit Postások ellen elért győzelme. Eredmények: Springer-csoport: Testvérirség—BTC 0:0. TTC—OTE 0:0. Ferencvárosi Vasutas—KTC 8:0 (5:0). —Opré-csoport: MÁV Gépgyár—Postás 2:1 (1:0).

KISSLING CSILLÁROK

legelőbb és legjobban kivitelben

VI. kerület, Podmaniczky-utca 31. szám

Magyar Királyi Osztálysorsjáték

első osztályának húzása

már szombaton, 20-án kezdődik!

Az elérhető legnagyobb nyeremény

Pengő 500.000 Pengő

jutalom és nyeremények

300.000

200.000

100.000

50.000

40.000

30.000

25.000

20.000

15.000

stb. pengő, összesen több mint 6 millió pengő készpénzben

Nyereményigény és minden más a m. kir. osztálysorsjáték kiadására jogot csak úgy biztosítható, ha a sorsjegyek ára az elért 30 fillér költséggel együtt a kuzás előtt megfizettetett

80.000 sorsjegy közül 40.000 biztosan nyer, tehát a

sorsjegyek fele okvetien nyer!

A sorsjegyek hivatalos árai:

Egész 20 P

Fél 10 P

Negyed 5 P

Az összes megrendeléseket (akár személyesen, telefonon vagy levélben) a kiadóintézet jogtisztos írású tájékoztatóval, amíg a készlet tart, a legkedvezőbb árakon intézik el.

Autópneumatik

AUTÓFOLSZERELÉSEK
CITROËN-ES FORD-
ALKATRÉSZEK

TELEFON: T. 221-97, 285-63

NAGY JOZSEF

VI. ANDRÁSSY-UT 43

ZÁLOGCÉDULÁKAT

brilláns-ékszereket ■ bárkinél drágábban vesz Székegy Emil Király-utca 51. (Zerde-templom-mezemben.) Zsigmond

Három versenyt nyertek a berliniek a MAFC főiskolás atletikai viadalán

A 110 méteres gátfutásban, a magasugrásban és a távolugrásban a magyar főiskolások győztek. — A négy női verseny közül háromban a bécsi hölgyatléták győztek, a diszkoszdobásban Liesl Perkaus olimpiai helyezett 34.90 méteres új osztrák rekorddal

(A Reggel tudósítójától.) A MAFC-é és a Főiskolai Sportszövetségé az érdem, hogy kilenc berlini főiskolai atléta és négy bécsi hölgyatléta meghívásával nemzetközivé avatták az őszi főiskolai viadalt, példát mutattak, hogy összeköttetésekkel és anyagi áldozatokkal nálunk is lehet szép nemzetközi versenyeket rendezni.

A berlini atléták késése miatt csak jóval 3 óra után kezdődött meg a verseny, úgy, hogy az utolsó versenyszámokat már félhomályban bonyolították le, a rudgrást pedig a viadal keddi, második napjára kellett halasztani. A reprezentatív bécsi hölgyatléták bemutatkozása fényesen sikerült, amennyiben a négy női verseny közül háromat a maguk javára döntöttek el. A legnagyobb érdeklődés Liesl Perkauskak, az amsterdami olimpiai helyezettjének startját kísérte, aki

34.90 méteres új osztrák rekorddal nyerte meg a diszkoszvetést.

Diszkoszdobó stílusa ideális. Energikus derékmunkájáért és berántásáért férfikollégái is megirigyelhetnék. Perkaus különben tagja volt a győztes sprintstafétának és a másik két hölgyversenyben is értékes helyezést ért el. A női távolugrás öt méteren jóval aluli eredménnyel végződött a négy bécsi hölgyatléta közül legeslosabb Hermine Spitz győzelmével, miután 4.98 méteres rekordjunktól, Lukács Éva 4.30 méteres eredménnyel még helyezettsé sem ért el. A négy női szám közül Lukács Éva révén

egyedül a helyből távolugrás végződött magyar győzelemmel.

de a magyar rekordernő ebben a versenyben sem kimagyaslotta meg legjobb (2.56 méter) eredményét.

A szombati Bécében szerepelt bécsi főiskolások közül éppen a legjobb, a négyeszes Wiesse nem jött el Budapestre. A vasárnap bemutatkozott berlini főiskolások közül kétségkívül

a sokoldalú Ladewig, Késmárki berlini legyőzője a legtehetségesebb,

akinek néhány értékes helyezéssel kellett megelégednie. A németek csak három futásban győztek, de ha Ferenczy a 400 méteres gátban jobb taktikával fut, a főiskolások pedig a stafétában két unocent nem szerepeltnek, a berliniek éppen csak az 1000 méteres síkfutást nyerték volna meg. A magyar főiskolások közül Paitz János és Bácsalmassy Antal szerepelt a legszebb sikerrel, a nap egyik legértékesebb eredményét azonban

Ferenczy Ödön érte el, aki 16.5 mp-re javította meg Dénes Emilnek 17 mp-cel tartott főiskolai rekordját a 110 méteres gátfutásban.

Női versenyeik:

Távolugrás. I. Hermine Spitz (Vienna, Bécs) 4.71 m. 2. Frida Raschke (Danubia, Bécs) 4.62 m. 3. Liesl Perkaus (Danubia, Bécs) 4.44 m. Indult még: Lukács Éva (TFSC) 4.89 m. Kael Anna (TFSC) 4.09 m. és Herma Schurinek (Vienna, Bécs), aki háromszor belépett. Spitz ugrásai: 4.49, 4.68, 4.59, 4.71, 4.68. Helyből távolugrás. I. Lukács Éva (Testnevelési Főiskola SC) 2.31 m. 2. Vértessy Katalin (TFSC) 2.30 m. 3. Liesl Perkaus (Danubia, Bécs) 2.24 m. Indult még: Frida Raschke (Bécs) 2.18 m., Pályi Margit (TFSC) 2.11 m., Hermine Spitz (Bécs) 2.07 m. és Herma Schurinek (Bécs) 2.02 m. Lukács Éva utolsó ugrásával hódítja el az elsőséget a második ugrástól kezdve vezető Vértessytől.

Diszkoszvetés. I. Liesl Perkaus (Danubia, Bécs) 34.90 m. (osztrák rekord). 2. Nadányi Ágnes (EKAC) 29.35 m. 3. Frida Raschke (Danubia, Bécs) 27 m. Indult még Szabó Emília (TFSC) 25 m. Perkaus dobásai: 31.90, 33.75, 34.10, 34.90.

Négyszeres 50 m. staféta. I. Bécs kombinált (Raschke, Spitz, Perkaus, Schurinek) 26.2 mp. 2. Testnevelési Főiskola b) csapata (Tóth, Faragó, Vértessy, Kael) 27.8 mp. Végig vezető, nyolc méterrel nyerve. A Testnevelési Főiskola a) csapata (Pályi, Wieland,

Szabó, Falusy) a küzdelmet földadta, miután az utolsó váltásnál Szabó és Falusy fölbukott.

Főiskolai versenyeik:

110 m. gátfutás. 1. Ferenczy Ödön (MAFC) 16.5 mp. (Főiskolai rekord). 2. Ladewig (Berlin) 16.6 mp. 3. Kunze (Berlin) 16.8 mp. Végig vezetőre biztosan egy méterrel nyerve, két méterrel harmadik. Távolugrás. I. Paitz János (BEAC) 6.70 m. 2. König (Berlin) 6.63 m. 3. Ladewig (Berlin) 6.35 m. Az utolsó ugrásig König vezetett. Paitz ugrásai: 6.10, 6.62, 6.34, 6.39, 6.70.

Távolugrás a MAFC 1928. évi bajnokságáért: 1. Balogh Lajos 6.75 m. 2. Király István 6.02 m. 3. Ferenczy Ödön 5.94 m. Juniorbajnokság: 1. Kocsár János 6.09 m. 2. Szentgyörgyi György 5.95 m. 3. Pécsi Sándor 5.71 m.

Bécsi szériák: 1. Bácsalmassy Antal (BEAC) 40.75 m. 2. Tóth Pál (MAFC) 39.35 m. 3. Parczner Ferenc (MAFC) 37 m. A berliniek nem indultak.

1000 m-es síkfutás: 1. Eynatten (Berlin) 2 p. 41.6 mp. 2. Müller (Berlin) 2 p. 42 mp. 3. László Endre (BEAC) 2 p. 45 mp. A starttól kezdve Müller vezet, a cél előtt 40 méterrel Eynatten tör előre és könnyen 2 1/2 méterrel győz, nyolc méterrel harmadik.

Magasugrás: 1. Tóth Miklós (Ludovika Akadémia) 1.70 m. 2. Thiele (Berlin) 1.70 m. 3. Ladewig (Berlin) 1.65 m. Tóth és Thiele küzdelme az első helyért 1.74 méterrel Tóth javára dől el, az Obitz-Kunze-Ladewig hármas holtversenye a harmadik helyért pedig 1.68 méterrel Ladewig javára.

400 m-es gátfutás: 1. Cornelius (Berlin) 58.8 mp. 2. Ferenczy Ödön (MAFC) 58.8 mp. 3. Magdics László (MAFC) 60.2 mp. Ferenczy még az utolsó gátat is elsőnek ugorja, de a finisben centiméterekkel a második helyre szorul.

Négyszeres 100 m-es staféta: 1. Berlin (Krause, Zohlen, Eynatten, Corneius) 3 p. 31 mp. 2. Főiskolai kombinált (Fazekas, Magdics, Remez, Perhala) 3 p. 35.8 mp. Magdics 20 méter hátránnyal váltja Fazekast, de hiába eszikénti le hat méterre a hátrányt, amiből Remez is további két métert behoz, mert Cornelius az újonc egyetemi futótól megszalad és fölényesen 25 méterrel győz.

Piros megverte Hevelét a BBTÉ ötezer méteres versenyén

(A Reggel tudósítójától.) A BBTÉ kétnapos országos atletikai versenyének második napján közel százhusz kezdő és haladó atléta állt starthoz. A nap egyetlen kiemelkedő eseménye Hevelének váratlan veresége Pirostól ötezer méteren.

Közepes idő alatt, Piros az utolsó két körig a harmadik helyen futott, ott azután elhúzott Hevelétől és a vezető Némethtől. Az utolsó körben Hevele végleg földadja a hiábavaló küzdelmet és így helyezve sem lett.

Részletes eredmények:

100 méteres síkfutás, II. osztály: 1. Balázs (BEAC) 11.4 mp. 2. Könyv (MTE) 11.7 mp. 3. Bnday (MAC) 11.7 mp. — 100 méteres gátfutás, II. osztály: 1. Császár (MAC) 1 p. 2.2 mp. 2. Ferihelyi (MTK) 1 p. 3.4 mp. 3. Vörösvári (MTK) 1 p. 5 mp. — 200 méteres síkfutás, junior: 1. Farlas (BEAC) 37.5 mp. 2. Márton (MTK) 37.8 mp. 3. Antal (MTK) 38.8 mp. — 800 méteres síkfutás, junior: 1. Erdős (Törökves) 2 p. 11.2 mp. 2. Kiss (MÁV) 2 p. 12.2 mp. 3. Kövessy (FTC) 2 p. 15.4 mp. — 5000 méteres síkfutás, I. osztály: 1. Piros (KEAC) 16 p. 29 mp. 2. Németh (MTE) 16 p. 20.4 mp. 3. Hrenyovszki (MAC) 16 p. 32 mp. — Helyből távolugrás, II. osztály: 1. Molnár (BEAC) 296 cm. 2. Salamon (BBTÉ) 292 cm. 3. Ódri (BBTÉ) 288 cm. — Távolugrás, junior: 1. Ódri (BBTÉ) 625 cm. 2. Varga (MTK) 618 cm. 3. Szabó (MTE) 596 cm. — Magasugrás, II. osztály: 1. Salamon (BBTÉ) 165 cm. 2. Varga (MTK) 160 cm. 3. Freund (MTK) 150 cm. — Magasugrás, junior: 1. Varga (MTK) 160 cm. 2. Freund (MTK) 150 cm. 3. Bnday (MAC) 150 cm. — Szabdobás, II. osztály: 1. Salamon (BBTÉ) 11 m. 44 cm. 2. Osztermann (MOTÉ) 11 m. 09 cm. 3. Györgyössy (BSE) 11 m. 07 cm. — 4x200 méteres staféta, junior: 1. BSE 1 p. 40.4 mp. (Buday, Németh, Szakál, Bajdor). 2. Törökves 1 p. 41.6 mp. — 4x200 méteres staféta C): 1. Törökves 1 p. 41.7 mp. (Wimmer, Erdős, Zlatari, Károly). 2. MÁV 1 p. 43.2 mp.

Az MTE vasárnap délelőtti monstreversenyének eredményei: 2500 méteren 120 induló közül 1. Hollósi Tibor 8 p. 4 mp., remek idő! 2. György, 3. Dávid, 4. Stingel, 5. Szutyánszki, 6. Rákos, 7. Szabó, 8. Kollár, 9. Horváth, 10. Galgolyós.

Marathonji gyóglóverseny Bécében. Bécsből jelentő A Reggel tudósítójától: A Wien-Purkersdorf közötti vasárnap délelőtti 27 kilométeres túvny rendezett gyóglóversenyt rendeztek, amelyben Kó német (Rendő) nyerte meg 2 óra 26 perc 27 másodperc alatt.

Nagy könykvásár!
Közismert nagy könykvásárról 1928 október hó 15-én megkezdem. A Braun Testvérek 117 könyvtöredékeinek borparlatgyűjteménye 07 literes palackokban
P 4.60
áron kapható
Geiger Ferenc eszmegye- és füzérüzletében
Budapest VI. Teréz-kürt 43

Budapest tenniszcsapata 4:1-re verte a Rothermere-serleggyőztes Ujpestet

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtti az újpesti Ampère-pályán folyt le a Budapest-Ujpest csapatot mérkőzés, amely, amint előrelátható volt, a fővárosi bírák győzelmével végződött. Az újpestiek — játékosnyaruk híján — visszalétek, a női egyes és vegyes párosok, míg a férfiak legelőször mérkőzésük közül egyedül a Takács-Leiner egyes mérkőzésen domborodott ki a budapesti játékosok fölénye, míg a kitény formában levő Aschner nagyon erősen megszorította Bánóit, aki csak nagy küzdelem után győzött. A párosban azután

az évek óta összekötött Aschner-Leiner-nár briliáns játékkal győzött az előzőben együttjátszó Takács-Bánó ellen.

Tréning céljára, úgy látszik, mégsem alkalmas egy városközi mérkőzés. A játékosok közül Takács klasszsa messze kimagaslott. Eredmények: Takács-Leiner 6:1, 6:2. Bánó-Aschner 8:6, 9:7. Aschner-Leiner-Takács, Bánó 6:3, 6:4.

A vasárnapi kerékpáros eredmények. A Turul KK vasárnap délelőtti tartotta meg a földalóli országút 6—56-6. utszakaszon 100 kilométeres kerékpáros versenyét a következő eredménnyel: I. Vida II. 3 óra 43 perc. 2. Novák, 3. Sternberg, 4. Rácz, 5. Néger. — A Jóbardt KK 100 kilométeres háziversenyének eredménye: I. Vitzkótvits 3 óra 51 perc. 2. Zsurdek, 3. Feik, 4. Radubý, 5. Szabaday. — A Világosság KK 30 kilométeres versenyére nyertelenek részere: I. Petró 1 óra 1 mp. 2. Szalay, 3. Müller, 4. Péter. — A Millenáris lefolyt motorkerékpáros bajnoksággal kapcsolatosan kerékpáros párosversenyt is rendeztek: 15 km-es párosverseny: 1. Szekeres-Feigl (Postás) 10 pontos. 2. Eigner-Meltzer (FTC) 8 p. 3. Garay-Varga (BSE) 7 p.

A Magyar Hockey Club tízéves fönállása alkalmból hőrmérkőzést rendezett vasárnap délelőtti a régi löversenyteri hockey-pályán a következő eredménnyel: MHC I.—AHC 6:0 (3:0). Góllütők: Szendey, 4. Heinrich, 1. Jobbágyi 1. — MHC II.—Láng-gépgyár 3:0. Góllütők: Váradí 1. Margó 1. Bánffy 1. — MAC I.—BBTE I. 10:0.

Lósport

A Lovaregyleti díj befutója:

I. Alag, II. Rum, III. Parola

A vasárnapi zárónapon futott Lovaregyleti díjban 1000 méterig Bánát, Sita, Alag vezettek, majd Alag vezetőlova, Stable-ride zárkózott föl, míg Sítát lovasa visszavazte. Rum messze utolsó. A fordulóban Stable-ride nyomja az iramot és most Rajna fekszik a vezetőlo mőgött. Az egyesbe már Alag fordul be elsőnek, Stable-ride eltűnik. Parola javít pozícióján. A távнал Alag és Parola küzdenek. A táv után Rum szökik elő a hátrédból és a három ló finisből Alag, Rum, Parola sorrendben érnek a célhoz, Katáng negyedik. A verseny lefutási tempója gyorsabb volt, mint a Legeré. Idő: 3.05f. Eventuális kvóták: 59 Sita, 18 Parola, 159 Rum, 109 Rajna, 306 Katáng, 56 Bánát. Az Őszi kísérleti versenyben a favorit Popla kikapott. Az ifjú évjárat az idősebb lovakkal (Mietle, Prouette, Ki tudja?) szemben nem tudott helytállani.

Részletes eredmények:

I. futam: 1. Hoeg volt (3) Balog, 2. Mostola (2 1/2) Csuta, 3. Krinolin (1) Szokolai, 4. Pui, 5. Dorengy, 6. Vilegény, 7. Tatrag, 15h, 15h, Tot.: 10:62, 25, 19.
II. futam: 1. Salambo (4) Cseszköves, 2. Patrona (4) Gutai, 3. Koma (10) Kaszán, 4. Öreg Signora, 5. Ez 37, 6. Avor, 7. Montana, 8. Fejh, 9. Fejh, Tot.: 10:52, 18, 18, 31.
III. futam: 1. Alag (10) Gulyás B., 2. Rum (10) Csuta, 3. Parola (6:10) Balog, 4. Sita, Stable-ride, Rajna, Katáng, Bánát, 5h, fejh, Tot.: 10:88, 22, 25, 15.
IV. futam: 1. Mietle (5) Scheibál, 2. Píromete (8) Balog, 3. Ki tudja? (4) Gutai, 4. Posta, Adria, Madar, Búske, 1h, nyakh, Tot.: 10:71, 22, 23, 21.
V. futam: 1. Kallisto (2 1/2) Shepal, 2. Hunnia (4) Péter, 3. Falalt kincs (13) Klímcska, 4. Fm: Rád bizom, Bambusz, Buschenka, Névtelen, Annabál, Aranyvirág, Backfish, Voluntaria, 5h, 1h, Tot.: 10:30, 14, 17, 30.
VI. futam: 1. Dehogyisnem (5) Martinek, 2. Pasztó (3) Esch, 3. RRádó (6) Kaszán, 4. Fm: Haen Dry, Rakos, Ripityóka, Odahaza, Cipou, Da capo, Tot.: 10:69, 24, 19, 18.

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

Világosság könyvnyomda rt., Budapest, VIII, Conti-utca 4. Műszaki igazgató: Deutsch D.

KERÉKPÁROK!

STYRIA TURA ES STERLING VERSENY
a világ legszebb és legjobb gyártmányát soha nem létezett olcsó árban kaphatók
Schwartz Géza
kerékpárok, gumik és alkatrészek gyári lerakata
VIII, Német-utca 45 (József-utca sarok)
Eladás részletkétsére is!

Még ma vegyen osztálysorsjegyet

Huzás már 1928 október 20-án szombaton

VI, Andrassy-ut 56. szám
Bank R. T.